Mihaela Georgescu
Nicoleta Ionescu

Limba și literatura română

Evaluarea națională - Teste

40 de teste

- modele complete de rezolvare
- 15 modele noi pentru subiectul I

Booklet

Scanned with OKEN Scanner

Nicoleta Ionescu

Mihaela Georgescu

Limba şi literatura română

Evaluarea naţională

- ediţie revizuită -

- Teste -

Booklet
Bucureşti, 2013

Scanned with OKEN Scanner

Editura Booklet
CP 27-494, Bucureşti
www.booklet.ro

Pentru comenzi:
tel: 021 430.3095
021 440.1002
e-mail: comenzi@booklet.ro
web: www.booklet.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
IONESCU, NICOLETA

Limba şi literatura română : Evaluarea naţională : teste / Nicoleta Ionescu, Mihaela Georgescu, - Bucureşti: Booklet, 2013

ISBN 978-606-590-128-5

I. Georgescu, Mihaela

811.135.1(075.33)(079.1)
821.135.1.09(075.33)(079.1)
371.26:373.5

Redactor: Mihaela Banu

©Editura Booklet 2013
Toate drepturile asupra lucrării aparţin editurii

Lucrare executată la IMPRIMERIA „OLTENIA"
Str. Dr. N. I. Siseşti nr. 21, Craiova
tel.: 0351 804 901; fax: 0351 451 985
e-mail: imprimeria.oltenia@gmail.com

Scanned with OKEN Scanner

Testul 1

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Un nor ivit de către-apus
Se urcă-n sus,
Plutind încet spre miazănoapte,
Iar umbra lui prin văi căzând
Acum întunecă pe rând
Livezi, şi vii, şi grâne coapte.

Văd drumuri albe-n zări senine,
La margini munţi, mai jos coline
Şi, ca pe-o pânză zugrăvit,
Oraşu-n vale-adânc sub mine.
E pace-n cer şi pe pământ;
Abia nestătătorul vânt
Venit de peste munţi, de-aiurea,*
Tot spune ce din veci a spus.
Şi până-n văi, de-aici de sus,
Se zbate-ncet doinind pădurea.

(George Coşbuc, *Pe Tâmpa***)

**aiurea - în alt loc, în altă parte; undeva, altundeva.*
*** Tâmpa - munte situat în Carpaţii Meridionali, în apropierea oraşului Braşov.*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele din text: *văd, zugrăvit, din veci.* 6 puncte
2. Explică rolul cratimei în structura *către-apus.* 6 puncte
3. Selectează din text o enumeraţie, un epitet cromatic şi o inversiune. 6 puncte
4. Transcrie, din text, două cuvinte/ grupuri de cuvinte care se referă la spaţiul descris. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului: *E pace-n cer şi pe pământ.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să argumentezi *apartenenţa la genul liric* a operei literare *Pe Tâmpa*, de George Coşbuc.
În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale genului liric, prezente în fragmentul dat; 4 puncte
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

1. *O lege simplă a învăţării arată că, în ziua premergătoare unui examen, nu are rost să mai învăţaţi: nu se va „prinde" nimic!*
2. *Vă recomand o plimbare relaxantă în seara premergătoare examenului. Atenţie, nu până la ore târzii!*
3. *Evitaţi, pe cât posibil, compania acelor persoane care vă pot induce o stare de stres, printr-o panicare excesivă.*
4. *Nu uitaţi: emoţiile, în doză moderată, sunt binevenite, nu vă temeţi de ele! Ele aduc creierul într-o stare propice efortului intelectual. Înainte de orice examen, e perfect normală acea stare în care elevul spune „Dar eu nu mai ştiu nimic!". E faza în care cunoştinţele acumulate se „decantează" . Când veţi fi în faţa subiectului, acestea vor „reveni" ca prin minune!*
5. *Este bine să aveţi din timp pregătită o listă cu obiectele necesare în ziua examenului. Următoarele lucruri nu au voie să lipsească:*
   - *Cartea de identitate. Dacă o pierdeţi în ziua examenului, nu intraţi în panică: există o procedură legală, aceea că trebuie să fiţi recunoscut de 1-2 colegi;*
   - *Legitimaţia de concurs; vezi observaţia de mai sus;*
   - *Instrumente de scris. Este bine să aveţi 2-3 pixuri (stilouri eventual) care, atenţie, să scrie toate în aceeaşi nuanţă de albastru!*
   - *Ceas. În examen, timpul trece altfel. Repartizaţi-l judicios! Dar de aici nu trebuie să înţelegeţi că este bine să staţi tot timpul cu ochii pe ceas. Aceasta poate crea panică!*

(Profesor de matematică Sorin Borodi, Sfaturi practice pentru ziua examenului - fragment, în revista Şcoala Părinţilor)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti elementele care privesc articolul citat: **4 puncte**
   - profesia şi numele autorului;
   - titlul articolului.
2. Numeşte trei obiecte care sunt absolut necesare elevului în ziua examenului, după cum reiese din text. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Când veţi fi în faţa subiectului, acestea vor „reveni" ca prin minune!* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Vă recomand o plimbare relaxantă în seara premergătoare examenului.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza: *Dar de aici nu trebuie să înţelegeţi că este bine să staţi tot timpul cu ochii pe ceas.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o atributivă, introdusă prin conjuncţia *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri) în care să prezinţi o întâmplare, imaginară sau reală, petrecută în timpul unui eveniment şcolar. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor; **4 puncte**
- să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal; **4 puncte**
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; **2 puncte**
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 2

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

A fost odată ca niciodată, când n-ar fi nu s-ar povesti; şirul povestei d-aici încolo s-o găti.

A fost un om care se îndeletnicea cu pescăria; şi ăst om avea un fecior, pe care îl învăţa tot meşteşugul lui, că, vezi bine, alta de unde să ştie?

Într-o zi, dând cu năvodul, iacă prinse un peşte mare şi frumos; avea nişte solzi de luceau parcă erau pietre scumpe. Dacă îl prinse, îl duse la mal de-l dădu lui fie-său să-l ţie, şi el o luă iar pe eleşteu, ca să mai prinză.

N-apucă să se depărteze bine pescarul, şi se pomeni fiu-său că peştele vorbeşte şi-i zice cu grai blând şi parc-ar fi plâns:

– Băieţaş, băieţaş, aruncă-mă-n apă că eu sunt împăratul peştilor, şi de mi-ei face binele ăsta şi eu mult bine ţi-oi face ţie.

Băiatul se minună când auzi că vorbeşte peştele şi, făcându-i-se milă de el, că se ruga de-ar fi muiat şi-o inimă de cremene, îl făcu scăpat în eleşteu.

Peştele, cum se văzu în largul lui, se cufundă o dată şi iar ieşi d-asupra apei, şi-apoi se dete la fund de tot.

Trecu ce trecu şi iaca se-ntoarse pescarul [...]:

– E încailea ceva bun peştele ăla, mă? întrebă pe fiu-său.

– L-am aruncat în apă, taică, că a vorbit şi s-a rugat de mine să-i dau drumul; zicea că e împăratul peştilor, răspunse băiatul.

Pescarul nici una nici două, cum era necăjit, luă pe băiat la bătaie... Că aoleu, că vai de mine, el dădea; şi dă-i şi mai dă-i, până când ostenind, îi dădu drumul.

Se duseră ei acasă şi în seara aia postiră zdravăn, şi mai şi ca şi în ajunul Paştelui, că nu mâncară nimic. (*Împăratul peştilor, basm cules de* Dumitru Stăncescu)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate din text: *fecior, se minună, necăjit.* **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei în structura: – *Băieţaş, băieţaş, aruncă-mă-n apă.* **6 puncte**
3. Precizează două structuri din textul dat care surprind repere ale timpului. **6 puncte**
4. Numeşte două moduri de expunere utilizate în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia secvenţei: – *Băieţaş, băieţaş, aruncă-mă-n apă că eu sunt împăratul peştilor, şi de mi-ei face binele ăsta şi eu mult bine ţi-oi face ţie.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să alcătuieşti *rezumatul* textului citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să respecţi fidelitatea faţă de textul dat; **4 puncte**
- să prezinţi succesiunea ideilor din text; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

*Ion Andreescu (1850 - 1882), **Cărare în pădure***

Ion Andreescu a fost unul dintre cei mai cunoscuţi pictori români.

Născut în Bucureşti, după încheierea studiilor a predat desen şi caligrafie în Buzău. Şi-a continuat apoi studiile la Paris unde lucrările lui au fost expuse alături de cele ale celebrilor pictori Manet, Monet şi Renoir.

Genul favorit al lui Ion Andreescu a fost peisajul, după cum o arată şi această lucrare ce redă o potecă în pădure, în masa compactă a vegetaţiei, rezultată din alăturarea verticalei impresionante a trunchiurilor cu orizontala ramurilor dese.

Desimea pădurii este realizată atât prin intermediul jocului de lumini şi umbre cât şi prin intermediul unei cromatici rafinate ce alătură tonuri ale culorilor reci şi calde.

(Dana Roxana Hrib, *Palatul Brukenthal, ghidul pentru elevi*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - locul naşterii pictorului Ion Andreescu;
   - genul său favorit de lucrări.
2. Scrie titlul volumului din care este extras textul dat şi numele autorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Ion Andreescu a fost unul dintre cei mai cunoscuţi pictori români.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Şi-a continuat apoi studiile la Paris.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Genul favorit al lui Ion Andreescu a fost peisajul, după cum o arată şi această lucrare ce redă o potecă în pădure, în masa compactă a vegetaţiei, rezultată din alăturarea verticalei impresionante a trunchiurilor cu orizontala ramurilor dese.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să descrii un tablou de natură (real sau imaginar) înfăţişând o pădure. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două caracteristici ale tabloului din natură (real sau imaginar); **4 puncte**
- să foloseşti un limbaj expresiv în descrierea tabloului din natură; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ploaia bate-n geamuri, streşinile cântă.
Dar treptat, cu larma potolită scade
Cântecul acestui tremur de cascade.
Tot mai des în preajmă umbre vii răsar,
Ploaia peste case pică tot mai rar
Şi-n grămezi de neguri apele se strâng...
Lumea-ntreagă doarme, streşinile plâng.
Până când o rază de argint în zare,
Lămurind pe boltă straturi de ninsoare,
Lin desface umbra şi de crengi anină
Scânteieri albastre, boabe de lumină.
Iar acum din taina cerului deschis,
Peste firea mută cad lumini de vis
Şi-n troiene albe norii se desfac...
Dar când iese luna, streşinile tac.

Dormi, iubire dulce!...
Numai eu întârziu, singur pe cărare,
Farmecul acestei clipe călătoare...
Gândurile mele vin să te deştepte,
Din pridvorul tainic să cobori pe trepte.
Să cobori în toamna limpede şi rece
Şi, visând cu mine clipa care trece,
Să-mi sporeşti tristeţea ceasului târziu
Când, străin de tine, sufletu-mi pustiu
Va porni zadarnic, rătăcind pe drum,
Să sărute urma paşilor de-acum.

(George Topîrceanu, *Noapte de toamnă - fragment)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie din ultima strofă citată trei cuvinte din câmpul lexical al timpului. **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei din versul *Lumea-ntreagă doarme, streşinile plâng.* **6 puncte**
3. Selectează două figuri de stil diferite identificate în prima strofă citată. **6 puncte**
4. Precizează două trăsături ale genului liric, prezente în fragmentul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului: *Şi-n troiene albe norii se desfac...* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să prezinţi *semnificaţia titlului* poeziei *Noapte de toamnă*, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi o opinie despre semnificaţia titlului; **4 puncte**
- să susţii opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat; **4 puncte**
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; **2 puncte**
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ai cedat în final tentaţiei sau rugăminţilor de a accepta un animăluţ de companie? Înainte să te laşi cucerită de un ghemotoc de blană, trebuie să ai câteva informaţii despre acesta.

CÂINII au nevoie de multă mişcare, iar tu trebuie să ai în vedere vizitele la veterinar - mai ales pentru cei de rasă, metişii fiind, în general, mai rezistenţi. Un alt aspect important este şi talia câinelui - va avea nevoie de spaţiu şi de mâncare pe măsura sa. [...]

*Ştii foarte bine că a avea **un animal de companie este o responsabilitate, aşa că va trebui să iei în considerare mai multe aspecte:** mâncarea, vizitele la veterinar, faptul că va avea nevoie de mişcare, iar atunci când toată familia va pleca în concediu, trebuie să decizi dacă îl veţi putea lua cu voi sau va trebui să aibă cineva grijă de el până când vă întoarceţi.*

***De ce vei avea nevoie acasă:** zgardă, lesă, plăcuţă cu numele, coşuleţ pentru dormit şi saltea; cel puţin două castroane pentru apă şi mâncare; perie/ mănuşă pentru periat şi pieptăn, cuşcă/ coş pentru transport, botniţă, jucării.*

(Cum alegi un animal de companie - fragment, din revista Avantaje)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti elementele care privesc articolul citat: **4 puncte**
   - titlul articolului;
   - revista din care a fost preluat articolul.
2. Menţionează trei argumente din text pentru afirmaţia că *un animal de companie este o responsabilitate.* **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Un alt aspect important este si talia câinelui.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *a avea un animal de companie este o responsabilitate.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Înainte să te laşi cucerită de un ghemotoc de blană, trebuie să ai câteva informaţii despre acesta.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii coordonate printr-o conjuncţie adversativă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri) în care să descrii un animal îndrăgit. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinţi două trăsături ale animalului îndrăgit; **4 puncte**
- să foloseşti un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; **2 puncte**
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 4

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Abia la masă, Munteanu află că se află numai între funcţionari superiori: inspectori generali, şefi de cabinet, directori de serviciu, toţi cu mustăţile încă necrescute, niciunul mai mare de douăzeci şi cinci de ani. [...]

La cafea se făcuse întâmplător o clipă de tăcere.

Puiu profită de prilejul acesta ca să întrebe tare pe unchiul său:

– Costache dragă, nu mi-ai spus ce face „Olga"; e bine? Cum vă acomodaţi „voi" în noua viaţă de la ţară?

Drept răspuns, fostul preşedinte se ridică să plece.

– Mă iertaţi; e foarte târziu. Vreau să fiu cu orice preţ diseară acasă.

În sală, unde-l condusese numai nepotul său, nu se putu stăpâni să nu izbucnească:

– Dar bine, măi copilule, te-ai smintit? Nu ţi-e ruşine ţie să ne iei pe noi, oameni bătrâni, aşa cu tu, cu tine, şi să ne zici pe nume, Costache şi Olga, de parcă ai fi copilărit cu noi?

Puiu îl privea mirat:

– Ce te superi? Te credeam mai modern şi-mi închipuiam că-ţi face plăcere. Nu ştiam că ţii morţiş la formele răsuflate de la patruzeci şi opt. Lasă, unchiule, că o să-ţi fac gustul.

În poartă aşteptau automobilele. Puiu îl îndemnă pe unchiul său să se urce într-unul, dar bătrânul pensionar mulţumi şi plecă pe jos, absorbit în gânduri.

La o cotitură, cineva trecu pe lângă el. Apoi se întoarse şi-l strigă din urmă:

– Sărut mâna, unchiule! Ce plăcere că te văd! Ce face ţaţa Olga? Nu-ţi închipuieşti ce dor ne e şi mamei şi mie de dumneavoastră!

Alt nepot!

(I. A. Bassarabescu, *Nepoţii lui Conu Costache*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează procedeul prin care s-au format cuvintele subliniate în text: *niciunul; răsuflate.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării semnului exclamării în enunţul *Ce plăcere că te văd!* 6 puncte
3. Menţionează două trăsături ale operei epice, prezente în fragmentul dat. 6 puncte
4. Selectează, din text, două cuvinte/ structuri care conţin mărci ale adresării. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia secvenţei finale: *Alt nepot!* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi motivezi *opinia despre comportamentul unuia dintre personajele identificate* în fragmentul dat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere despre comportamentul personajului ales; 4 puncte
- să-ţi susţii opinia prin două argumente, valorificând fragmentul dat; 4 puncte
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; 2 puncte
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Primii care s-au stabilit aici au fost tracii, întemeind aşezarea cunoscută sub numele de Acervatis sau Cerbatis. Pe locul fostei aşezări trace, grecii acostaţi aici vor construi cetatea care avea să rămână în istorie sub numele de Callatis, faimoasă pentru prosperitatea sa materială şi spirituală, dar şi pentru faimoşii cărturari pe care i-a adăpostit între zidurile ei.

Întemeiată la sfârşitul secolului IV î.e.n., de către locuitorii Heracleei Pontice, localizată pe malul asiatic al Mării Negre, cetatea a fost botezată în amintirea pârâului Cales, care scălda pământurile metropolei Heracleea. Previziunea unui oracol a fost cea care s-a aflat la baza construirii Callatisului, cetate care avea să devină într-un timp scurt, una dintre cele mai puternice din zonă, dar în acelaşi timp, şi una dintre cele mai bogate.

Poziţia geografică avantajoasă i-a convins imediat pe greci de oportunitatea construirii aşezării în acest loc: ieşirea la mare şi accesul la un lac de apă dulce (actualul lac Mangalia), terenurile fertile, o poziţie militară avantajoasă, toate acestea confirmau viziunea oracolului, care i-a îndrumat pe greci către acest pământ.

(Georgiana Fefea, fragment din articolul Callatis — povestea unei cetăţi, în revista Descoperă)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - când a fost întemeiată cetatea Callatis;
   - de unde provine numele cetăţii Callatis.
2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi numele revistei. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Primii care s-au stabilit aici au fost tracii, întemeind aşezarea cunoscută sub numele de Acervatis sau Cerbatis.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Previziunea unui oracol a fost cea care s-a aflat la baza construirii Callatisului.* **4 puncte**
5. Transcrie o propoziţie principală şi o propoziţie subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Pe locul fostei aşezări trace, grecii acostaţi aici vor construi cetatea care avea să rămână în istorie sub numele de Callatis, faimoasă pentru prosperitatea sa materială şi spirituală, dar şi pentru faimoşii cărturari pe care i-a adăpostit între zidurile ei.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin conjuncţia *dacă*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri) în care să prezinţi o întâmplare (reală sau imaginară) petrecută la mare. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinţi, pe scurt, întâmplarea (reală sau imaginară) la care ai luat parte/ ai fost martor; **4 puncte**
- să-ţi exprimi opinia despre semnificaţia întâmplării; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 5

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dar Búbico urlă mereu.

– Doamnă – zic eu – rău faceţi că-l ţineţi aşa de aproape pe Búbico şi acoperit aşa în căldură, poate să turbeze... Chiar aşa, aici e prea cald.

Şi zicând acestea, mă scol cu Búbico-n braţe şi m-apropiu de fereastra vagonului. Pun pe Búbico binişor jos lângă mamiţa lui, şi cobor geamul, aplecându-mă să respir. Afară, noapte neagră ca şi ideile mele. (...)

Búbico îmi ia bomboana; îl iau în braţe şi mă dau lângă fereastră, ridicându-l în dreptul deschizăturii. Aerul răcoros, trecându-i pe la bot, face mare plăcere lui Búbico. Scoate limba şi respiră din adânc.

– Să nu-l scapi pe fereastră!... pentru Dumn...

Dar n-apucă mamiţica să rostească-ntreg sfântul nume al creatorului, şi Búbico dispare ca un porumbel alb în neagra noapte, înapoi spre Bucureşti, zburând – la Zambilica, probabil. Mă-ntorc cu faţa spre cocoana şi, prezentându-i mânile goale, strig exasperat:

– Doamnă!

Un răcnet!... A-nnebunit cocoana!

– Repede, doamnă, semnalul de alarmă!

O duc la semnal şi o-nvăţ cum să-l tragă. Pierdută de durere, execută mişcarea cu o supremă energie. Trenul, stop! pe loc. Cletinătură colosală. Emoţie generală-ntre pasageri.

– Cine? cine a dat alarma?

– Dumneaei, zic eu către personalul trenului, arătând pe cocoana leşinată.

Trenul se pune din nou în mişcare. La Ploieşti, cocoana s-a deşteptat din leşin; zdrobită de nenorocire, trebuie să răspunză la procesul-verbal ce i se adresează pentru întrebuinţarea semnalului. Pe când, în mijlocul pasagerilor grămădiţi, cocoana se jeleşte, eu m-apropiu de urechea ei şi, c-un rânjet diabolic, îi şoptesc răspicat:

– Cocoană! eu l-am aruncat, mânca-i-ai coada!

Ea leşină iar... Eu trec ca un demon prin mulţime şi dispar în noaptea neagră...

(I. L. Caragiale, *Búbico*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din lista următoare, numai cuvintele care conţin diftong: *Ploieşti, cocoana, doamnă, energie, emoţie, ei.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării liniilor de pauză în enunţul *Doamnă – zic eu – rău faceţi că-l ţineţi aşa de aproape pe Búbico.* 6 puncte
3. Selectează, din fragmentul citat, două comparaţii. 6 puncte
4. Precizează două moduri de expunere utilizate în text. 6 puncte
5. Menţionează două trăsături ale schiţei, pe baza fragmentului citat. 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să demonstrezi apartenenţa fragmentului citat din opera literară Búbico de I.L.Caragiale, la genul *epic*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două caracteristici ale operei epice; 4 puncte
- să exemplifici caracteristicile menţionate, pe baza fragmentului citat; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Pe data de 16 martie s-au împlinit 54 de ani de când a plecat dintre noi părintele sculpturii moderne. Din anul 1957, anul trecerii, lucrările sale sunt prezente în expoziţii omagiale, s-au organizat diferite simpozioane şi conferinţe atât în ţară, cât şi în străinătate despre opera sa. [...]

Fascinat de redarea esenţei, a încercat să se transpună pe sine în creaţii, pentru a le face să „vorbească" despre Univers. Propriile lucrări sunt nişte chei, iar noi, urmaşii lui, le putem folosi pentru deschiderea altor porţi de cunoaştere. A învăţat de la meşterii artei primitive cum să ajungă la esenţa unui lucru, cum să stilizeze, cum să reprezinte o idee.

Opera sa este o confesiune. Cea mai impresionantă modalitate de a omagia sacrificiul poporului român este monumentul de la Târgu-Jiu din care fac parte „Masa Tăcerii", „Poarta Sărutului" şi „Coloana Infinitului", închinat eroilor din 1916, ce au murit în lupta de pe malul Jiului. Întreg ansamblul a fost comandat de către doamna Arethia Tătărăscu şi sculptat în piatră de Banpotoc între anii 1937-1938.

„Masa Tăcerii" este rotundă, în jurul ei artistul a aşezat douăsprezece scaune rotunde, ce au forma unor clepsidre. De la această masă porneşte o alee, numită „Aleea Scaunelor" ce trece pe sub „Poarta Sărutului". Cel de-al treilea element al ansamblului este „Coloana Infinitului".

(Cristina Oprea, Câteva gânduri despre Constantin Brâncuşi, în revista Armonia)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - în ce revistă a fost publicat articolul din care a fost selectat fragmentul de mai sus;
   - cui îi este închinat monumentul de la Târgu-Jiu şi când a fost sculptat.
2. Scrie numele celor trei opere care formează ansamblul monumental de la Târgu-Jiu. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *De la <u>această</u> masă porneşte <u>o</u> alee, numită „Aleea Scaunelor" <u>ce</u> <u>trece</u> pe sub „Poarta Sărutului".* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Opera <u>sa</u> este <u>o</u> <u>confesiune</u>.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate aflate în raport de coordonare din fraza următoare, precizând felul acestora: *A învăţat de la meşterii artei primitive cum să ajungă la esenţa unui lucru, cum să stilizeze, cum să reprezinte o idee.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care verbul *a reuşi* să fie regent pentru o propoziţie subiectivă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care, folosind informaţiile din textul dat, să-ţi exprimi opinia despre importanţa pe care o are ansamblul monumental de la Târgu-Jiu. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să-ţi exprimi un punct de vedere despre importanţa ansamblului sculptat de Constantin Brâncuşi; **4 puncte**
- să valorifici două secvenţe din text pentru a-ţi susţine punctul de vedere; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 6

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Fânaţul, seră imensă de flori sub clopotul cerului sprijinit pe orizont, aşteaptă coasa. Sub atingerea fină a unei uşoare şi eterne adieri, simţită numai de ele, florile se clatină încet, pe tulpinile lor subţiri şi înalte, în străfulgerări de roş, de violet, de galben şi de toate culorile din lume. Pe alocurea, cicoarea domină puternic, iradiind un abur ca un voal împotriva soarelui arzător.

O femeie tânără nu poate face o plimbare pe câmp fără să culeagă flori. Adela le alege metodic, cu ochiul atent, cu gesturi de preciziune, parcă ar urmări vietăţi iuţi şi viclene.

Cu părul auriu, cu faţa albă şi roză, cu ochii albaştri, Adela, printre flori, e o floare mare, strălucitoare, mai vie decât toate, irezistibil atrăgătoare. Comparaţia banală de adevărată ce e, între femeie şi floare, este mai mult decât constatarea unei asemănări exterioare. E intuiţia unei identităţi profund naturale [...]. Pentru ea florile au personalitate: unele sunt „sentimentale", altele „impertinente", altele „copii" ori „cucoane mici", şi aşa mai departe. Observaţiile astea le face cu umor, cu o comică dezmierdare.

(Garabet Ibrăileanu, *Adela)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim pentru cuvintele: *imensă, eterne.* 6 puncte
2. Explică rolul primelor două virgule din text. 6 puncte
3. Precizează două structuri care cuprind imagini vizuale cromatice. 6 puncte
4. Selectează, din text, o metaforă, o personificare şi o inversiune. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *Pentru ea florile au personalitate: unele sunt „sentimentale", altele „impertinente", altele „copii" ori „cucoane mici".* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că fragmentul este o *descriere literară*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale descrierii prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dacii şi geţii, ramură a marelui popor indo-european al tracilor, erau unul şi acelaşi popor, – fapt recunoscut de autorii antici – şi „vorbind aceeaşi limbă" (Strabon VII, cap. III, 13). Dintre cele peste 100 de formaţiuni tribale şi gentilice ale tracilor, triburile dacilor şi geţilor erau cele mai mari şi cele mai puternice. Ocupau teritoriul cuprins între Munţii Balcani (Haemus) şi Munţii Slovaciei, şi de la litoralul apusean al Mării Negre până dincolo de bazinul Tisei. Triburile denumite „dacice" locuiau pe teritoriul actualei Transilvanii şi al Banatului, iar ale „geţilor", în Câmpia Dunării, (inclusiv în sudul fluviului), în Moldova şi Dobrogea de azi. Una şi aceeaşi populaţie daco-getică apare la scriitorii greci de obicei cu numele generic de „geţi", iar la autorii romani cu denumirea de „daci". Se pare că în prima jumătate a sec. II î.e.n. toate aceste formaţiuni gentilice şi tribale constituiau patru uniuni puternice, fiecare emiţând – încă din secolul anterior – monedă proprie.

(*Ovidiu Drimba, Istoria culturii şi civilizaţiei, vol. III*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - poporul din care făceau parte dacii şi geţii;
   - forma lor de organizare.
2. Scrie două repere geografice ale teritoriului ocupat de daci/ geţi. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Dintre cele peste 100 de formaţiuni tribale şi gentilice ale tracilor, triburile dacilor şi geţilor erau cele mai mari şi cele mai puternice.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Dacii şi geţii, ramură a marelui popor indo-european al tracilor, erau unul şi acelaşi popor ,– fapt recunoscut de autorii antici – şi „vorbind aceeaşi limbă".* **4 puncte**
5. Transcrie propoziţia subordonată din fraza următoare, precizându-i felul şi elementul regent: *Se pare că în prima jumătate a sec. II î.e.n. toate aceste formaţiuni gentilice şi tribale constituiau patru uniuni puternice, fiecare emiţând - încă din secolul anterior - monedă proprie.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă introdusă prin conjuncţia *dacă*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să îţi exprimi opinia în legătură cu importanţa cunoaşterii trecutului, formulând argumente pe baza textului citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să-ţi formulezi cu claritate opinia; **4 puncte**
- să-ţi susţii opinia cu ajutorul a două argumente, pe baza textului dat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 7

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

În fiecare seară, de-un timp, stau cu mirare
Şi-ascult ce straniu cântă tumultoasa mare.

Atent îmi plec urechea şi-ascult notele-i grele,
Ascult, cătând pe-ncetul să mă deprind cu ele,

Să-mi lămuresc ce-o doare când spumegă de ură,
Ce vrea să spuie marea cu-nfricoşata-i gură.

Dar apele-i ţin taina, schimbând a ei cântare,
Acum parcă se joacă zvârlind mărgăritare

Şi-acum, ca supt imperiul unei porunci secrete,
Îşi părăseşte jocul şi-n larmă de trompete

Îşi trâmbiţă mânia, iar miile-i de creste
Le umflă în talazuri, în larguri dând de veste

Că cineva ascultă şi-nseamnă cu mirare
Ce poate să surprindă din larga ei cântare.

(Dimitrie Anghel, *Cum cântă marea*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *tumultoasa, să lămuresc, mânia.* **6 puncte**
2. Explică rolul utilizării virgulei în strofa a treia. **6 puncte**
3. Precizează două mărci lexico-gramaticale care să evidenţieze prezenţa eului liric. **6 puncte**
4. Selectează, din text, două figuri de stil diferite. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului *Acum parcă se joacă zvârlind mărgăritare.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să prezinţi *semnificaţia titlului* textului dat. **12 puncte**

În compunerea, ta trebuie:

- să ilustrezi, cu exemple adecvate, relaţia dintre titlu şi conţinutul textului liric; **4 puncte**
- să evidenţiezi două mijloace artistice utilizate de autor; **4 puncte**
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; **2 puncte**
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Vara se apropie şi aduce cu ea un bun prilej de a şterge praful de pe aparatul de fotografiat. În următoarele rânduri, vă oferim câteva sfaturi şi trucuri pentru a obţine imagini de vacanţă de invidiat.

Accesorii de nelăsat acasă

Când împachetaţi bagajele pentru excursia la munte sau la mare, pe lângă aparatul foto, nu uitaţi să adăugaţi următoarele accesorii: baterii sau acumulatori, carduri de memorie, geanta foto şi, bineînţeles, un mic trepied. Dacă vă număraţi printre împătimiţii fotografiei, atunci un trepied stabil, bliţul extern şi un filtru de polarizare sunt indispensabile. [...]

Manualul utilizatorului

Studiaţi cu atenţie funcţiile aparatului foto. Manualul de utilizare, împreună cu care a fost achiziţionat, este un bun început, iar internetul este plin de resurse utile. Pasul următor este să puneţi în practică ce aţi învăţat. Nu este nevoie să călătoriţi prea departe pentru aceasta, grădina din spatele casei reprezentând o sursă inepuizabilă de subiecte.

(Bogdan Greavu, fragment din articolul *Imagini de vacanţă*, în revista *Terra Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - numele autorului şi al revistei în care a fost publicat textul;
   - care este scopul articolului.
2. Numeşte două modalităţi prin care se învaţă funcţiile aparatului foto, menţionate în text. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Vara se apropie şi aduce cu ea un bun prilej de a şterge praful de pe aparatul de fotografiat.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *În următoarele rânduri, vă oferim câteva sfaturi şi trucuri pentru a obţine imagini de vacanţă de invidiat.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Pasul următor este să puneţi în practică ce aţi învăţat.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi opinia despre importanţa fotografiilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi exprimi un punct de vedere despre importanţa fotografiilor; **4 puncte**
- să susţii, prin minimum un argument, punctul de vedere exprimat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 8

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Un clinchet repetat, crâmpei de melodie, se auzi în biblioteca astronavei. Nirus nu-l luă în seamă. Atenţia continua să-i fie solicitată de imaginile filmului.

– Cursurile de astâzi s-au terminat! rosti, uşor nazal, o voce de băieţandru.

Vorbise Hix, robotul Hix. Clinchetul melodios se născuse din capul lui mic şi rotund. Trupul şi faţa îi erau construite dintr-un material ce imita perfect pielea oamenilor. Buzele ţuguiate, nasul cârn şi ochii verzui, neastâmpăraţi, îl făceau să semene perfect cu un băieţandru simpatic de doisprezece, treisprezece ani.

Înfăţişarea îşi avea rostul ei. Hix era profesor numai patru ore pe zi. În restul timpului - de aproape cinci ani, de când fusese construit - era tovarăşul de joacă al elevului său, Nirus. Un tovarăş vesel şi răbdător, capabil să născocească cele mai năstruşnice distracţii. Căpitanul Carpat îi schimba anual programul. Acum Hix cunoştea perfect ceea ce era necesar ca să poată instrui un băiat de doisprezece ani.

Nirus, care împlinise de curând doisprezce ani, se născuse pe „Cutezanţa". Era fiul căpitanului Carpat şi al cosmochimistei Ina Dunie. Pe navă învăţase el să îngâne primele cuvinte, să facă primii paşi, să fredoneze primul crâmpei de cântec. Crescuse înconjurat de dragostea membrilor echipajului, o dragoste protectoare şi exigentă.

(Mihnea Moisescu, *Întâlnirea*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează modul prin care s-au format următoarele cuvinte: *repetat, astronavei, băieţandru.* **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în structura: *s-au terminat.* **6 puncte**
3. Precizează două personaje prezente în text. **6 puncte**
4. Numeşte un reper spaţial şi unul temporal prezente în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia secvenţei: *Pe navă învăţase el să îngâne primele cuvinte, să facă primii paşi, să fredoneze primul crâmpei de cântec.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că fragmentul dat aparţine genului *epic*. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale genului epic prezente în textul citat; **4 puncte**
- să ilustrezi cele două trăsături; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Fiecare membru al familiei, inclusiv copiii după o anumită vârstă, trebuie să-şi aducă o contribuţie, cât de mică, la treburile gospodăreşti. Aceasta este o lecţie importantă pe care copiii trebuie s-o deprindă de la părinţi. [...]

Atribuirea unor „îndatoriri" casnice este însă una dintre cele mai bune metode de a responsabiliza un copil. Prin intermediul lor, părinţii îi arată că membrii familiei trebuie să coopereze pentru bunul mers al casei şi că fiecare dintre ei trebuie să aducă o contribuţie în acest sens. Pe lângă sentimentele de cooperare şi de responsabilizare pe care le creează, treburile casnice au şi avantajul că îl fac pe cel mic mai îndemânatic. [...]

Îl răsplătim cu bani?

Recompensarea copilului pentru treburile casnice îl determină să accepte cu o mai mare uşurinţă sarcinile pe care le primeşte de la părinţi. Însă unii specialişti nu sunt de acord cu acest obicei, deoarece, spun ei, copilul trebuie să înveţe că treburile casnice sunt o îndatorire firească, pentru care nimeni nu e recompensat. Pe măsură ce va creşte există riscul să ceară tot mai mulţi bani pentru atribuţiile pe care le are, iar dacă nu-i va primi, părinţii riscă să se confrunte cu conflicte.

(Oana Antonescu, *De ce este important să implicăm copilul în treburile casnice*, în revista *Adevărul.ro Sănătate*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - lecţia importantă în educaţia copiilor;
   - scopul atribuirii de îndatoriri casnice;
2. Scrie titlul articolului şi numele autorului său. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Însă unii specialişti nu sunt de acord cu acest obicei, deoarece, spun ei, copilul trebuie să înveţe că treburile casnice sunt o îndatorire firească, pentru care nimeni nu e recompensat.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Recompensarea copilului pentru treburile casnice îl determină să accepte cu o mai mare uşurinţă sarcinile pe care le primeşte de la părinţi.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Aceasta este o lecţie importantă pe care copiii trebuie s-o deprindă de la părinţi.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod introdusă prin adverbul relativ *cât*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi opinia cu privire la implicarea copiilor în treburile gospodăreşti. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi exprimi un punct de vedere argumentat asupra problemei prezentate în articol; **4 puncte**
- să valorifici secvenţe din textul dat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 9

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Privesc grăbiţii nouri ce-alunecă pe zări,
Topindu-se departe şi revenind întruna.
Parcă-mi trimit tăcute, nostalgice chemări,
Ei, fraţii cu dreptatea, cu ziua şi cu luna.

Oceane mari de apă pe-a cerului genuni
Câteodată-s limpezi ca lacrima pe-o pleoapă,
Revarsă altădată şi trăsnet şi furtuni
Rămân aceleaşi totuşi oceane mari de apă.

Ce chipuri prinde-n slavă al norilor convoi!
Centauri, turme, nave, creneluri de redută...
Noi îi urâm când grindini revarsă peste noi,
Noi îi iubim, cu stropii lor calzi, când ne sărută.

(Nicolae Labiş, *Nourii*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele din prima strofă: *privesc, întruna, nostalgice.* 6 puncte
2. Indică rima şi măsura versurilor din ultima strofă. 6 puncte
3. Selectează, din text, un epitet, o metaforă şi o comparaţie. 6 puncte
4. Transcrie, din textul dat, trei structuri specifice descrierii, care să conţină perechea substantiv-adjectiv. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului: *Oceane mari de apă pe-a cerului genuni.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să argumentezi apartenenţa poeziei *Nourii*, de Nicolae Labiş la specia literară *pastel*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două trăsături ale speciei literare pastel; 4 puncte
- să ilustrezi, prin exemple din text, cele două trăsături; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Câți dintre semenii noștri, atunci când păşesc într-o pădure [...], ştiu că pădurea este o adevărată uzină vie cu cel mai grandios proces de fabricație de pe Pământ şi poate chiar din Univers, fotosinteza?!

Pădurea este o structură extrem de complexă, cu o activitate esențială în regenerarea naturii. Alături de mări şi oceane, pădurea contribuie salutar la menținerea gazelor atmosferice în proporții favorabile vieții. [...]

Pădurile au în același timp un rol important şi în menținerea regimului hidrologic în limite normale, evitând inundațiile. Rădăcina unui singur copac reține 100 de litri de apă pe care o redă treptat în circuitul general al apei sub formă de vapori. Pădurea are, de asemenea, un rol determinant în menținerea climatului şi în protecția solului, care, în lipsa copacilor, se erodează chiar până la deşertificare. Vârfurile tuturor arborilor din pădure se constituie într-un adevărat ecran împotriva radiațiilor solare nocive. Pădurea filtrează aerul, reținând între 60 şi 80 de tone de praf anual la hectar.

(Lavinia Stupineanu, fragment din articolul *Pledoarie pentru pădure!*, în revista *Planeta albastră*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - de ce poate fi considerată pădurea *o uzină vie*;
   - două consecințe ale tăierii arborilor din pădure.
2. Selectează trei grupuri de cuvinte care demonstrează rolul pădurii în viața planetei. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Vârfurile <u>tuturor</u> arborilor din pădure se constituie într-<u>un</u> <u>adevărat</u> ecran <u>împotriva</u> radiațiilor solare nocive.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *pădurea contribuie <u>salutar</u> la menținerea gazelor atmosferice în proporții favorabile <u>vieții</u>.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Câți dintre semenii noștri, atunci când păşesc într-o pădure [...] ştiu că pădurea este o adevărată uzină vie cu cel mai grandios proces de fabricație de pe pământ şi poate chiar din Univers, fotosinteza?* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă introdusă prin conjuncția compusă *ca (...) să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ți exprimi opinia despre rolul pădurii în viața noastră. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre rolul pădurii în viața noastră; **4 puncte**
- să valorifici două informații din text; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 10

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Pe spinarea unui bivol mare, negru, fioros,
Se plimba o coţofană
Când în sus şi când în jos.
Un căţel trecând pe-acolo s-a oprit mirat în loc:
– Ah, ce mare dobitoc!
Nu-l credeam aşa de prost
Să ia-n spate pe oricine...
Ia stai, frate, că e rost
Să mă plimbe şi pe mine!
Cugetând aşa, se trage îndărăt să-şi facă vânt,
Se piteşte la pământ
Şi deodată – zdup! – îi sare
Bivolului în spinare...
Ce s-a întâmplat pe urmă nu e greu de-nchipuit.
Apucat cam fără veste, bivolul a tresărit,
Dar i-a fost destul o clipă să se scuture, şi-apoi
Să-l rastoarne,
Să-l ia-n coarne
Şi cât colo să-l arunce, ca pe-o zdreanţă în trifoi.
– Ce-ai gândit tu oare, javră? Au, crezut-ai că sunt mort?
Coţofana, treacă-meargă, pe spinare o suport
Că mă apără de muşte, de ţânţari şi de tăuni
Şi de alte spurcăciuni...
Pe când tu, potaie proastă, cam ce slujbă poţi să-mi faci?
Nu mi-ar fi ruşine mie de viţei şi de malaci,
Bivol mare şi puternic, gospodar cu greutate,
Să te port degeaba-n spate?...

(George Topîrceanu, *Bivolul şi coţofana*)

**malac* = pui de bivol

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează mijlocul de îmbogăţire a vocabularului prin care s-au format cuvintele din text: *oricine, mirat, greutate.* 6 puncte
2. Explică rolul liniilor de pauză din structura: *şi deodată – zdup! – îi sare/ Bivolului în spinare...* 6 puncte
3. Selectează o comparaţie, o enumeraţie şi o personificare din textul dat. 6 puncte
4. Numeşte două personaje participante direct la acţiune. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *Ia stai, frate, că e rost/ Să mă plimbe şi pe mine!* 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că textul citat aparține speciei literare *fabula*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale fabulei prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; 2 puncte
- să respecți limita de spațiu indicată. 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

S-a întâmplat ca omenirea să evolueze într-un ritm oarecum constant... până la începutul secolului al XX-lea, când a accelerat brusc, căpătând viteze amețitoare. Pentru că oamenii și-au împlinit un vis la fel de vechi precum omenirea: au reușit în sfârșit să zboare. [...]

La 16 februarie 1903, Traian Vuia (n. 17 august 1872, Surducu Mic, jud. Timiș) înaintează Academiei Franceze un memoriu asupra unui aparat de zbor și un proiect de invenție numit „aeroplan automobil", în care argumentează posibilitatea zborului mecanic. Brevetează invenția în 1903 și începe construcția avionului la Paris. Îl termină în 1905. Până în 1906 experimentează platforma de zbor în cele mai mici amănunte.

Pe 18 martie 1906, la Montesson, lângă Paris, aparatul se ridică pentru prima dată de la sol. A fost primul zbor cu mijloace proprii de bord din lume, au fost martori, au atestat-o ziarele vremii, chiar dacă se pretinde altceva.

Într-o scrisoare din august 1906, Vuia scria: „Ai putut vedea! Nu m-am ascuns, am experimentat în văzul tuturor. Vor continua alții, tot mai mulți. Așa se realizează progresul..."

(Carmen Racoviță, fragment din articolul *Acei zburători uitați*, în revista *National Geographic*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: 4 puncte
   - visul omenirii împlinit la începutul secolului al XX-lea;
   - numele proiectului aparatului de zbor creat de Traian Vuia.
2. Scrie, pe baza informațiilor din text, un enunț în care să evidențiezi importanța invenției lui Traian Vuia. 4 puncte
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *„Vor continua alții, tot mai mulți. Așa se realizează progresul..."*. 4 puncte
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *„Ai putut vedea! Nu m-am ascuns, am experimentat în văzul tuturor"*. 4 puncte
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *S-a întâmplat ca omenirea să evolueze într-un ritm oarecum constant... până la începutul secolului al XX-lea, când a accelerat brusc, căpătând viteze amețitoare.* 4 puncte
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă introdusă prin adjectivul pronominal *cât*. 4 puncte

B. Redactează o compunere reflexivă de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), despre dorința de a-ți îndeplini un vis. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți visul pe care dorești să ți-l îndeplinești; 4 puncte
- să descrii sentimentele și planurile legate de acest vis; 4 puncte
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; 2 puncte
- să respecți limita de spațiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 11

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Au vuit prelung ca vântul păsările migratoare
Peste casa părintească unde ieri m-am regăsit
Singur cu lumina, care galbenă venea din soare,
În odaia de-altădată să-mi ureze bun sosit.

Toamnă, iată-ne-mpreună, gospodină ce porţi cheia
Ruginită, ca o frunză, a trecutului meu mort.
Toamnă, iată-ne alături, noi cu visul, pe aleea
Nucilor ce ancorează pentru iarnă-n al tău port. (...)

Zile albe, zile negre... ce străine, ce departe,
Buclele în care dorul meu de cer l-am îngropat...
Toamnă, lasă-mă să mângâi părul tău de frunze moarte,
Părul tău de aur roşu şi de soare întrupat.

(Ion Pillat, *Toamnă - fragment)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Menţionează câte un antonim pentru sensul din text al cuvintelor: *m-am regăsit, trecutului, străine.* 6 puncte
2. Indică rolul utilizării virgulei în structura *Toamnă, lasă-mă să mângâi părul tău (...).* 6 puncte
3. Selectează din text două imagini artistice diferite. 6 puncte
4. Transcrie, din text, o personificare şi o antiteză. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia comparaţiei din structura *cheia/ Ruginită, ca o frunză, a trecutului meu mort.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 15-25 de rânduri (150-250 de cuvinte), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul poeziei Toamnă* de Ion Pillat, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre semnificaţiile poeziei; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prin care este susţinut mesajul poetic; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Stațiile meteorologice cercetează din oră în oră gradul de acoperire cu nori a cerului, presiunea atmosferică, direcția și intensitatea vântului, umezeala și temperatura aerului etc. Aceste informații sunt transmise apoi în toată lumea, folosindu-se un cod universal valabil, numit cod sinoptic, care arată ca o înșiruire de cifre. Pe baza lor, meteorologii alcătuiesc o hartă meteorologică (sinoptică), pe care evidențiază zonele cu precipitații (ninsoare, ploaie, ceață), principalele mase de aer (arctic, polar, tropical și ecuatorial) și fronturile atmosferice, cele mai complexe elemente din analiză. Meteorologul previzionist, care are o experiență bogată, compară această hartă cu cea anterioară și analizează direcția și viteza de deplasare a vânturilor și a fronturilor atmosferice. Pe lângă direcția de deplasare a maselor de aer, meteorologul previzionist mai trebuie și să stabilească modificările care pot interveni ca urmare a reliefului și a gradului de încărcare a cerului cu vapori de apă.

(Andra Botescu, fragment din articolul *Cum va fi vremea?* în revista *National Geographic Kids*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - două elemente pe care le cercetează constant stațiile meteorologice;
   - care sunt principalele mase de aer.
2. Indică două dintre atribuțiile meteorologului previzionist. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Aceste informații sunt transmise apoi în toată lumea, folosindu-se un cod universal valabil.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din titlul: *Cum va fi vremea?* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din ultima frază a textului, precizând felul acestora: *Pe lângă direcția de deplasare a maselor de aer, meteorologul previzionist mai trebuie și să stabilească modificările care pot interveni ca urmare a reliefului și a gradului de încărcare a cerului cu vapori de apă.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncția *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să descrii subiectiv ploaia sau ninsoarea. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinți două caracteristici ale ploii/ ninsorii descrise; **4 puncte**
- să folosești un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 12

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dimineaţa era măreaţă şi ne vestea o adevărată zi de iulie. Niciun nor nu plutea sub albastrul cerului adânc şi limpede ca ochiul unei fecioare. Toate stelele se mistuiseră şi cel mult dacă îndrăzneaţa Stea a Ciobanului mai înfrunta, din când în când, valurile de lumină trandafirie, cu care zorile inundau răsăritul depărtat. Niciun vânt nu mişca aerul, şi grâul, în lanurile de aur, stătea tot atât de neclintit ca şi firul de iarbă din fâneţele înflorite. Roua avea înfăţişarea unor mărgăritare ce nu aşteptau decât o rază de soare spre a se schimba în strălucitoare diamante. Umezeala şi răcoarea dimineţii dădeau întregii firi o nespusă frăgezime. Totul începuse a se deştepta sub întâile raze ale zilei, dar totul era cuprins de o linişte, de o tăcere, de un fel de înmărmurire solemnă: şi firea întreagă părea că se află în o religioasă aşteptare. La răsărit se ivea geana de aur şi de purpură a unui soare tânăr, care într-o clipă şterse într-o nemăsurată depărtare umbra de pe fruntea munţilor neguroşi. Noi ne urmarăm drumul cu sufletul stăpânit de măreţia priveliştii, iar rarii drumeţi ce întâlneam, şi pe care-i lăsam în urmă, după ce ne doreau cale bună, se uitau lung şi miraţi după noi.

Spre a merge la Almaş pe drumul mare, ar fi trebuit să suim Dealul Balaurului, ce se ridică dincolo de Dărmăneşti.

(Calistrat Hogaş, *Pe drumuri de munte*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în text: *adânc, se mistuiseră, frăgezime.* **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei din structura: *dar totul era cuprins de o linişte, de o tăcere, de un fel de înmărmurire solemnă.* **6 puncte**
3. Selectează două structuri care cuprind repere temporale. **6 puncte**
4. Numeşte şi ilustrează două figuri de stil diferite, prezente în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *şi firea întreagă părea că se află în o religioasă aşteptare.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul descrierii Pe drumuri de munte*, de Calistrat Hogaş, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre semnificaţiile/ mesajul textului; **4 puncte**
- să evidenţiezi două mijloace artistice prin care este realizat textul; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

O poveste de dragoste

Vacanţa asta, neavând ce face, am rugat-o pe mama să îmi cumpere sau să îmi caute prin bibliotecă câteva cărţi frumoase, de dragoste sau de aventură – preferatele mele – care i-au plăcut ei mult când era de vârsta mea, sau chiar mai mare. Din cele cinci cărţi pe care mi le-a recomandat, una singură m-a impresionat foarte mult, chiar am vărsat câteva lacrimi la ultimele capitole ale romanului „Invitaţie la vals" de Mihail Drumeş. Este o carte genială de dragoste, în care eroul principal, un student la Facultatea de Drept, se îndrăgosteşte la un bal studenţesc de o colegă de la Litere, pe cântecul „L'invitation à la valse" de Weber. Cei doi tineri, Tudor şi Mihaela, se iubesc cu pasiune, îşi scriu scrisori emoţionante în care încearcă să-şi explice trăirile ameţitoare ce-i cuprind asemeni unui vals, de fapt toată gama de sentimente pe care le trăieşti cu o viteză uluitoare atunci când iubeşti prima dată pe cineva: veselie şi exuberanţă neobişnuite, strengării fermecătoare, teama că unul dintre parteneri nu este iubit suficient de mult de celălalt, dorul, încăpăţânarea, ambiţia şi orgoliile. Cititorul suferă şi trăieşte alături de cei doi protagonişti, Tudor (Dorul) şi Mihaela (Aimée), un fel de Romeo şi Julieta contemporani care se iubesc cu o dragoste înaltă asemeni unui curcubeu. [...] Este un roman nemaipomenit pe care vi-l recomand cu toată căldura să-l savuraţi cândva.

(Beatrice Alexandra Prioteasa, clasa a VIII-a, Liceul Teoretic „Alexandru Vlahuţă", Bucureşti, *Cărţile din ghiozdan*, în revista *Dilematix*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - titlul cărţii recomandate;
   - numele protagoniştilor şi personajele literare cu care sunt comparaţi.
2. Scrie titlul revistei în care a fost publicat textul şi numele autorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Vacanţa asta, <u>neavând</u> ce face, am rugat-o pe mama să <u>îmi</u> cumpere <u>sau</u> să îmi caute prin bibliotecă <u>câteva</u> cărţi frumoase.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Este <u>un roman</u> nemaipomenit pe care <u>vi</u>-l recomand cu toată căldura.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Cei doi tineri, Tudor şi Mihaela, se iubesc cu pasiune, îşi scriu scrisori emoţionante în care încearcă să-şi explice trăirile ameţitoare ce-i cuprind asemeni unui vals.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să caracterizezi personajul literar preferat, din lecturile tale. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi personajul preferat şi să-ţi motivezi alegerea; **4 puncte**
- să aduci două argumente pentru susţinerea preferinţei; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 13

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Un brad înalt, semeţ, voinic,
Privind un fir de iarbă mic,
Zicea-ngâmfat: – „În zece ani cât m-am suit,
Sărmane fir nenorocit!
Şi tu eşti tot cum te-am lăsat
Pe când alături petreceam
În umbra ta necunoscută;
Abia c-o palmă te-ntreceam
Şi astăzi te întrec c-o sută.
Şi vezi, sunt bun că-mi amintesc.
Şi-am drept să fiu orgolios,
Căci ai rămas atât de jos –
Abia – abia te mai zăresc."
Firul de iarbă îi zise: – „Bine,
Eşti mai înalt, e drept, vecine,
Şi totuşi între noi, îmi pare,
Că e grozavă-asemănare:
Oricât te-ai înălţa în vânt,
Cu fruntea-n nori sau în lumină,
O, nu uita – ai rădăcină,
Tot ca şi mine, în pământ."

(Cincinat Pavelescu, *Bradul şi firul de iarbă)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *semeţ, m-am suit, asemănare.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării celor două puncte în versul *Firul de iarbă îi zise: – „Bine.* 6 puncte
3. Precizează două trăsături ale fabulei, identificate în textul dat. 6 puncte
4. Selectează, din text, câte un vers care să conţină inversiune, repetiţie şi epitet. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului *Cu fruntea-n nori sau în lumină.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi prezinţi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul fabulei Bradul şi firul de iarbă.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi un punct de vedere despre semnificaţia textului; 4 puncte
- să susţii opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat; 4 puncte
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; 2 puncte
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Lista, structurată naiv-lexicografic, de jocuri şi jucării, reprodusă în continuare, a fost alcătuită - şi mi-a fost încredinţată - de tatăl meu în ultimii săi ani de viaţă. [...] Este vorba de jocuri şi jucării din anii '20 ai secolului trecut.

BATE CERCUL. Cercuri, de fier sau de lemn, de la putini, butoaie, antale, erau date de copii de-a dura pe stradă, cu ajutorul unui băţ cu care le loveau ori de câte ori îşi încetineau rostogolirea. Se organizau şi concursuri: cine ajunge mai repede la capătul străzii fără ca mersul cercului să se întrerupă.*

BĂBUŞCĂ. Se desena prin zgâriere pe pământul neted sau cu creta pe caldarâm o figură formată dintr-un pătrat, apoi două, iar unul, iar două, apoi încă unul şi un cerc, în care unul dintre participanţii la joc trebuia să arunce o pietricică şi să ajungă la ea sărind într-un picior şi trecând prin fiecare pătrat; după aceea trebuia să o conducă înapoi, în acelaşi mod. Dacă reuşea, închidea o băbuşcă (o căsuţă) cu iniţiala numelui său, iar adversarul său, când îşi făcea la rândul lui turneul cu pietricica, sărind într-un picior, trebuia să evite băbuşca ocupată. Câştiga cel care izbutea să închidă mai multe băbuşti. Jocul seamănă cu şotronul.

(Alex Ştefănescu, fragment din articolul *Jocuri şi jucării de altădată*, în *România literară*)

**antal*, s.n. (Reg.) – butoi mare de stejar

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - titlul articolului din care a fost selectat textul dat;
   - numele celor două jocuri descrise în fragmentul dat.
2. Menţionează câte un criteriu prin care sunt desemnaţi câştigătorii jocurilor descrise în text. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Se organizau şi concursuri: cine ajunge mai repede la capătul străzii fără ca mersul cercului să se întrerupă.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *mi-a fost încredinţată - de tatăl meu în ultimii săi ani de viaţă.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă reuşea, închidea o băbuşcă (o căsuţă) cu iniţiala numelui său, iar adversarul său, când îşi făcea la rândul lui turneul cu pietricica, sărind într-un picior, trebuia să evite băbuşca ocupată.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă introdusă prin conjuncţia *dacă*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinţi o întâmplare (reală sau imaginară) petrecută în timpul unui joc. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinţi, pe scurt, întâmplarea (reală sau imaginară) la care ai luat parte/ ai fost martor; **4 puncte**
- să-ţi exprimi opinia despre semnificaţia întâmplării; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 14

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

S-a hotărât, care va să zică...

Madam Georgescu - Miţa Georgeasca - cu d. Georgescu - Mihalache - pleacă la Sinaia cu trenul de plăcere. Însă de mult madam Georgescu a promis „puiului" să-l ducă odată şi pe el la Sinaia; prin urmare, trebuie să-l ia şi pe puiul; dar puiul nu merge nicăieri fără „gramama"; prin urmare, şi pe gramama trebuie s-o ia. Puiul este mititelul Ionel Georgescu, în etate de cinci anişori împliniţi, unicul fruct până astăzi al amorului părinţilor săi; iar gramama este cocoana Anica, mamiţa mamiţichii puiului.*

Trenul de plăcere pleacă din Gara de Nord sâmbătă după-amiazi, la orele trei fără cinci. [...]

Peste câteva minute trenul zboară-nspre Carpaţi.

– Biletele, vă rog, domnilor, zice politicos conductorul, intrând în primul vagon de clasa-ntâia.

D. Georgescu arată două bilete.

– ...Mititelul... al dv.? întreabă conductorul arătând pe ofiţeraşul de vânători, care s-a suit cu picioarele pe bancheta de catifea.

– Da! dar n-a-mplinit patru ani... Nu trebuie să ne-nveţi dumneata pe noi regula, zice madam Georgescu.

Conductorul salută politicos şi trece mai departe.

(Ion Luca Caragiale, *Tren de plăcere*)

**gramama* = redarea pronunţiei aproximative a cuvântului francez *grande maman*, cu sensul de *bunică*.

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie din lista următoare numai cuvintele ce conţin diftongi: *Sinaia, Georgescu, Anica, el, picioarele, catifea.* 6 puncte
2. Explică rolul ghilimelelor în structura: *madam Georgescu a promis „puiului" să-l ducă odată şi pe el la Sinaia.* 6 puncte
3. Selectează două structuri incidente prin care se identifică participanţii la dialog. 6 puncte
4. Numeşte două moduri de expunere prezente în text. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *– Da! dar n-a-mplinit patru ani... Nu trebuie să ne-nveţi dumneata pe noi regula, zice madam Georgescu.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că fragmentul citat aparţine unei *schiţe*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale schiţei prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Într-un fel, jocurile pot fi privite ca literatură interactivă, dar este destul de greu să transpui o poveste în esenţă liniară într-un mediu dinamic, unde jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie şi de alegere. Dacă e să continuăm paralela cu o carte normală, la fel cum citim ceva şi aflăm lucruri noi, la fel jucătorul navighează prin codul jocului (chiar dacă nu se loveşte de el direct, ci de interfaţă) şi schimbă lumea virtuală în care evoluează. Astfel, se poate spune că un titlu bun, pe partea narativă, depinde foarte mult de balanţa între sentimentul de interacţiune cu rezultat neprevăzut şi evenimente la care jucătorul se aşteaptă pentru că le consideră normale tocmai pentru că se joacă. [...] Nu e obligatoriu ca un joc să aibă poveste, dar ea este necesară prin însuşi felul în care funcţionează creierul uman. Să zicem că te duci la meci pe stadion şi, când revii acasă, te întreabă un amic cum a fost. Ce faci? Îi povesteşti ce ai văzut, ce îţi aminteşti, descrii entuziasmul în cazul unui gol etc. Toată viaţa noastră e făcută din poveşti, astfel că şi evenimentele dintr-un joc, chiar dacă aparent n-au nicio legătură, sunt combinate mental pentru a putea fi înţelese.

(*Evoluţia (?) jocurilor*, articol postat pe site-ul revistei *Computer Games*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - cum pot fi privite jocurile pe calculator;
   - nevoia jucătorului.
2. Scrie un enunţ în care să precizezi titlul articolului şi sursa lui. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Să zicem că te duci la meci pe stadion şi, când revii acasă, te întreabă un amic cum a fost.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Toată viaţa noastră e făcută din poveşti.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Într-un fel, jocurile pot fi privite ca literatură interactivă, dar este destul de greu să transpui o poveste în esenţă liniară într-un mediu dinamic, unde jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie şi de alegere.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă introdusă prin conjuncţia *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să îţi exprimi opinia despre asemănările/ deosebirile dintre jocurile pe calculator şi poveşti, valorificând informaţiile din textul dat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să îţi exprimi cu claritate opinia în legătură cu asemănarea/ deosebirea dintre jocurile pe calculator şi poveşti; **4 puncte**
- să prezinţi două asemănări/ deosebiri între jocurile pe calculator şi poveşti; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 15

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

S-a înserat. Uşor se-nalţă fumul
De prin ogeaguri către bolta vastă,*
Domol coboară turma de pe coastă,
Umplând cu larma de talange drumul.*

Un clopot plânge-o clipă şi-apoi tace...
Luceafărul în alba-i strălucire
Răsare sus... Şi-atâta sfântă pace

Blând, florile, în liniştea lor castă,
Îşi dăruiesc văzduhului parfumul,
Şi noaptea-şi cerne peste toate scrumul...
Ici-colo numai licăre-o fereastră...

Domneşte-acuma peste-ntreaga fire,
Că sufletul aripele-şi desface
Ca să se piardă în nemărginire...

(Şt. O. Iosif, *Înserare*)

* *ogeaguri* - coşuri, hornuri;

* *talangă* - clopot care se atârnă la gâtul vitelor şi al oilor;

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Numeşte procedeele prin care s-au format cuvintele subliniate în a doua strofă a textului: *blând, numai.* **6 puncte**
2. Explică rolul utilizării punctelor de suspensie în versul *Un clopot plânge-o clipă şi-apoi tace...* **6 puncte**
3. Transcrie, din textul dat, o imagine olfactivă şi o imagine cromatică. **6 puncte**
4. Selectează, din poezie, o metaforă şi un epitet. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), valoarea expresivă a verbelor din versurile *Domol coboară turma de pe coastă,/ Umplând cu larma de talange drumul.* **6 puncte**

B. Redactează un text de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să prezinţi *caracteristici ale descrierii literare în versuri*, pe baza textului dat. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale descrierii literare în versuri, prezente în textul selectat; **4 puncte**
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; **4 puncte**
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; **2 puncte**
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Tehnologia Green include următoarele domenii de aplicabilitate, nefiind, însă, limitată doar la ele, căci noi tehnologii emergente li se alătură, pentru a facilita trecerea spre o nouă eră:

RECICLAREA: acest procedeu a devenit fenomen global şi constituie o aplicaţie directă a tehnologiei Green. Se bazează pe colectarea materialelor care se pretează la acest tip de activitate. Recipientele pentru mâncare sau băutură, hârtia, bateriile pot fi reciclate, iar prin intermediul programelor şi tehnologiilor industriale sunt transformate în materie primă, limitând astfel cantitatea de deşeuri şi poluarea.

PURIFICAREA APEI: la nivel internaţional, există mai multe organizaţii şi programe care luptă împotriva poluării apei. Considerând că necesarul de apă este sub consumul curent, acest concept de purificare a apei este de o însemnătate imediată şi critică pentru omenire. [...]

ENERGIILE RECICLABILE ŞI NEPOLUANTE: poate că cea mai importantă arie de aplicabilitate a tehnologiilor Green, energia reciclabilă şi, mai ales, nepoluantă, reprezintă unul dintre domeniile de viitor ale ştiinţei şi economiei mondiale. Energia solară, eoliană, a apei, cea geotermală şi energia din biomasă ne pot ajuta să reducem încălzirea globală, prin eliminarea definitivă a poluării.

(prof. Teodor Niţu, fragment din articolul *Sănătatea Pământului* în revista *Terra Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - cine este autorul articolului;
   - două exemple de materiale care pot fi reciclate şi două tipuri de energie nepoluantă.
2. Scrie numele celor trei domenii/ aplicaţii ale tehnologiei Green, menţionate în fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *poate că cea mai importantă arie de aplicabilitate a tehnologiilor Green, energia reciclabilă şi, mai ales, nepoluantă, reprezintă unul dintre domeniile de viitor ale ştiinţei şi economiei mondiale.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Se bazează pe colectarea materialelor care se pretează la acest tip de activitate.* **4 puncte**
5. Transcrie propoziţiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *Considerând că necesarul de apă este sub consumul curent, acest concept de purificare a apei este de o însemnătate imediată şi critică pentru omenire.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată atributivă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să îţi exprimi opinia despre importanţa pe care o are dezvoltarea unor tehnologii ale mediului. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi exprimi un punct de vedere despre utilitatea dezvoltării tehnologiei Green; **4 puncte**
- să valorifici două secvenţe din text pentru a-ţi susţine punctul de vedere; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 16

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Patru ani trecuseră de la scena aceasta, în vremea cărora Alexandru-vodă, credincios făgăduinţei ce dase doamnei Ruxanda, nu mai tăiese niciun boier. Dar pentru ca să nu uite dorul lui cel tiranic de a vedea suferiri omeneşti, născoci feluri de schingiuiri.

Scotea ochi, tăia mâni, ciuntea şi seca pe care avea prepus; însă prepusurile lui erau părelnice, căci nime nu mai cuteza a cârti cât de puţin.

Cu toate aceste, era neliniştit, căci nu putuse pune mâna pe Spancioc şi pe Stroici, care şedeau la Cameniţă, aşteptând şi pândind vreme. Deşi avea doi gineri grafi cu mare influinţă la Curtea Polonei, era îngrijit de aceşti doi boieri, să nu învite pre poloni, care nu căutau decât pretexte, spre a întra în Moldavia; dar aceşti doi români erau prea buni patrioţi ca să nu judece că războiul şi venirea oştilor străine ar fi fost peirea patriei.*

Lăpuşneanul le scrisese în mai multe rânduri ca să vie, legându-se prin cele mai mari jurăminte că nu le va face nimică, dar ei ştiau cât preţuieşte jurământul lui. Ca să-i privigheze mai de aproape, se mută în cetatea Hotinului, pre care o întări mai cu osăbire; însă aici se bolnăvi de lângoare. Boala făcu răpezi înaintiri şi în curând tiranul se văzu la uşa mormântului.

În delirul frigurilor, i se părea că vede toate jertfele cruziei sale, fioroase şi ameninţătoare, îngrozindu-l şi chemându-l la judecata Dumnezeului dreptăţii. În deşert se învârtea în patul durerii, căci nu putea afla ragaz.

(Costache Negruzzi, *Alexandru Lăpuşneanul*)

* *graf* = conte german

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează formele literare actuale pentru următoarele arhaisme din text: *suferiri, nime, (era) îngrijit.* 6 puncte
2. Explică rolul virgulelor în structura: *Scotea ochi, tăia mâni, ciuntea şi seca pe care avea prepus.* 6 puncte
3. Precizează două structuri care constituie repere ale spaţiului. 6 puncte
4. Transcrie două verbe la timpuri diferite ale modului indicativ şi precizează rolul timpurilor respective în naraţiune. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *În delirul frigurilor, i se părea că vede toate jertfele cruziei sale, fioroase şi ameninţătoare, îngrozindu-l şi chemându-l la judecata Dumnezeului dreptăţii.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că fragmentul aparţine speciei literare *nuvela*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să menţionezi două trăsături ale nuvelei prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Dan Burghelea este profesor la Departamentul de Matematică de la Ohio State University. [...]

De unde pasiunea pentru matematică?

Am descoperit-o treptat. Am fost elev la un liceu foarte bun: „Bălcescu" din RâmnicuVâlcea; acum se cheamă „Lahovary".

Iertați-mă, ați avut vreodată meditator la matematică?

Niciodată. Eu rezolvam probleme de la Gazeta matematică (pe atunci Gazeta de Matematică și Fizică). Am participat și am câștigat un număr de concursuri organizate de Gazeta matematică. În anii mei de școală, în sport și în matematică, copiii erau încurajați spre competiție, care ducea la vizibilitate socială, un element incontestabil stimulativ la orice vârstă.

Mergeați la olimpiadele de matematică. Care erau performanțele dumneavoastră?

Nu am luat premiul I, dar întotdeauna mă întorceam cu premiul al II-lea sau al III-lea. Am luat premiul I la concursul de rezolvări de probleme al Gazetei matematice, ce era acordat anual.

(Ovidiu Șimonca, *În generația mea, matematica a reprezentat o opțiune fericită*, fragmente din interviul cu matematicianul Dan Burghelea, în revista *Observator cultural*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - unitatea școlară la care a învățat Dan Burghelea;
   - titlul revistei după care se pregătea.
2. Scrie numele reporterului care ia interviul și numele personalității intervievate. **4 puncte**
3. Menționează valoarea morfologică a cuvintelor din propoziția: *Care erau performanțele dumneavoastră?* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Am luat premiul I la concursul de rezolvări de probleme al Gazetei matematice, ce era acordat anual.* **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *În anii mei de școală, în sport și în matematică, copiii erau încurajați spre competiție, care ducea la vizibilitate socială, un element incontestabil stimulativ la orice vârstă.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care verbul *a veni* să fie regent pentru o subiectivă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să îți exprimi sentimentele trăite cu ocazia unui eveniment din viața școlară. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinți evenimentul la care ai participat și sentimentele trăite; **4 puncte**
- să folosești un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 17

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

De câte ori sunt scos la lecţie
Răspund anapoda
La toate întrebările.

– Cum stai cu istoria?
Mă întreabă profesorul.
– Prost, foarte prost,
Abia am încheiat o pace trainică
Cu turcii.

– Care e legea gravitaţiei?
– Oriunde ne-am afla,
Pe apă sau pe uscat,
Pe jos sau în aer,
Toate lucrurile trebuie să ne cadă
În cap.

– Pe ce treaptă de civilizaţie
Ne aflăm?
– În epoca pietrei neşlefuite,
Întrucât singura piatră şlefuită
Care se găsise,
Inima,
A fost pierdută.

– Ştii să faci harta marilor speranţe?
– Da, din baloane colorate.
La fiecare vânt puternic
Mai zboară câte un balon.

Din toate astea se vede clar
C-o să rămân repetent
Şi pe bună dreptate.

(Marin Sorescu, *La lecţie*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele din text: *trainică, epocă, se vede.* 6 puncte
2. Explică utilizarea liniei de dialog în versul *– Cum stai cu istoria?* 6 puncte
3. Alcătuieşte două enunţuri în care substantivul *inimă* să aibă sens propriu, respectiv sens figurat. 6 puncte
4. Transcrie, din text, o metaforă şi o antiteză. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versurilor: *La fiecare vânt puternic/ Mai zboară câte un balon.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţia titlului* poeziei *La lecţie*, prin raportare la textul citat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să ilustrezi relaţia dintre titlu şi conţinutul fragmentului de text liric; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prin care este susţinută ideea sugerată de titlu; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dacă eşti atras de neobişnuit şi cauţi un loc fascinant, unde să simţi că trăieşti cu adevărat, eliberat de gânduri cotidiene, atunci trebuie să vezi ţinutul Cheilor Bicazului şi al Lacului Roşu. [...]

Aceste locuri sunt pline de legendă. Însăşi denumirea acestuia trezeşte urme din trecut, el purtând diverse nume de-a lungul timpului: Lacul Pietrei Roşii, Lacul Ucigaş, Taul Ghilcoş. Denumirea lui este strâns legată de muntele Ghilcoş (Ucigaşul) sau de pârâul Roşu (Verescheu). Însă, din 1936, se numeşte oficial Lacul Roşu.

Originea lacului este explicată pornind de la două legende. Una povesteşte despre prăbuşirea muntelui peste turmele de oi cu ciobani, culoarea lacului provenind din sângele vieţilor apuse. În urma prăbuşirii s-a format Lacul Roşu. Cealaltă legendă este povestea unei fete frumoase, răpită de un haiduc şi dusă în stâncile Suhardului Mic. Eliberată de duhul muntelui, fata îşi găseşte moartea alături de haiducul mâniat de eliberarea ei. Au fost omorâţi de prăbuşirea stâncilor, care a dus, în final, la formarea lacului.

Dincolo de legendă, Lacul Roşu este un lac de baraj natural, aflat la o altitudine de 980 metri, în formă de L şi adânc de 10 metri. Este format relativ recent, în vara anului 1837, datorită ploilor abundente. [...] Geologii susţin că numele se trage de la gresia roşie terţiară, transportată de pârâul Roşu, care a vopsit în roşu împrejurimile până la lac.

(Iulia Petraş, *Legendă şi realitate – Lacul Roşu şi Cheile Bicazului*, în revista *Vacanţe şi călătorii*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**
   - revista din care a fost selectat fragmentul;
   - când s-a format Lacul Roşu.
2. Menţionează două explicaţii diferite pentru denumirea Lacul Roşu. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Este format relativ <u>recent</u>, în <u>vara</u> anului <u>1837</u>, <u>datorită</u> ploilor abundente.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate: *<u>Cealaltă</u> legendă este <u>povestea</u> unei fete frumoase.* **4 puncte**
5. Transcrie, din secvenţa următoare, o propoziţie subordonată şi precizează felul acesteia: *cauţi un loc fascinant, unde să simţi că trăieşti cu adevărat, eliberat de gânduri cotidiene.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o circumstanţială de scop, introdusă prin conjuncţia *să*. **4 puncte**

B. Imaginează-ţi că, într-o vizită la muzeu, te-a impresionat o pictură care înfăţişa un lac surprins la răsăritul sau la asfinţitul soarelui. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să evidenţiezi trăsăturile peisajului pe care le-ai remarcat în această operă de artă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinţi două caracteristici ale peisajului; **4 puncte**
- să foloseşti un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 18

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Împăratul era la mare şi la greu sfat cu toţi cărturarii, că bântuia seceta şi molima. Şi dacă negustorul îi spuse că are un copil ca o neghiniţă, împăratul rămase înmărmurit, învăţaţii împărăţiei căscară ochii mari şi se traseră de bărbile lungi.

– Nu se poate, măria-ta, aşa ceva nu scrie la carte.

– Ba se poate, zise Neghiniţă, sărind pe masa sfatului, că multe se pot şi nu stau în cărţi; şi mult mai multe sunt altfel de cum sunt ticluite din condei. Şi după ce se minunară cât se minunară, începu sfatul. Neghiniţă se sui pe mâna împăratului, pe umăr, apoi în creştetul capului, şi de-acolo zise râzând:

– Învaţă, măria-ta, că cei mai mici sunt cei mai mari.

Împăratul, cam de voie, cam de nevoie, răspunse:

– Aşa e, Neghiniţă, aşa e. Iar cărturarii îşi deteră ghies pe sub masă şi plecară ochii în jos. Împăratul porunci să-i toarne lui Neghiniţă o casă cu zece caturi, cât o nucă de mare, toată din aur-lamur şi împodobită cu pietre scumpe.

Neghiniţă rămase la sfat şi se pierdu din ochii tuturora, numai ca să se ţie de năzdrăvănii. Şi, încet-încet, pâşi-pâşi, până intră în urechea învăţatului care căuta în stele cu ocheanele. Acolo ascultă ce ascultă, şi înţelese că acest vestit cărturar, în loc să se gândească la sfat, se gândea că împăratul are nasul cam mare. Se duse binişor şi intră în urechea cărturarului care zicea că ştie măruntaiele omului şi leacurile bolilor. Ăsta se gândea nu la sfat, ci că-i plăcea inelul împăratului. Aşa află, pe rând, că unul se gândea la o cucoană frumoasă, că altul se gândea cam ce linguşeală să cârpească împăratului, altul că ce n-ar da el pentru o sticlă de vin, altul că bine e să fii împărat, altul că împăratul e om ca toţi oamenii, numai unul, cu fruntea cât toate zilele, asculta cuvintele şi întrebările împăratului.

(Barbu Ştefănescu Delavrancea, *Neghiniţă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie numai cuvintele despărţite corect în silabe: *Ne-ghi-ni-ţă, ne-gu-sto-rul, nă-zdră-vă-nii, o-chea-ne-le, u-re-che-a, o-chii.* 6 puncte
2. Explică rolul celor două puncte, în structura: *Împăratul, cam de voie, cam de nevoie, răspunse*: 6 puncte
3. Selectează două structuri ce exprimă adevăratele gânduri ale cărturarilor. 6 puncte
4. Numeşte două repere ale spaţiului, prezente în text. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia următoarei secvenţe: – *Învaţă, măria-ta, că cei mai mici sunt cei mai mari.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi faptul că fragmentul dat face parte dintr-un *basm*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale basmului prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Antiparticulele și antimateria. Antiparticulele au fost descoperite de fizicieni studiindu-se urmele lăsate de particule în detectoarele de particule. Oricărei particule îi corespunde o antiparticulă, având aceeași masă, dar proprietăți opuse.

Particula și antiparticula sa sunt purtătoare de sarcini electrice de semn opus. Electronul are o sarcină electrică negativă, în timp ce antiparticula lui, pozitronul, este încărcat pozitiv. În același mod, protonul are o sarcină pozitivă, în timp ce antiparticula sa, antiprotonul, este încărcat negativ.

Antiparticulele formează antimateria, care este, într-un fel, dublul materiei.

Antiparticulele pot fi create pe cale artificială în acceleratoarele de particule, însă pentru perioade de timp extrem de scurte.

Când o particulă își întâlnește antiparticula, cele două se distrug reciproc, iar procesul are loc cu degajarea unei mari cantități de energie.

(*Particule elementare*, în Enciclopedia pentru tineri LAROUSSE, Energia și materia)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - descoperitorii antiparticulelor;
   - sarcinile electrice ale antiparticulelor în raport cu ale particulelor.
2. Scrie un enunț despre consecințele întâlnirii dintre o particulă și antiparticula sa. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Oricărei particule îi corespunde o antiparticulă, având aceeași masă, dar proprietăți opuse.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Antiparticulele au fost descoperite de fizicieni studiindu-se urmele lăsate de particule în detectoarele de particule.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții diferite din ultima frază a textului, precizând felul acestora: *Când o particulă își întâlnește antiparticula, cele două se distrug reciproc, iar procesul are loc cu degajarea unei mari cantități de energie.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă introdusă prin conjuncția *să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să descrii un obiect cu o semnificație deosebită pentru tine. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinți două trăsături ale obiectului; **4 puncte**
- să subliniezi semnificația acelui obiect; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 19

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ca vântul şi ca gândul am zburat
prin ceaţa fabuloaselor milenii,
ca să-ntâlnesc castelul fermecat
şi pletele bălaie-ale Ilenii.

Lăsam în urmă vârsta mea de azi,
toţi anii matùri, unul câte unul,
de-mi şuiera fierbinte în obraz,
aprins de ciudă, Timpul-Căpcăunul.

O perie-am zvârlit – şi s-a făcut
pădure mare, deasă, fumurie...
... şi-a obosit urmăritorul slut.
Şi am ajuns cu bine-n feerie.

(Nina Cassian, *În căutarea basmelor pierdute)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din text, trei termeni din câmpul lexical al substantivului *timp.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării cratimei în versul *O perie-am zvârlit – şi s-a făcut.* 6 puncte
3. Precizează măsura şi rima versurilor din textul dat. 6 puncte
4. Selectează, din prima strofă, două figuri de stil diferite. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia ultimului vers: *Şi am ajuns cu bine-n feerie.* 6 puncte

B. Redactează un text de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că textul dat aparţine genului *liric.* 12 puncte

În textul redactat, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale operei lirice, prezente în textul selectat; 4 puncte
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; 4 puncte
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; 2 puncte
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Între cele mai accesibile sporturi urbane, care au, de altfel, zeci de milioane de adepţi şi practicanţi în toată lumea, se numără skatingul şi rollingul. După cum o spun şi numele lor, aceste sporturi presupun deplasarea cu ajutorul unui skateboard sau al unei perechi de role. Echipamentele pot fi întrebuinţate, la rândul lor, pe niveluri de dificultate. Dacă cei mai mulţi practicanţi se mulţumesc să iasă la o plimbare relaxantă pe aleile şi trotuarele oraşelor, stând pe o placă de skate sau purtând rolele în picioare şi riscând să se accidenteze doar din pricina neatenţiei, există şi acei utilizatori - ai aceloraşi echipamente -, care transformă totul într-o aventură spectaculoasă.

Uneori fete, dar mai ales băieţi, virtuozii skateboarderi şi rolleri se angajează în exhibiţii uluitoare, executate fie cu ajutorul unor scări şi balustrade ale parcurilor şi clădirilor, fie „asistaţi" de ceea ce ei numesc „half-pipe", o structură asemănătoare unei bolte răsturnate, de obicei din lemn, aşezată pe sol şi a cărei formă permite executarea unor mişcări extreme: salturi, răsuciri în aer, uneori şi la 720 de grade, contorsionări şi, nu în ultimul rând, accidente.

(Alexandru Safta, fragment din articolul *Sporturi urbane*, în revista *Descoperă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - titlul şi autorul articolului;
   - care sunt cele două sporturi menţionate în fragmentul dat şi două posibile cauze ale unor accidentări în timpul practicării acestor sporturi.
2. Selectează trei structuri/ grupuri de cuvinte care descriu sporturile urbane. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *se angajează în exhibiţii <u>uluitoare</u>, executate <u>fie</u> cu ajutorul unor scări şi balustrade <u>ale</u> parcurilor şi clădirilor, fie „asistaţi" de <u>ceea ce</u> ei numesc „half-pipe".* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *<u>aceste</u> sporturi presupun <u>deplasarea</u> cu ajutorul unui skateboard.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă cei mai mulţi practicanţi se mulţumesc să iasă la o plimbare relaxantă pe aleile şi trotuarele oraşelor, stând pe o placă de skate sau purtând rolele în picioare şi riscând să se accidenteze doar din pricina neatenţiei, există şi acei utilizatori - ai aceloraşi echipamente -, care transformă totul într-o aventură spectaculoasă.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie circumstanţială introdusă prin locuţiune conjuncţională. **4 puncte**

B. Redactează un text de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi opinia despre sporturile urbane. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre sporturile urbane; **4 puncte**
- să valorifici două secvenţe/ idei din textul dat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 20

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

„Ce să-ţi aduc, iubito, de pe mare?"
O întrebă în şoaptă într-o zi.
„Din insule pierdute-n depărtare
Cea mai frumoasă floare - care-o fi."

Abia se mai zăreşte-acum catargul.
Pe ţărm cu ochii-nchişi şi mâna-n sân
O fată albă, alb măsoară largul,
şi-n ochii ei clipeşte-un somn păgân.

Un an întreg prin insule cu soare
Corabia opri şi strânse-n ea
Morman de flori, căci fiecare floare
Cea mai frumoasă-n felul ei era.

Dar florile, prea multe într-o seară,
Cu peşti de aur prinşi la subţiori,
Corabia de foc o scufundară,
şi toţi muriră-ncolăciţi de flori.

Pe ţărm stau două fete-n aşteptare:
„Ce ţi-ai dorit ca dar în acest an?"
„Nu-mi mai aduc aminte. Mi se pare...
Cea mai frumoasă scoică din ocean"...

(Radu Stanca, *Cea mai frumoasă floare)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie doi termeni din câmpul lexical al *mării.* 6 puncte
2. Explică rolul virgulelor din primul vers. 6 puncte
3. Precizează tipul rimei şi al ritmului din prima strofă. 6 puncte
4. Selectează, din text, un epitet şi o hiperbolă. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *„Nu-mi mai aduc aminte. Mi se pare.../Cea mai frumoasă scoică din ocean"...* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi *opinia despre titlul fragmentului.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi opinia asupra titlului textului citat; 4 puncte
- să identifici şi să ilustrezi două mijloace artistice prezente în text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Botoşaniul nu este numai locul în care s-au născut mari personalităţi ale culturii şi ştiinţei româneşti (Mihai Eminescu, George Enescu, Nicolae Iorga, Grigore Antipa, Ştefan Luchian), ci şi o zonă etnografică bine conturată, cu note caracteristice, determinate atât de condiţiile geografice, cât şi de cele istorice şi economice.

Geografic, se încadrează în teritoriul dintre Siret şi Prut, mai precis, în câmpia depresionară a Prutului mijlociu şi în câmpia Jijiei superioare. Clima aspră (cu veri secetoase, ierni lungi şi grele) a determinat aspectul general de silvostepă al Botoşaniului. Reţeaua hidrografică este dominată de Prut şi Siret. Mulţi dintre afluenţii acestora nu au apă decât la începutul primăverii şi verii, ceea ce a dus la transformarea lor în iazuri (folosite ca lacuri de acumulare - necesare punerii în funcţiune a instalaţiilor tehnice tradiţionale, dar şi ca bazine piscicole sau sursă de apă pentru animale).

(Cătălin Stoian, *Botoşaniul, o insulă între Prut şi Siret*, în revista *Terra Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - două personalităţi culturale sau ştiinţifice născute în zona Botoşaniului;
   - clima regiunii.
2. Scrie un enunţ în care să precizezi titlul articolului din care s-a desprins fragmentul şi numele autorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Mulţi dintre afluenţii acestora nu au apă decât la începutul primăverii şi verii.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Botoşaniul nu este numai locul în care s-au născut mari personalităţi ale culturii şi ştiinţei.* **4 puncte**
5. Realizează expansiunea cuvintelor subliniate, precizând felul subordonatelor obţinute: *Clima aspră (cu veri secetoase, ierni lungi şi grele) a determinat aspectul general de silvostepă al Botoşaniului.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie completivă indirectă introdusă prin conjuncţia *să*. **4 puncte**

B. Redactează un dialog imaginar cu o fiinţă de pe altă planetă, de maximum 10 replici, în care să-i soliciţi impresii despre pământeni. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să foloseşti formulele specifice dialogului; **4 puncte**
- să realizezi înlănţuirea logică întrebare-răspuns; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 21

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

În ziua când, coborând de la Brăila cu cele cinci vagoane de grâu, Penelopa acosta la vechiul chei de zid din Galaţi, [...] trenul de Bucureşti aducea aici, pe linia de la Barboşi, deschisă de curând, şi depunea pe peronul gării încă în lucru, un călător deosebit de ceilalţi. Acesta era un bărbat de vreo treizeci şi patru de ani, de statură potrivită, dacă nu chiar înaltă, cu ochii negri, scânteietori şi neliniştiţi, cu părul castaniu, cu trăsăturile feţei desenate apăsat; dar în înfăţişarea lui, numai obrazul ars de soare şi de vânt îl făcea să pară de vârsta arătată mai sus, altminteri părând mult mai tinerel. [...]

Pe această carte de vizită scria, ca şi pe uriaşul cufăr coborât din vagonul de bagaje: Anton Lupan – „Ingénieur".

Se apropie de locomotivă, aruncă asupra ei un ochi cercetător şi, ridicând capul, îi zâmbi mecanicului într-un chip care arăta că nu-s la primul lor schimb de priviri.

— Ei, mulţumit de călătorie, domnule? îl întrebă mecanicul, de sus.

— De la Barboşi încoace ai lăsat-o mai domol, răspunse Anton Lupan, căruia să-i spunem pe numele lui, odată ce i l-am aflat. [...]

După ce mai schimbă câteva cuvinte cu omul de pe locomotivă, călătorul nostru îşi luă rămas bun de la el şi se îndreptă spre ieşire, nu înainte de a arunca o privire asupra construcţiilor din jur. Era vădit că înnoirile acestea îl interesau cum nu se poate mai mult. Aceeaşi dorinţă de a vedea totul, de a afla, de a nu scăpa nimic din ochi îl făcuse să coboare prin gări, în timpul opririlor mai lungi, să cerceteze şinele, traversele, macazurile, semafoarele, să intre în vorbă cu mecanicul, ca şi când ar fi fost inspector la drumul de fier.

(Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!* - fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează modul prin care s-au format cuvintele subliniate în text: *castaniu, numai, ars.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării virgulei în secvenţa: *De la Barboşi încoace ai lăsat-o mai domol, răspunse Anton Lupan.* 6 puncte
3. Identifică trei cuvinte/ structuri din textul dat care surprind repere ale spaţiului. 6 puncte
4. Menţionează două caracteristici ale operei epice, prezente în fragmentul dat. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia secvenţei: *cu ochii negri, scânteietori şi neliniştiţi.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care, pe baza fragmentului dat, ***să caracterizezi personajul Anton Lupan.*** 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să evidenţiezi două trăsături morale şi/ sau fizice ale personajului Anton Lupan; 4 puncte
- să ilustrezi două modalităţi de caracterizare a personajului; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ce înseamnă o eclipsă de Lună?

• *O eclipsă de Lună se produce atunci când Selena, Pământul şi Soarele sunt pe aceeaşi linie, în această ordine. Privit de pe Lună, Soarele dispare în spatele Terrei, în timpul totalităţii. Datorită atmosferei terestre, razele Soarelui ajung pe suprafaţa Lunii prin fenomenul de refracţie. Dacă Pământul nu ar fi avut atmosferă, Luna ar fi dispărut complet în conul de umbră al Terrei. Dar, diferit faţă de o eclipsă de Soare, Luna nu dispare de pe cer.*

• *Presupunând că suntem în vacanţă pe Luna eclipsată, observăm în locul Pământului un cerc de foc: este stratul subţire al atmosferei noastre care filtrează razele venite de la Soare în nuanţe de roşu. Ne întoarcem pe Pământ şi observăm aceeaşi culoare pe suprafaţa Lunii în eclipsă. Aşa se explică culoarea cărămizie a Selenei şi de ce Luna nu dispare complet de pe cer.*

• *Spre deosebire de eclipsele de Soare, cele de Lună se pot observa din toată emisfera Pământului cu Luna pe cer. Se produc cel puţin 2 eclipse de Lună pe an, dar cele totale sunt mult mai rare. Spre exemplu, ultima totală observată de pe teritoriul României s-a produs în februarie 2008.*

(Marc Ulieriu, fragment din articolul *Eclipsa totală de Lună în România*, în revista *Ştiinţă & Tehnică*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - care este poziţia Lunii, în raport cu Soarele şi cu Pământul, când se produce o eclipsă totală de Lună;
   - ce culoare se poate observa pe suprafaţa Lunii în eclipsă şi cât de frecvent se produc eclipsele de Lună.
2. Scrie două diferenţe dintre o eclipsă de Soare şi una de Lună. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *O eclipsă <u>de</u> Lună se produce atunci <u>când</u> Selena, Pământul şi Soarele <u>sunt</u> pe aceeaşi linie, în <u>această</u> ordine.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *<u>Ce</u> înseamnă o eclipsă <u>de Lună</u>?* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Presupunând că suntem în vacanţă pe Luna eclipsată, observăm în locul Pământului un cerc de foc: este stratul subţire al atmosferei noastre care filtrează razele venite de la Soare în nuanţe de roşu.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează un text de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi gândurile, sentimentele, în legătură cu trecerea de la anii de gimnaziu la anii de liceu. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să notezi două idei/ sentimente referitoare la anii de gimnaziu, respectiv la aşteptările pe care le ai de la anii de liceu; **4 puncte**
- să-ţi exprimi opinia despre importanţa acestui moment; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 22

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

S-a dus zăpada albă de pe întinsul ţării,
S-au dus zilele Babei şi nopţile vegherii,*
Câmpia scoate aburi; pe umedul pământ
Se-ntind cărări uscate de-al primăverii vânt.

Lumina e mai caldă şi-n inimă pătrunde;
Prin râpi adânci zăpada de soare se ascunde.
Pâraiele umflate curg iute şopotind,
Şi mugurii pe creangă se văd îmbobocind.

O, Doamne! iată-un flutur ce prin văzduh se pierde!
În câmpul veşted iată un fir de iarbă verde
Pe care-ncet se urcă un galben gândăcel,
Şi sub a lui povară îl pleacă-ncetinel.

Un fir de iarbă verde, o rază-ncălzitoare,
Un gândăcel, un flutur, un clopoţel în floare,
După o iarnă lungă ş-un dor nemărginit,
Aprind un soare dulce în sufletul uimit.

(Vasile Alecsandri, *Sfârşitul iernii)*

* *zilele Babei – primele nouă zile ale lunii martie.*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează câte un antonim potrivit pentru sensul din context al următoarelor cuvinte din strofa a treia: *se pierde, veşted, pleacă.* 6 puncte
2. Indică rolul utilizării virgulei în versul *Un gândăcel, un flutur, un clopoţel în floare.* 6 puncte
3. Numeşte două caracteristici ale operei lirice. 6 puncte
4. Selectează, din text, două imagini artistice vizuale. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), valoarea expresivă a adjectivelor din versul *Aprind un soare dulce în sufletul uimit.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) despre *particularităţile descrierii literare*, pe baza poeziei *Sfârşitul iernii* de Vasile Alecsandri. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:
- să evidenţiezi două mijloace artistice specifice descrierii literare; 4 puncte
- să-ţi exprimi opinia despre mesajul poeziei citate; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Strecurându-se noaptea prin păduri, râsul a devenit concurent fără voie al vânătorilor. Păşeşte pe poteci fără să mişte o frunză, umblă solitar şi lasă urme puţine.

Scanned with OKEN Scanner

Vizuinile lui, ascunse în scorburi, sub trunchiuri căzute sau în văgăuni de stâncă, sunt de nereperat. Cutreieră pe suprafeţe foarte mari, în zone inaccesibile omului, pe care îl evită, prudent. Numele lui – râsul (Linx linx) – vine de la ţipătul caracteristic. [...]

Râsul este un carnivor de talie mijlocie, categoric cel mai mare felid din Europa. Ajunge la 45 de kilograme, 1,5 metri lungime şi o înălţime de 85 cm. Urechile lui mari, de 4-5 cm, se termină cu smocuri de păr care îl fac de neconfundat. Blana gălbui-roşcată are pete negre foarte variate, astfel încât se poate spune că nu există doi râşi identici.

(Silviu Chiriac, *Râsul, vânătorul invizibil,* în revista *National Geographic*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - mediul de viaţă al râsului;
   - dimensiunile sale şi culoarea blănii;
2. Scrie un enunţ în care să precizezi titlul articolului din care face parte fragmentul şi numele autorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Strecurându-se <u>noaptea</u> prin păduri, râsul <u>a devenit</u> concurent <u>fără</u> voie <u>al</u> vânătorilor.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Vizuinile <u>lui</u>, ascunse în scorburi, sub trunchiuri căzute sau în văgăuni de stâncă, <u>sunt de nereperat.</u>* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propoziţia subordonată şi precizează felul acesteia: *Păşeşte pe poteci fără să mişte o frunză, umblă solitar şi lasă urme puţine.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o atributivă, introdusă prin adverb relativ. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi argumentezi opinia în legătură cu rolul animalelor sălbatice în pădurile din ţara noastră. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să-ţi prezinţi clar opinia; **4 puncte**
- să aduci două argumente pertinente pentru susţinerea opiniei; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 23

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

O maimuţă ostenită, încet la deal se suia;
Un cal vizavi la vale repede se cobora.
– Ce noroc - zice maimuţa - stai, te rog, niţel pe loc;
Te văd june, făcut bine, vioi, ager, plin de foc.
Vezi cât sunt de obosită, am căzut acum de tot...
Ia-mă, te rog, în spinare, căci îţi jur că nu mai pot!
– Unde mergi? întreabă calul. – Merg în sus, iubitul meu.
– Şi eu merg în jos, la vale; aşadar cum să te ieu? [...]
– Ştii ce? Merg şi eu la vale, mi-am schimbat planul acum,
Mai bine mă duc oriunde, decât să rămân în drum. [...].
Dar abie s-au aşezat; [...]
– Stânga-nprejur! strigă ea. Marş la deal spre casa mea!
– Cum! Dar eu mă duc la vale, mi se pare că ţi-am spus,
Zice calul fără voie, ridicând capul în sus.
– Ce mi-ai spus nu mai ţin minte: aşa este cheful meu,
Iată frâul, iată biciul, mergi acum unde-ţi zic eu.
Să-ţi fie de lecţiune, cal nebun şi dobitoc,
Ce folos că ai cap mare, dacă n-ai creieri deloc!

Mulţi creduli îşi pun ei înşişi sub frâu capetele lor;
Nu uitaţi că libertatea este cel mai preţios odor!

(Costache V. Carp, *Calul şi maimuţa*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din primele cinci versuri, o pereche de antonime şi o pereche de sinonime. 6 puncte
2. Explică utilizarea semnelor de punctuaţie în secvenţa: – *Ce noroc - zice maimuţa.* 6 puncte
3. Selectează trei cuvinte/ structuri din textul dat care sunt mărci ale adresării directe. 6 puncte
4. Identifică, în text, o inversiune, o enumeraţie şi o repetiţie. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, o trăsătură a fabulei, identificată în textul dat. 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să prezinţi *semnificaţiile sau mesajul fabulei Calul şi maimuţa* de Costache V. Carp. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi mesajul prin raportare la subiectul fabulei; 4 puncte
- să evidenţiezi construcţia personajelor; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Cetăţuia Negru Vodă, veche vatră strămoşească, este aşezată în sud-vestul munţilor Leaota, la o altitudine de 881 m, pe o sprânceană de stâncă, crescută parcă din ea, mărginită de Valea lui Coman, la nord, Valea Chiliilor, la sud, şi Valea Dâmboviţei, la vest, la o distanţă de 25 km de Câmpulung Muscel, între localităţile Cetăţeni şi Bădeni.

Săpăturile arheologice efectuate de-a lungul timpului, pe munte, cât şi la baza acestuia, au scos la iveală un important complex dacic, datat din secolul al V-lea, î.Hr. Pe locul mănăstirii, arheologii cred că a existat o cetate fortificată cu ziduri de piatră, groase de 2,50 m, considerată cea mai veche cetăţuie dacică de zid, cunoscută până acum la sud de Carpaţi.

Pe platoul de pe partea stângă a Văii Dâmboviţei, de la baza muntelui, au fost găsite rămăşiţele unei aşezări dacice înfloritoare. Aceste descoperiri nu fac decât să confirme existenţa în zonă a unui important centru economic, politic şi social dacic. [...] Una dintre cele trei peşteri existente în zona aşezământului monahal poartă denumirea de Peştera Moşului; în tradiţiile populare româneşti, Moşul reprezintă imaginea lui Zamolxis sau a marelui preot.

(Cătălin Gogota, Radu Iancu, fragment din articolul *Cetăţuia Negru Vodă – Meteora românească*, în revista *Terra Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - la ce altitudine se află Cetăţuia Negru Vodă;
   - o dovadă a existenţei unui important centru economic, politic şi social dacic, în zonă.
2. Scrie numele a trei localităţi din apropierea Cetăţuii Negru Vodă. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Săpăturile arheologice efectuate de-a lungul timpului, pe munte, cât şi la baza acestuia, au scos la iveală un important complex dacic, datat din secolul al V-lea, î.Hr.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Cetăţuia Negru Vodă, veche vatră strămoşească, este aşezată în sud-vestul munţilor Leaota.* **4 puncte**
5. Transcrie propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul acesteia şi care este elementul ei regent: *Pe locul mănăstirii, arheologii cred că a existat o cetate fortificată cu ziduri de piatră, groase de 2,50 m, considerată cea mai veche cetăţuie dacică de zid, cunoscută până acum la sud de Carpaţi.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod, introdusă prin adverbul relativ *cât*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care, valorificând fragmentul dat, să-ţi exprimi opinia despre interesul pe care ţi l-ar putea trezi o excursie la Cetăţuia Negru Vodă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre o excursie la Cetăţuia Negru Vodă; **4 puncte**
- să valorifici două informaţii din text; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 24

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

E noaptea caldă. Stelele uşoare
Clipesc din gene, line, depărtate.
Pe iazul morii apa nu mai bate;
Pe dealuri focul cel din urmă moare.

O simt cum trece, clară, tot mai clară,
Pe-nchipuitul arc al hemisferei;
O simt, dar nu o pot privi-n afară.

Privind pe ceruri căile stelate,
Adorm în lumea lor fermecătoare.
În somn răsare luna gânditoare
Şi umple bolta de singurătate.

Această nouă formă a durerii
Tu o cunoşti... Revino mâne sară,
Icoană castă a nemângâierii!

(Duiliu Zamfirescu, *La lună*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie doi termeni a căror formă nu mai corespunde limbii literare actuale; precizează formele lor corecte. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în structura: *pe-nchipuitul arc.* **6 puncte**
3. Precizează tipul rimei şi al ritmului prezente în strofa întâi. **6 puncte**
4. Selectează din text o personificare, un epitet şi o repetiţie. **6 puncte**
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia versurilor: *În somn răsare luna gânditoare/ şi umple bolta de singurătate.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul poeziei La lună*, de Duiliu Zamfirescu. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi exprimi un punct de vedere argumentat referitor la semnificaţiile sau mesajul poeziei; **4 puncte**
- să evidenţiezi două mijloace artistice prezente în text; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Iată câteva avantaje de care se va bucura copilul tău dacă îşi găseşte un partener de studiu.

*1. Adolescentul devine **mai motivat** să lucreze dacă ştie că o altă persoană depinde de iniţiativa şi efortul său. Stabilind întâlniri pentru studiu sau pentru realizat proiecte, copilul tău se va mobiliza mai repede şi va amâna mai puţin începerea pregătirilor pentru studiu.*

Scanned with OKEN Scanner

2. Amândoi partenerii de studiu ***au de învățat unul de la celălalt.*** *Poate copilul tău se pricepe la matematică, iar colegul său la literatură. Atunci când învață cu o altă persoană, copilul are ocazia atât de a înțelege mai ușor materiile care i se par dificile, cât și de a explica noțiunile pe care le stăpânește foarte bine.*

3. Cei doi parteneri de studiu pot deveni în timp ***buni prieteni.*** *Petrecând destul de mult timp împreună, trecând prin experiențe dificile și interesante, cei doi adolescenți pot deveni prieteni. Astfel, te asiguri că fiul sau fiica ta are prieteni cu o influență pozitivă asupra lui.*

(*Avantajele unui partener de studiu,* www.suntparinte.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - un prim avantaj al învățării cu un partener de studiu;
   - un al doilea avantaj.
2. Scrie titlul articolului din care a fost selectat fragmentul citat și precizează cui este el adresat. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *<u>Iată</u> câteva avantaje de care se va bucura copilul <u>tău</u> dacă <u>își</u> găsește un partener de <u>studiu</u>.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Atunci când învață cu o altă persoană, copilul are ocazia atât <u>de a înțelege</u> mai ușor materiile care i <u>se par dificile</u>.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Adolescentul devine mai motivat să lucreze dacă știe că o altă persoană depinde de inițiativa și efortul său.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată de scop introdusă prin conjuncția *să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să realizezi portretul unui prieten. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături fizice/ morale ale prietenului; **4 puncte**
- să folosești un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 25

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Când mi-l aduc aminte pe dânsul, mi se desfăşoară înaintea ochilor întreaga lume a tinereţilor, cu toate farmecele ei, acuma pierdute pentru totdeauna; şi niciunul dintre noi toţi, care împreună am trecut prin acea lume, nu poate să se gândească la tinereţile sale fără ca să-i treacă, aşezat, retras şi întotdeauna înţelept, Budulea Taichii pe dinaintea ochilor, pentru că Budulea nu era numai al Taichii, ci şi al nostru al tuturora.

Mie, îndeosebi, mi se cuvenea oarecare întâietate la împărţeala părerilor de bine, pentru că eu îl ştiam încă din copilărie şi eram prieten chiar şi cu Budulea cel bătrân. [...]

Eram cinci inşi la precupeaţa Lenca Liuchici şi aveam două paturi şi o masă, iară Huţu se culca pe jos, fiindcă taică-său îi adusese o saltea cu paie, două perini, o velinţă, trei rânduri de albituri, două pâini mari, un săculeţ de fasole, altul cu făină şi mămăligă şi o bucată de slănină, ca să-i fie pe două săptămâni. [...] Budulea cel cu fluierul în şerpar venea în toate vinerile şi ne aducea câte ceva de acasă. El pleca de joi şi venea încet, dar totdeauna cu traista plină. Iară când întâlnea vreun drumeţ, prindea vorbă cu el şi, dacă drumeţul nu-l întreba, el îi spunea fără să fie întrebat: „Mă duc şi eu la oraş, fiindcă am un fecior la şcolile cele mari. Are să iasă dascăl. Eu sunt Budulea, cimpoieşul de la Cocorăşti." [...]

Apoi a venit peste câteva săptămâni dascălul Clăiţă şi cu Budulea şi cu nevasta lui Budulea, care era mama lui Huţu. [...] Dar ziua aceea nu era vineri, şi noi eram la şcoală. Budulea s-a gândit dar să vie ca să-l ieie pe Huţu şi să-l ducă acasă, dar să nu-i spuie nimic, pentru ca să vadă ce zice. Fiind însă că noi eram în clasă şi profesorul ne vorbea tocmai despre cele patru părţi cardinale ale universului, Budulea a deschis uşa, a băgat capul prin deschizătură şi-a strigat tare:

— Măi Budulea taichii! De-atunci a rămas Huţu „Budulea Taichii".

(Ioan Slavici, *Budulea Taichii* — fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în text: *aşezat*; *întâietate*, *ştiam*. 6 puncte
2. Explică rolul utilizării virgulei în secvenţa: *Eu sunt Budulea, cimpoieşul de la Cocorăşti.* 6 puncte
3. Transformă vorbirea directă din fragmentul următor în vorbire indirectă: *el îi spunea fără să fie întrebat: „Mă duc şi eu la oraş, fiindcă am un fecior la şcolile cele mari."* 6 puncte
4. Selectează, din text, două structuri care conţin repere temporale. 6 puncte
5. Ilustrează, în maximum cinci rânduri, o trăsătură morală a unui personaj din textul dat. 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că textul citat aparţine speciei literare *nuvela*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale nuvelei, prezente în fragmentul dat; 4 puncte
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ticu Lăcătuşu este unul dintre alpiniştii care au recuperat startul întârziat al românilor spre Himalaya.

În anii 1990-1991, realizează două premiere în Caucaz. Un an mai tîrziu, urcă Broad Peak, primul optmiar cucerit de un român. În 1993, continuă premierele în Caucaz. În plină formă, porneşte în anul următor spre Everest, pe un traseu în premieră mondială (prin Tibet, pe faţa nord-estică), şi ajunge până la 8.100 m. Dar intervine în acţiunea de ajutorare a unei expediţii internaţionale, salvând un canadian de la moarte. Ratează astfel vârful, dar obţine ceva mai preţios: „Viaţa unui om este mai presus decât orice munte. Fără această solidaritate nu ar mai exista nimic, iar eu aş abandona definitiv escaladele". Comitetul Olimpic Român îi acordă Premiul Fair Play. Va ajunge în anul următor, pe ruta versantului nordic.

Escaladarea celui mai înalt vârf european, Elbrusul, în 1993, îi dă ideea proiectului Top 7 – de a urca pe „acoperişurile" celor şapte continente: 1995 - Kilimanjaro, Africa, 1996 - Aconcagua, America de Sud, 1997 - Denali, America de Nord, 2000 - Carstensz Pyramid, Australia-Oceania, 2001 - Mount Vinson, Antarctica. Doar 75 de alpinişti ai lumii au reuşit această remarcabilă performanţă.

(Cristian Lascu, fragment din articolul *Români pe Everest*, în revista *National Geographic*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - titlul articolului din care a fost selectat fragmentul de mai sus;
   - în ce an cucereşte Ticu Lăcătuşu Everestul şi ce rută alege.
2. Scrie numele a trei dintre munţii escaladaţi în cadrul proiectului *Top 7*. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Fără această solidaritate nu ar mai exista nimic, iar eu aş abandona definitiv escaladele.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Dar intervine în acţiunea de ajutorare a unei expediţii internaţionale, salvând un canadian de la moarte.* **4 puncte**
5. Transcrie propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul acesteia şi care este elementul ei regent: *Ticu Lăcătuşu este unul dintre alpiniştii care au recuperat startul întârziat al românilor spre Himalaya.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză, introdusă prin conjuncţia *întrucât*. **4 puncte**

B. Redactează 6-8 replici dintr-un dialog imaginar pe care l-ai purta cu alpinistul Ticu Lăcătuşu, valorificând informaţiile din fragmentul dat. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să realizezi înlănţuirea logică întrebare - răspuns; **4 puncte**
- să valorifici două informaţii/ secvenţe din textul dat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de 10-15 rânduri. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 26

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Inima mea de-o vreme o simt într-adevăr
Că-n fiecare toamnă se coace ca un măr.

În clipele grăbite din zile lungi de vară
O simt cum se-mplineşte-n tăcere ca o pară –

Inima mea cu pomii grădinii dimpreună
Se-ntunecă spre toamnă şi-i dulce ca o prună,

Şi-n vârfuri foşnitoare prin frunza amăruie
O-mprejmuie lumina de sus ca pe-o gutuie.

Inima mea se sparge cu pocnet ca o nucă,
De-i toamna mai târzie şi umbra mai pe ducă,

Şi-aşteaptă ca un strugur pe viţă, nopţi întregi,
Să te apleci aproape de ea şi s-o culegi.

(Ion Horea, *Inima mea*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim pentru cuvintele din text: *lungi, tăcere, se-ntunecă.* 6 puncte
2. Explică rolul cratimei în structura: *o-mprejmuie.* 6 puncte
3. Selectează o imagine vizuală, una auditivă şi una gustativă. 6 puncte
4. Numeşte tipul strofei şi al rimei. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *Inima mea de-o vreme o simt într-adevăr/ Că-n fiecare toamnă se coace ca un măr.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau mesajul poeziei Inima mea,* de Ion Horea. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi un punct de vedere argumentat despre semnificaţiile/ mesajul poeziei; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prezente în text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Încă din copilărie mi-am imaginat harta României ca o imensă broască ţestoasă, Delta fiind, evident, capul. Mulţi ani mai târziu, am avut privilegiul să pot zbura în repetate rânduri peste această zonă, la o înălţime prea mică pentru a-i vedea conturul exterior, dar foarte potrivită pentru a-i descoperi detaliile. [...]

În aer nu este timp de contemplare, totul este contra cronometru, combustibilul şi bugetul se consumă rapid. Un elicopter cu uşa larg deschisă îţi oferă cele mai bune oportunităţi; un avion de mici dimensiuni (mai accesibil) e o variantă mai realistă. [...] Cel mai plăcut lucru este să recunoşti locurile pe unde ai trecut de-a lungul anilor şi, eventual, să-ţi aminteşti mici întâmplări, nu neapărat spectaculoase, în sensul înţeles în general. Mi se pare incredibilă rapiditatea cu care ţi se schimbă starea de spirit imediat cum ieşi pe apă, fiind cuprins de o „relaxare energică" ce ţine de obicei pe toată perioada expediţiei. Pentru toţi apropiaţii Deltei, pescari, fotografi sau doar iubitori de natură, fiecare vizită înseamnă o adaptare instantanee la acest mediu de maximă relaxare, astfel încât întoarcerea acasă produce de fiecare dată un mic şoc de reintegrare în mediul agitat, grăbit şi gălăgios al oraşului.

(Helmut Ignat, *Delta văzută de sus*, în revista *National Geographic*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - zona ţării descrisă în text;
   - perspectiva din care este descrisă şi starea sufletească a celui care survolează Delta.
2. Scrie titlul articolului şi numele autorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Încă din copilărie mi-am imaginat harta României ca o imensă broască ţestoasă, Delta fiind, evident, capul.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Mulţi ani mai târziu, am avut privilegiul să pot zbura în repetate rânduri peste această zonă (...).* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Mi se pare incredibilă rapiditatea cu care ţi se schimbă starea de spirit imediat cum ieşi pe apă, fiind cuprins de o „relaxare energică" ce ţine de obicei pe toată perioada expediţiei.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată condiţională introdusă prin conjuncţia *de*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi argumentezi opinia în legătură cu interesul pe care ţi l-ar putea trezi o experienţă ca aceea descrisă în text. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinţi o opinie argumentată despre experienţa unui zbor deasupra Deltei; **4 puncte**
- să valorifici secvenţe din text referitoare la aspectul menţionat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 27

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

A ieşit de la şcoală înaintea celorlalţi. Nici nu ştie cum şi-a smucit mănăluţa din cuier şi s-a strecurat pe uşă. Aude încă glasul moale, ca de aluat, al profesorului de matematici:

– Marinescu Mihai, patru. Marinescu Radu, doi...

Marinescu Radu e el.

Merge cu ochii în pământ, târându-şi picioarele. [...] Ţinut de o singură curea, ghiozdanul vine în urma lui: parcă ar fi mai bucuros să rămână în drum. Şi doar în ghiozdan nu e decât un singur caiet, un biet caieţel subţire, de teză. Dar sub pagina înnegrită cu scrisul neîndemânatic de copil, sub cifrele strâmbe, cu ştersături din belşug şi cu o pată mare de cerneală drept la mijloc, se răsfaţă un 2 ghebos, tras cu creion roşu, şi atât de îndesat, încât a ieşit în relief până pe ultima pagină.

– Am doi la matematici...

S-a oprit. Oftează şi parcă nu mai ştie încotro să apuce. O ia încetişor pe strada din spatele şcolii, pe unde n-a fost niciodată. Încotro o fi ducând străduţa asta?...

...Când o să ajungă acasă, o să găsească masa pusă şi pe toţi la locurile lor. Se vede intrând. Nici vorbă că o să scape din mână uşa de la săliţă! Aşa i se întâmplă întotdeauna când vrea să intre pe furiş. Pe urmă o să se înroşească, aşa, fără să-l întrebe nimeni nimic.

Îşi simte de pe acum urechile fierbinţi. O să se uite aiurea, cu privirea aceea frântă şi lăturalnică pe care şi-o cunoaşte bine şi de care i-e ruşine.

– Ei?... o să-l întrebe tata.

Atunci el o să arunce repezit, ca să scape mai curând de povară:

– Mi-a pus doi în teză la matematici... pe nedrept!

(Otilia Cazimir, *Primăvara* – fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim pentru cuvintele subliniate în text: *vine, din belşug, pe nedrept.* 6 puncte
2. Explică rolul virgulei prezente în secvenţa *Marinescu Mihai, patru.* 6 puncte
3. Selectează, din text, o interogaţie retorică şi o comparaţie. 6 puncte
4. Menţionează două elemente specifice operei epice, identificate în text. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia secvenţei *O să se uite aiurea, cu privirea aceea frântă şi lăturalnică pe care şi-o cunoaşte bine şi de care i-e ruşine.* 6 puncte

B. Redactează, în 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), *rezumatul* textului dat. 12 puncte

În textul redactat, trebuie:

- să prezinţi succesiunea întâmplărilor, pe baza ideilor principale din text; 4 puncte
- să respecţi convenţiile specifice rezumatului; 4 puncte
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; 2 puncte
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Descoperă fenomenul „Diary of a Wimpy Kid" („Jurnalul unui puşti"), probabil cea mai de succes serie de cărţi pentru copii, din istorie, după „Harry Potter": peste 35 de milioane de exemplare vândute în toată lumea, tradusă în aproape 40 de limbi.

Primul titlu din seria „Jurnalul unui puşti", prin care autorul american Jeff Kinney şi-a făcut un senzaţional debut pe piaţa editorială internaţională, a rămas, timp de 89 de săptămâni, cea mai bine vândută carte din prestigioasa listă de literatură pentru copii a celor de la „The New York". [...]

În martie 2010 a fost lansat în cinematografele americane lungmetrajul realizat de 20th Century Fox după „Jurnalul unui puşti", filmul bucurându-se de un mare succes şi fiind programat să ajungă în curând şi pe marile ecrane din România. [...]

Cei mici, care nu se dau, de cele mai multe ori, în vânt, după „sportul" lecturii, s-au îngrămădit nu doar la citit, ci şi la recenzii: mulţi dintre cei care au empatizat cu ingeniosul personaj s-au înregistrat povestind şi ridicând în slăvi cărţile lui Kinney, postându-şi filmuleţele pe YouTube. (fragment din articolul postat pe site-ul librăriei *Cărtureşti*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - cine este autorul romanului *Jurnalul unui puşti;*
   - cu ce altă serie de cărţi pentru copii este comparat *Jurnalul unui puşti* şi din ce punct de vedere se face această comparaţie.
2. Selectează două secvenţe din care să rezulte popularitatea cărţii prezentate. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Primul titlu din seria „Jurnalul unui puşti", prin care autorul american Jeff Kinney şi-a făcut un senzaţional debut pe piaţa editorială internaţională, a rămas, timp de 89 de săptămâni, cea mai bine vândută carte din prestigioasa listă de literatură pentru copii a celor de la „The New York".* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *În martie 2010 a fost lansat în cinematografele americane lungmetrajul realizat de 20th Century Fox după "Jurnalul unui puşti".* **4 puncte**
5. Transcrie propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul acesteia şi care este elementul ei regent: *mulţi dintre cei care au empatizat cu ingeniosul personaj s-au înregistrat povestind şi ridicând în slăvi cărţile lui Kinney, postându-şi filmuleţele pe YouTube.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod introdusă prin locuţiunea conjuncţională subordonatoare *fără să.* **4 puncte**

B. Redactează un text de de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi opinia despre interesul generaţiei tale pentru lectură. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să exprimi un punct de vedere argumentat despre interesul generaţiei tale pentru lectură; **4 puncte**
- să susţii, prin minimum un argument, punctul de vedere exprimat; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 28

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Atât de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireş,
Şi ca un înger dintre oameni
În calea vieţii mele ieşi.

Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Şi de la creştet pân-în poale
Pluteşti ca visul de uşor.

Din încreţirea lungii rochii
Răsai ca marmura în loc*
S-atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi şi noroc.

(Mihai Eminescu, *Atât de fragedă - fragment)*

* *răsai = variantă regională a formei verbale „răsari"*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Scrie câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *fragedă, calea, răsai.* 6 puncte
2. Justifică utilizarea cratimei în versul *Şi de la creştet pân-în poale.* 6 puncte
3. Transcrie, din strofa a doua, două figuri de stil diferite. 6 puncte
4. Precizează ritmul, rima şi măsura versurilor. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versurilor: *„Atât de fragedă, te-asameni/ Cu floarea albă de cireş".* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15 - 25 de rânduri), în care să argumentezi apartenenţa fragmentului citat la genul *liric.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două trăsături ale genului liric; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături prin exemple adecvate; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

„Mărțișor" reprezintă denumirea populară a lunii martie, lună care marchează de altfel începutul primăverii. Șnurul format din cele două fire împletite simbolizează iarna și vara. Mărțișorul reprezintă și înnoirea timpului și a anului. Conform anumitor tradiții, șnurul – „funia anului" – ar fi fost tors de Baba Dochia în timp ce mergea cu oile la munte.

*În tradiția geto-dacilor și a latinilor, Noul An începea în data de 1 Martie. Așadar **„luna zeului Marte"** era considerată prima lună din an. Calendarul acestora avea două anotimpuri: vara și iarna.*

*Culorile firelor din șnur – **alb și roșu** – se regăsesc și în alte simboluri tradiționale precum steagul călușarilor, bradul de nuntă, ornamentul pentru juni, sâmbra oilor etc. Se spune că cel ce poartă mărțișorul prins în piept, acela va avea parte de sănătate și noroc pe tot parcursul anului. **Simbolul primăverii** se poartă 12 zile în anumite zone, alții îl poartă până în 9 Martie (când se sfârșesc zilele babei), iar alții până la vederea primilor copaci înfloriți sau sosirea berzelor.*

(Tradiția și simbolistica mărțișorului, www.artline.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - ființa mitologică ce a tors *„funia anului"*;
   - data la care începea anul la geto-daci și latini.
2. Transcrie două structuri care exprimă simbolul mărțișorului. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Conform anumitor tradiții, șnurul – „funia anului" – ar fi fost tors de Baba Dochia în timp ce mergea cu oile la munte.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *„Mărțișor" reprezintă denumirea populară a lunii martie, lună care marchează de altfel începutul primăverii.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Se spune că cel ce poartă mărțișorul prins în piept, acela va avea parte de sănătate și noroc pe tot parcursul anului.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusăprin pronume relativ. **4 puncte**

B. Redactează o compunere reflexivă, de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ți exprimi sentimentele pe care ți le produce sosirea primăverii. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să-ți prezinți nuanțat sentimentele trezite de sosirea primăverii; **4 puncte**
- să folosești un limbaj expresiv; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 29

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Când l-au trimis părinţii la învăţătură, uliţa l-a întovărăşit până la colţ; mai mult nu putea. De acolo l-a privit o clipă şi s-a întors spre casă, lăsându-l singur. Paşii lui se sfiau pe celelalte uliţe; ochii îi erau uluiţi de vălmăşeală, urechile asurzite de larmă; sufletul, înfricoşat. Şi sufletul, fără să-i ceară încuviinţarea, s-a furişat acasă. Când s-a deşteptat din toropeala de care fusese cuprins, trupul îi îngheţase pe o bancă, sufletul îi era departe, în braţele uliţei.

La şcoală, îşi strânse prieteni mici ca şi el şi-i aduse la joacă pe uliţa lui; era aşa de prielnică! De atunci, uliţa se înavuţi cu o droaie de copii, care de care mai golaşi, mai zdrenţăroşi, mai zburdalnici. Iar el, căpetenia lor, odrasla uliţei, urmând îndemnul ei le îndrumă joaca spre casa părintească, ferind-o de a se irosi pe uliţe străine. În fiecare zi, cozonacii şi dulceţurile casei piereau în gurile flămânde, care năpădiseră ograda, ca vrăbiile. Mama şi bunica erau măgulite văzând atâta voioşie în oastea odorului, şi o răsplăteau cu ce avea mai bun cămara. Acum, pe uliţă râurea veselia gureşă ca un pârâu în matca lui; şi uliţa o dăruia căsuţei. Şi nu râvnea nimic alt copilul, decât ce avea: o casă cu părinţi şi cu bunici; o uliţă cu joacă şi cu jucării.

(Ionel Teodoreanu, *Uliţa copilăriei* - fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în text: *larmă, prielnică, se înavuţi.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării virgulei în secvenţa: *sufletul, înfricoşat.* 6 puncte
3. Transcrie câte un cuvânt folosit cu sens propriu şi cu sens figurat în secvenţa: *trupul îi îngheţase pe o bancă, sufletul îi era departe, în braţele uliţei.* 6 puncte
4. Selectează, din textul dat, o metaforă, un epitet şi o comparaţie. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia secvenţei: *şi nu râvnea nimic alt copilul, decât ce avea: o casă cu părinţi şi cu bunici; o uliţă cu joacă şi cu jucării.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să prezinţi *semnificaţia titlului Uliţa copilăriei*, în relaţie cu fragmentul dat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să ilustrezi, cu exemple adecvate, relaţia dintre titlu şi conţinutul textului; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice utilizate de autor; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

*Pe 23 iulie, **Fundaţia Calea Victoriei** îi invită pe cei mici la cea de a doua incursiune prin spaţiile muzeale ale oraşului – vizitarea **Muzeului Theodor Pallady**, găzduit într-una dintre cele mai vechi şi frumoase case negustoreşti din Bucureşti. Structurat asemeni primei vizite, turul Muzeului Pallady se va desfăşura sub forma unui program interactiv cu ghidajul*

Scanned with OKEN Scanner

lectorului nostru, Mona-Silvia Timofte, și cu participarea activă a copiilor, care vor fi încurajați să pună întrebări și să găsească răspunsurile cu ajutorul lectorului, într-o manieră intuitivă și creativă.

Vizita la Muzeul Theodor Pallady va oferi copiilor prilejul de a se familiariza cu lucrările și viața unuia dintre cei mai importanți pictori români, învățând prin intermediul operelor expuse și al activităților creative despre tehnicile și materialele utilizate în pictură, despre culoare, lumină și umbră și despre sursele de inspirație ale artiștilor.

În paralel, profitând de istoria și arhitectura Casei Melik, care găzduiește Muzeul Pallady, copiii vor descoperi și explora Bucureștiul negustoresc al secolului XVIII și XIX prin intermediul poveștilor și anecdotelor, învățând despre obiceiurile, moda și societatea acelei perioade. (Roxana Jilăveanu, *Călătorie prin Muzeul Theodor Pallady*, comunicat postat pe site-ul urbankid.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - cine este Theodor Pallady și ce clădire găzduiește Muzeul Theodor Pallady;
   - numele fundației care a inițiat, pentru copii, incursiunile în spațiile muzeale din București.
2. Transcrie două secvențe care descriu cum se va desfășura *călătoria* prin muzeu. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Pe 23 iulie, Fundația Calea Victoriei îi invită pe cei mici la cea de-a doua incursiune prin spațiile muzeale ale orașului (...).* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *turul Muzeului Pallady se va desfășura sub forma unui program interactiv cu ghidajul lectorului nostru, Mona-Silva Timofte.* **4 puncte**
5. Realizează expansiunea părții de propoziție subliniate și precizează felul subordonatei obținute: *Vizita la Muzeul Theodor Pallady va oferi copiilor prilejul de a se familiariza cu lucrările și viața unuia dintre cei mai importanți pictori români (...).* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială de loc introdusă prin pronumele relativ *cine*. **4 puncte**

B. Redactează un text de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care, valorificând fragmentul dat, să-ți exprimi opinia despre interesul pe care ți l-ar putea trezi *o călătorie prin Muzeul Theodor Pallady*. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să exprimi un punct de vedere argumentat despre interesul tău de a vizita muzeul; **4 puncte**
- să valorifici două informații din fragment; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 30

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

N-am mai trecut de mult prin sat şi-mi spune
Un om ce de pe-acasă a venit
*Cum c-a-nflorit la noi mălinul**
Şi c-ai albit, mămucă, ai albit.

Alt om mi-a spus c-ai stat la pat bolnavă.
Eu nu ştiu cum să cred atâtea veşti,
Când din scrisori eu văd precum matale
Din zi în zi mereu întinereşti.

(Nicolae Labiş, *Mama*)

**mălin* = arbust decorativ, cu flori albe, mirositoare; (regional) liliac.

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează mijlocul de îmbogăţire a vocabularului prin care s-au format cuvintele: *alt, mămucă, precum.* 6 puncte
2. Explică rolul virgulelor în versul: *şi c-ai albit, mămucă, ai albit.* 6 puncte
3. Selectează două structuri care constituie repere ale spaţiului. 6 puncte
4. Precizează tipul strofei şi al rimei. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *din scrisori eu văd precum matale/ Din zi în zi mereu întinereşti.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi ***opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul poeziei Mama,*** de Nicolae Labiş. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi un punct de vedere argumentat despre semnificaţiile/ mesajul poeziei; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prezente în text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Tunele este un roman bestseller, prima carte din seria Tunele *de Roderick Gordon şi Brian Williams. În română, cartea a fost tradusă de Dan Doboş.*

Subiect

Will Burrows este un băiat de paisprezece ani care locuieşte în Londra. Are puţine lucruri în comun cu restul familiei sale, cu excepţia pasiunii mistuitoare pentru săpături, pe care o împărtăşeşte cu tatăl său. Când acesta dispare brusc, într-un tunel necunoscut, Will decide să investigheze dispariţia tatălui său împreună cu prietenul lui, Chester. Curând, se trezesc în adâncul pământului, unde descoperă un secret întunecat şi înfricoşător, un secret care i-ar putea costa chiar viaţa.

(www.ro.wikipedia.org)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - numele şi vârsta personajului principal din romanul *Tunele;*
   - oraşul în care trăieşte acesta şi obiectul investigaţiei sale.
2. Transcrie numele autorilor şi al traducătorului. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Are puţine lucruri în comun cu restul familiei sale, cu excepţia pasiunii mistuitoare pentru săpături, pe care o împărtăşeşte cu tatăl său.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *În română, cartea a fost tradusă de Dan Doboş.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Când acesta dispare brusc, într-un tunel necunoscut, Will decide să investigheze dispariţia tatălui său împreună cu prietenul lui, Chester.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin conjuncţia compusă *ca (...) să.* **4 puncte**

B. Redactează, în 10-15 rânduri (80-150 de cuvinte), rezumatul unui roman/ al unei povestiri/ al unei nuvele care ţi-a plăcut. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să respecţi regulile redactării unui rezumat; **4 puncte**
- să respecţi succesiunea logică a ideilor; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 31

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Căruţa cu un cal în dreapta oiştii înainta încet pe şoseaua pietruită care lega oraşul – de-a lungul Dunării – de satele depărtate ale câmpului. Femeia bătrână care mâna calul smucea întruna hăţurile de sfoară, dar căruţa se mişca la fel de încet şi fără spor. Se luminase de ziuă şi se zăreau din ce în ce mai aproape casele unui sat, înşirate pe o luncă, cu abur printre sălciile rare. Femeia opri calul, coborî din căruţă, potrivi aşternutul în jurul tânărului cu tunică militară, care părea că doarme, îi spuse încet: „Mai avem puţin şi ajungem" şi se urcă iar, se aşeză pe scândura din faţă, îndemnând calul de câteva ori, până ce acesta se hotărî să pornească pe pietrele mărunte, vinete şi ascuţite ale şoselei. Femeia smucea hăţurile de cânepă tot mai des şi vorbea singură:

– Turtă dulce n-am găsit, dar ţi-am cumpărat un briceag cu două limbi şi cu plăsele de os. Ai să vezi ce frumos e.

Când căruţa a intrat în sat, calul se lăsa tot mai greu pe oişte. La un cot de uliţă se ivi din faţă un călăreţ în galop, care striga în dreapta şi-n stânga:

– Pace, se face pace! Se termină războiul!

Căruţa femeii mergea greu, trasă când într-o parte, când în alta a şoselei de calul ostenit, aplecat pe oişte. Călăreţul îşi opri cu greu calul său să nu intre în căruţă, îl trase spre şanţ, îşi şterse fruntea cu mâneca largă a cămăşii şi după faţa aspră şi încruntată părea că e gata să spună vorbe mânioase. Dar privind în căruţă, îl zări pe cel în tunică militară, culcat şi cu faţa palidă. Şi vorbele le spuse altfel: liniştit, dezvelindu-şi dinţii mari şi ascuţiţi într-un zâmbet de înţelegere:

– Vezi, femeie, că se face pace, e lucru sigur! Apoi călăreţul plesni calul de sub el cu pumnul în coaste, îl întoarse şi porni iarăşi la galop, strigând pe şoseaua goală, care străbătea satul: Se face pace, oameni buni! Ieşiţi din case! N-auziţi?

(Ştefan Bănulescu, *Veşti de pace* - fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează procedeul prin care s-au format cuvintele subliniate în text: *iarăşi, străbătea.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării ghilimelelor în enunţul: *„Mai avem puţin şi ajungem".* 6 puncte
3. Menţionează o valoare expresivă a cuvântului *pace* în secvenţa: *Pace, se face pace!* 6 puncte
4. Selectează, din fragmentul citat, două imagini artistice diferite. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia enunţului: *Şi vorbele le spuse altfel: liniştit, dezvelindu-şi dinţii mari şi ascuţiţi într-un zâmbet de înţelegere:* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că textul citat aparţine *genului epic*. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale operei epice, prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Prea ocupați și grăbiți, ignorăm vrăbiile, porumbeii și pescărușii care ne întâmpină în fiecare zi a anului. Mai mult de 30 de specii sunt sedentare, adică sunt rezidente, ca și noi, în metropolă. Vara, 76 de specii ne sunt oaspeți, iar în nopțile lui mai, bucureștenii pot asculta cântecul privighetorii în Piața Victoriei! În iernile geroase, 21 de specii sunt oaspeți de iarnă, iar primăvara și toamna 72 de specii zboară deasupra orașului. [...]

Cele mai îndrăznețe sunt păsările sedentare, cele cu „buletin de București" precum ciorile, vrăbiile, guguștiucii și porumbeii, care nu par să se sperie așa ușor. Dacă privim atent printre ramurile copacilor, vom zări și alte păsări, necunoscute, care se furișează cu grijă parcă să nu fie văzute. Zilele acestea, orașul nostru este plin de cocoșari (Turdus pilaris). Veniți din nordul Europei în stoluri de sute de exemplare, goniți de frig și de lipsa de hrană, ei se ospătează cu fructele uscate din parcurile noastre. Sunt rude bune ale mierlei, doar ceva mai mari. Spatele cenușiu-albăstrui și petele maronii de pe burtă sunt caracterele cel mai ușor de observat. [...] În aceste stoluri mari de cocoșari mai puteți observa și câteva exemplare de sturz al viilor (Turdus iliacus). Acesta este mai mic decât precedentul, are spatele maroniu, pieptul pătat, iar când zboară, sub aripi se zărește câte o pată roșiatică.

(Angela Petrescu, fragment din articolul *Oaspeți de iarnă în București*, revista *Planeta albastră*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - un exemplu de pasăre cu *„buletin de București"*;
   - numărul speciilor care sunt *oaspeți de iarnă în București* și un exemplu.
2. Scrie numele autorului și al revistei în care a fost publicat textul de mai sus. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *În aceste stoluri mari <u>de</u> cocoșari mai puteți <u>observa</u> și <u>câteva</u> exemplare de <u>sturz</u> al viilor.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Zilele acestea, orașul <u>nostru</u> este <u>plin</u> de cocoșari (Turdus pilaris).* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Cele mai îndrăznețe sunt păsările sedentare, cele cu „buletin de București" precum ciorile, vrăbiile, guguștiucii și porumbeii, care nu par să se sperie așa ușor.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subiectivă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), cu titlul *Cântecul privighetorii*. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să folosești două dintre modurile de expunere învățate; **4 puncte**
- să stabilești o relație logică între titlul și conținutul compunerii; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat tipului de compunere ales; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 32

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură,
Prevestind un soare dulce cu lumină şi căldură,
În curând şi el apare pe-orizontul aurit,
Sorbind roua dimineţii de pe câmpul înverzit.

El se-nalţă de trei suliţi pe cereasca mândră scară
şi cu raze vii sărută june flori de primăvară,
Dediţei şi viorele, brebenei şi toporaşi
Ce răzbat prin frunze-uscate şi s-arată drăgălaşi.

Muncitorii pe-a lor prispe dreg uneltele de muncă.
Păsărelele-şi dreg glasul prin huceagul de sub luncă.
În grădini, în câmpi, pe dealuri, prin poiene şi prin vii
Ard movili buruienoase, scoţând fumuri cenuşii.

Caii zburdă prin ceairuri; turma zbiară la păşune;
Mieii sprinteni pe colnice fug grămadă-n repejune
şi o blândă copiliţă, torcând lână din fuior,
Paşte bobocei de aur lâng-un limpede izvor.

(Vasile Alecsandri, *Dimineaţa*)

*huceag = pădure mică, tânără şi deasă;

** ceair = loc de păşune (împrejmuit); câmpie nelucrată în apropierea unei ape.

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie din lista următoare numai cuvintele în care există hiat: *aurit, roua, viorele, poiene, vii, ceairuri.* 6 puncte
2. Explică rolul semnului punct şi virgulă din ultima strofă a poeziei. 6 puncte
3. Transcrie, din strofa finală, o imagine vizuală şi una auditivă. 6 puncte
4. Identifică şi selectează, din strofa întâi, două figuri de stil diferite. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia versului: *Păsărelele-şi dreg glasul prin huceagul de sub luncă.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că poezia *Dimineaţa*, de Vasile Alecsandri, este un *pastel.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale speciei pastel, prezente în text; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Dacă avem ocazia să admirăm o pereche de dropii, fie în cadru natural, fie chiar împăiate, la prima vedere se pare că avem de a face cu două specii de păsări total diferite, atât ca înfățișare, cât mai ales ca talie.

Dropioiul are o lungime de circa 110 cm și o anvergură (deschidere a aripilor) de peste 2 metri. Greutatea sa variază între 10-16 kilograme. [...] Femela este mult mai modestă, atingând o greutate cuprinsă între 3,5 - 5 kilograme.

Indiferent de talii și dimensiuni, dropiile sunt păsări frumoase, cu o înfățișare impresionantă și siluetă elegantă, chiar dacă sunt cele mai grele zburătoare ale lumii.

Coloritul penajului cuprinde nuanțe de arămiu, negru și roșcat, fiind aproximativ asemănător la ambele sexe, cu mențiunea că masculii au un penaj mai „luminos", cu o proporție mai mare de pene albe. [...]

La începutul secolului trecut, dropiile erau des întâlnite pe suprafețe mari din sudul Olteniei, Bărăgan, Câmpia de Vest și Dobrogea. Dimensiunile păsării, cantitatea mare de carne recoltată de la un singur exemplar, precum și calitatea cărnii unui asemena vânat ales, au făcut ca asupra dropiilor să se năpustească flagelul lăcomiei omenești.

(Nicolae Pârlog, *Dar cu dropia ce-au avut?*, în revista *Descoperă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - greutatea unei dropii și a unui dropioi și coloritul penajului;
   - regiunile unde puteau fi întâlnite dropiile.
2. Transcrie două structuri prin care se exprimă cauzele pentru care au fost vânate dropiile. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *La <u>începutul</u> secolului <u>trecut</u>, dropiile erau <u>des</u> întâlnite <u>pe</u> suprafețe mari.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *dropiile sunt <u>păsări frumoase</u>.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă avem ocazia să admirăm o pereche de dropii, fie în cadru natural, fie chiar împăiate, la prima vedere se pare că avem de a face cu două specii de păsări total diferite, atât ca înfățișare, cât mai ales ca talie.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție circumstanțială de cauză introdusă prin cuvântul *cum*. **4 puncte**

B. Redactează un text de de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ți exprimi opinia în legătură cu dispariția dropiilor din țara noastră. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să formulezi o opinie argumentată; **4 puncte**
- să valorifici secvențe și informații din text; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 33

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

După ce-i ascultă ciorovăindu-se asupra celor două soiuri de ciocârlii, Vasilică zise:

– Nu ştiu dacă-s mai multe feluri de ciocârlii, dar asta nici nu are însemnătate. Cântă una, ori cântă alta, e tot atât. Dar care dintre voi ştie pentru ce ciocârlia e singura pasăre cântătoare care nu se aşază pe o ramură să cânte, sau pe pământ, în grâne, ca pitpalaca, ci cântă numai în văzduh, înălţându-se spre soare? Asta v-a spus-o dascălu' la şcoală? Aşa-i că nu v-a spus? Să vă spun eu, văd că niciunul nu ştie.

Erau de toţi vreo opt copii, trei care umblau la şcoală, ceilalţi nu ajunseseră încă la vârsta cerută.

Vasilică ştia multe poveşti şi le mai spusese şi altădată. După ce îşi aruncară ochii după oiţele lor, se adunară în jurul lui Vasilică, iar el, dregându-şi glasul şi săltându-şi gluga în spate, începu:

„A fost odată un împărat şi o împărătească, puternici şi bogaţi. Şi aveau un palat de aur pe care-l aprindea în fiecare zi senină soarele, încât de departe părea că a mai răsărit un soare şi pe pământ. Nu aveau la sufletul lor decât o fată, dar ce mai fată, ruptă din soare, nu alta!

Pe vremea aceea erau zmei pe pământ care vrăjeau fetele frumoase de împăraţi şi le duceau pe caii lor înaripaţi prin văzduh, pe tărâmul celălalt."

(Ion Agârbiceanu, *Ciocârlia* - fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din text, câte un cuvânt format prin derivare, prin compunere şi prin schimbarea valorii gramaticale. **6 puncte**
2. Explică rolul ghilimelelor prezente în fragmentul dat. **6 puncte**
3. Selectează, din text, două imagini artistice diferite. **6 puncte**
4. Menţionează două elemente specifice basmului, identificate în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia secvenţei *Şi aveau un palat de aur pe care-l aprindea în fiecare zi senină soarele, încât de departe părea că a mai răsărit un soare şi pe pământ.* **6 puncte**

B. Redactează un text de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că fragmentul dat aparţine genului *epic*. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:

- să numeşti două caracteristici ale operei epice, prezente în fragmentul selectat; **4 puncte**
- să ilustrezi aceste două caracteristici, cu exemple din text; **4 puncte**
- să ai un conţinut adecvat cerinţei; **2 puncte**
- să respecţi limitele de spaţiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Ștefan Luchian și Nicolae Tonitza sunt doi dintre cei mai importanți pictori români, ambii adepți ai impresionismului și postimpresionimului și legați prin afinități stilistice specifice epocii lor de creație. Mai în vârstă cu aproape douăzeci de ani, Luchian este considerat a fi „pictorul florilor", iar Tonitza este „pictorul ochilor inocenți și triști", ambele sintagme caracterizând ceea ce este emblematic în tematica operelor lor esențiale.

Născut în 1868 la Ștefănești (Botoșani), Ștefan Luchian ajunge la București la Școala de Arte Frumoase, unde-l are ca protector pe Nicolae Grigorescu. [...] Se specializează în compoziții florale dintre cele mai diverse și în peisaje, începând să adopte și elemente de simbolism. Anemone, dumitrițe, garoafe, liliac, imortele, trandafiri etc. formează lumea picturii sale. [...]

Considerat a fi un urmaș al lui Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza are, la prima vedere, o privire mai optimistă asupra vieții, însă mai toate portretele sale sunt străbătute de o undă de melancolie care se poate citi în ochii personajelor. [...] „Ochii lui Tonitza" ne vor privi întotdeauna cu duioșie, așa cum florile lui Luchian ne vor aduce liniștea sufletească.

(Paul Ioan, fragment din articolul *Ochii și florile*, în revista *Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - cine este considerat *pictorul ochilor inocenți și triști;*
   - un exemplu de floare pictată de Ștefan Luchian.
2. Scrie numele celor trei pictori menționați în fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Tonitza este „pictorul ochilor inocenți și triști", ambele sintagme caracterizând ceea ce este emblematic în tematica operelor lor esențiale.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *portretele sale sunt străbătute de o undă de melancolie care se poate citi în ochii personajelor.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziții diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Considerat a fi un urmaș al lui Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza are, la prima vedere, o privire mai optimistă asupra vieții, însă mai toate portretele sale sunt străbătute de o undă de melancolie care se poate citi în ochii personajelor.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție completivă indirectă introdusă prin adverbul relativ *când.* **4 puncte**

B. Redactează un text de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinți semnificația titlului *Ochii și florile,* pe baza fragmentului dat. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să prezinți semnificația titlului; **4 puncte**
- să ilustrezi, cu exemple adecvate, relația dintre titlu și conținutul fragmentului; **4 puncte**
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate; **2 puncte**
- să te înscrii în limitele de spațiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 34

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dorul meu pe unde pleacă
Nu-i pasăre să-l întreacă.
E mai repede ca vântul,
Ca fulgerul şi ca gândul.
Pân' clipeşti din ochi o dată,
Înconjoară lumea toată;
Pân' clipeşti de două ori,
A ajuns din sus de nori.
şi nu-i nimeni să-l oprească
şi la mândra să-l primească.
Mândra mea cea năltişoară
Cu pasuri de căprioară;
Faţa ei ca roua verii,
Ochii ei ca luna serii;
Când îi vezi te bagă-n boală,
Sprâncenele iar te scoală.
Drăgăstoasă-i mândra mea,
Că nu-i alta-n sat ca ea,
şi la stat şi la umblat
şi la dulce sărutat.[...]

(Folclor)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează mijlocul de îmbogăţire a vocabularului prin care s-a format fiecare dintre cuvintele: *mândra, năltişoară.* 6 puncte
2. Explică rolul apostrofului din structura: *Pân' clipeşti de două ori.* 6 puncte
3. Precizează două structuri care exprimă trăsături fizice ale fetei. 6 puncte
4. Selectează, din text, o comparaţie, o personificare şi o repetiţie. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia versurilor: *Dorul meu pe unde pleacă/ Nu-i pasăre să-l întreacă.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să argumentezi că textul reprodus aparţine genului *liric.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale genului liric prezente în textul citat; 4 puncte
- să ilustrezi cele două trăsături; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Dobrogea Centrală este cel mai bătrân teritoriu al României, pentru că e alcătuită din aşa-numitele şisturi verzi, roci cristaline vechi de peste un miliard de ani. Peste această temelie s-au depus calcare cu atoli de corali, care se mai recunosc încă în relief, imprimând peisajului o notă spectaculoasă, originală. Dar şi mai remarcabil este ce nu se vede.

Terenul stâncos fiind arid şi brăzdat de crăpături, este evident că apele circulă undeva în adânc, în lungul unui sinclinal (o structură geologică în formă de copaie) şi ajung într-un loc. Dar unde? Această întrebare i-a frământat mult pe geologi şi pe geografi. Un răspuns a venit în chip neaşteptat. În timp ce făceau o cale ferată la Sitorman, lângă comuna Piatra, constructorii au fost nevoiţi să dinamiteze o colină calcaroasă.

Mare le-a fost mirarea când, după explozie, au văzut căscându-se un crater, în fundul căruia, câţiva metri mai jos, lucea o apă. Zeci de bascule cu piatră au fost turnate acolo, dar în zadar: golul părea capabil să îngurgiteze orice cantitate de balast. Inginerii au proiectat o deviere. Dar o nouă bubuitură a avut ca rezultat deschiderea unei noi caverne cu apă. S-a făcut un ocol şi mai mare şi astfel calea ferată a fost finalizată.

(Cristian Lascu, *Misterul apelor pierdute din Dobrogea*, în revista *National Geographic*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - rocile din care este alcătuită Dobrogea Centrală;
   - locul unde se construia calea ferată şi soluţia găsită de constructori pentru a finaliza calea ferată.
2. Scrie titlul articolului şi numele autorului său. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *golul părea capabil să îngurgiteze orice cantitate de balast.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Dar şi mai remarcabil este ce nu se vede.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *În timp ce făceau o cale ferată la Sitorman, lângă comuna Piatra, constructorii au fost nevoiţi să dinamiteze o colină calcaroasă.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază în care o propoziţie subiectivă să aibă ca regent verbul *a fi*. **4 puncte**

B. Redactează, în 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), planul de idei principale al textului. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să identifici elementele esenţiale ale fragmentului; **4 puncte**
- să formulezi cu claritate ideile, respectând succesiunea logică a textului; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 35

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Era de-cu-seară. Ene Lelea, ieşit în curtea gospodăriei, asculta vuietul Buzăului scăpat din gheţuri. Sufla austrul. Luna subţire, scorojită ca o lipie arsă, văruia fruntea casei cu cerdac şi două turnuleţe de tablă. Un nor, ca o culme de negură, zăbovea peste livadă. Trei stele, aşezate în triunghi, scânteiau cu luciri cadenţate în dunga de zăpadă de lângă scara magaziei. Mirosea a mraniţă, a coajă de copac şi a boştină fiartă. Într-un colţ al grădinii, printre frunzele putrede, destrămate, mijea firul ierbii. Adulmecându-i izul înţepător şi dulce, Ene Lelea zâmbi, fascinat de minunea primăverii. Trecu în poarta grădinii şi se sprijini cu braţele de gardul de nuiele. În faţa lui, la vreo sută de metri, pe buza malului, apăru dintre mărăcinişuri o vulpe, cu coastele năpârlite şi coada stufoasă, sclipind roşcat. Ene Lelea abia acum o zări. Sta neclintită pe labele dinapoi şi asculta. Vântul îi umflă părul de pe ceafă, vânăt, şi-i gâdilă nările.

– Încotro, cumătră? întrebă Ene Lelea şi fluieră după câini.

Un dulău lătră gros, hodorogit, între căpiţele de fân, vulpea strănută, înveselită parcă de răguşeala duşmanului ei, se răsuci şi dispăru în josul malului.

„Am scăpat-o, se necăji Ene Lelea, dar mâine seară stau la pândă." [...]

Îl pătrunse brusc o veselie neînţeleasă, ca după o noapte de somn bun şi porni să dea ocol curţii tăvălite în văpaia lunii, cu miile ei de lucruri care altădată nu atrăgeau luarea-aminte prin nimic, iar acum se impuneau ochiului, învăluite într-un farmec aparte, duios, uimind sufletul şi chemându-te să te apleci asupra lor, să le mângâi.

(Fănuş Neagu, *În văpaia lunii* - fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în finalul textului: *brusc, farmec.* 6 puncte
2. Explică rolul utilizării ghilimelelor în enunţul: *„Am scăpat-o, se necăji Ene Lelea, dar mâine seară stau la pândă."* 6 puncte
3. Identifică două figuri de stil diferite în secvenţa: *Luna subţire, scorojită ca o lipie arsă, văruia fruntea casei cu cerdac şi două turnuleţe de tablă.* 6 puncte
4. Selectează, din text, câte o imagine auditivă, olfactivă, vizuală. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia titlului, în relaţie cu secvenţa încadrată în chenar. 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să prezinţi *particularităţi ale descrierii artistice în proză*, pe baza fragmentului dat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să numeşti două trăsături ale descrierii artistice, prezente în textul dat; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prezente în text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Câmpurile și grădinile se umplu de flori, semn că primăvara s-a instalat deja în țară. În rezervația botanică Pădurea de Șes, din comuna Cetate, unde pământul e umed, și-a făcut apariția una dintre cele mai frumoase flori: laleaua pestriță!

Cunoscută și sub denumirea de floarea de șah, bibilica, căldărușa sau corma, laleaua pestriță crește în zonele umede. În județul Bistrița-Năsăud, această floare poate fi admirată doar în rezervația botanică de la Cetate.

Legenda legată de laleaua pestriță spune că la curtea Șahului Persiei muncea o fată, Daria, orfană de părinți, împreună cu alte fete, toate îmbrăcate în haine pestrițe. Daria era cea mai frumoasă dintre toate și avea grijă de lalelele de la curte. Într-o noapte, a visat că a dat lalele unei tinere domnițe, care i-a promis că va apărea în grădină o lalea pestriță, lucru care s-a și întâmplat. Daria merge cu Șahul Persiei în Egipt, iar pe drumul spre casă se îndrăgostește de un tânăr prinț cu care se căsătorește. Ea avea în păr lalele pestrițe. Mama vitregă a prințului îl plătește pe un subaltern să o omoare pe Daria, însă acesta nu reușește. Bucuroși că au scăpat, Daria și prințul plantează din loc în loc, în țara în care s-au mutat, lalele pestrițe, semnul prieteniei.

La Cetate, în cinstea lalelei pestrițe se ține și un festival numit „Festivalului Lalelei Pestrițe", în a treia săptămână din luna mai.

(Flavia Danciu, fragment din articolul *Au înflorit lalelele pestrițe, simbolurile prieteniei*, în ziarul *Bistrițeanul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - în ce loc din județul Bistrița-Năsăud cresc lalele pestrițe și cu ce simbol sunt asociate aceste flori;
   - când se organizează Festivalul Lalelei Pestrițe.
2. Scrie alte trei denumiri ale lalelei pestrițe. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *La <u>Cetate</u>, în cinstea lalelei pestrițe se ține <u>și</u> un festival <u>numit</u> „Festivalului Lalelei Pestrițe", în <u>a treia</u> săptămână din luna mai.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *la curtea șahului Persiei muncea o fată, <u>Daria</u>, orfană de părinți, împreună cu <u>alte</u> fete, toate îmbrăcate în haine pestrițe.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Într-o noapte, a visat că a dat lalele unei tinere domnițe, care i-a promis că va apărea în grădină o lalea pestriță, lucru care s-a și întâmplat.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subiectivă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere narativă 10-15 rânduri (80-150 de cuvinte), al cărei final este următorul: *pentru că suntem prieteni.* **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți, pe scurt, o întâmplare (reală sau imaginară) la care ai luat parte; **4 puncte**
- să evidențiezi semnificația întâmplării; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 36

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Într-un amurg, sunt ani de-atunci, mi-am zgâriat
stăruitor
în scoarţa unui arbor – numele –
cu slove mici, stângace şi subţiri.
Azi am văzut din întâmplare
cum slovele-au crescut din cale-afară – uriaşe.
Aşa îţi tai şi tu copilo numele
în inima-mi supusă
mărunt, mărunt, ca un ştrengar.
Şi după ani
şi ani de zile-l vei găsi
cu slove-adânci şi uriaşe.

(Lucian Blaga, *Cresc amintirile*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele din text: *amurg, scoarţa, stângace.* 6 puncte
2. Explică rolul cratimei în structura: *sunt ani de-atunci.* 6 puncte
3. Precizează trei cuvinte/ structuri care cuprind repere ale trecutului, prezentului şi viitorului. 6 puncte
4. Selectează, din text, două figuri de stil diferite. 6 puncte
5. Prezintă, în maximum cinci rânduri, semnificaţia structurii: *Aşa îţi tai şi tu copilo numele/ în inima-mi supusă/ mărunt, mărunt, ca un ştrengar.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să-ţi exprimi opinia despre *relaţia dintre conţinutul de idei şi forma poeziei Cresc amintirile*, de Lucian Blaga. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi formulezi o opinie argumentată despre relaţia dintre conţinutul şi forma poeziei; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice diferite prezente în text; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

*Copii, **Căsuța din povești** și-a desferecat lacătul! Începând din 8 iulie, la Muzeul Național al Satului Dimitrie Gusti, iubitorii de povești sunt așteptați să asculte, să scrie sau să spună povești la Casa Glod. În căsuță sau pe tăpșanul din fața ei.*

Inițiativa aparține doamnei director general al Muzeului, doamna dr. Paula Popoiu, dar și noi, partenerii acestui proiect, Jurnalul Național și Editura Curtea Veche, avem o mare parte din „vină".

La deschiderea Căsuței din Povești am avut onoarea să asistăm la un program pregătit de o mare doamnă a scenei românești, actrița Rodica Mandache, care, alături de studenții săi, a captat sufletele și ochișorii copiilor din Sat. [...]

Pentru vinerea aceasta, cei care au venit la inaugurarea Căsuței din povești au fost provocați să scrie o poveste.

Îndrăzneții vor fi premiați! Un loc gratuit la Tabăra de Creație Vara pe Uliță de anul viitor (promisiune făcută de doamna Aurelia Cosma, cea care a avut ideea înființării Taberei de Creație Vara pe Uliță); apoi un alt premiu va consta în dramatizarea uneia dintre povești (promisiune făcută de doamna Rodica Mandache), dar vor fi și trei premii în cărți minunate.

(Carmen Anghel-Dobre, *Căsuța din povești*, în ziarul *Jurnalul Național*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - instituția care organizează *Căsuța din povești;*
   - partenerii proiectului și personalitatea invitată la deschidere.
2. Scrie titlul articolului și numele autorului său. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *apoi un alt premiu va consta în dramatizarea uneia dintre povești (promisiune făcută de doamna Rodica Mandache), dar vor fi și trei premii în cărți minunate.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *iubitorii de povești sunt așteptați să asculte, să scrie sau să spună povești la Casa Glod. În căsuță sau pe tăpșanul din fața ei.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Pentru vinerea aceasta, cei care au venit la inaugurarea Căsuței din povești au fost provocați să scrie o poveste.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție predicativă introdusă prin conjuncția *că.* **4 puncte**

B. Redactează o compunere narativă de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), care să constituie continuarea următoarelor rânduri: **12 puncte**

Cei doi copii rătăciți în pădure au ajuns, spre seară, într-o poiană. Acolo, au zărit o luminiță la geamul unei căsuțe din lemn. Părea căsuță fermecată din povești.

În compunerea ta, trebuie:

- să respecți momentele subiectului; **4 puncte**
- să folosești două moduri de expunere diferite; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 37

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Cum nu se dă scos ursul din bârlog, ţăranul de la munte strămutat la câmp, şi pruncul, dezlipit de la sânul mamei sale, aşa nu mă dam eu dus din Humuleşti în toamna anului 1855, când veni vremea să plec la Socola, după stăruinţa mamei. Şi oare de ce nu m-aş fi dat dus din Humuleşti, nici în ruptul capului, când mereu îmi spunea mama că pentru folosul meu este aceasta? Iaca de ce nu: drăgăliţă Doamne, eram şi eu acum holtei, din păcate! Şi laşii, pe care nu-i văzusem niciodată, nu erau aproape de Neamţ (...) şi mai bine rămâi pe loc, Ioane, chiteam* în mintea mea cea proastă, decât să plângi nemângâiat şi să te usuci, de dorul cui ştiu eu, văzând cu ochii!... Dar, vorba ceea: „Ursul nu joacă de bunăvoie". Mort-copt, trebui să fac pe cheful mamei, să plec fără voinţă şi să las ce-mi era drag! (...)*

Şi doar mă sileam eu, într-o părere, s-o fac a înţelege pe mama că pot să mă bolnăvesc de dorul ei... şi să mor printre străini! că văru-meu Ion Mogorogea, Gheorghe Trăsnea, Nică Oşlobanu şi alţii s-au lăsat de învăţat şi, despre asta, tot mănâncă pâine pe lângă părinţii lor. Dar zadarnică trudă! Mama avea alte gânduri; ea îmi pregătea cu îngrijire cele trebuitoare, zicându-mi de la o vreme cu asprime:

— Ioane, cată să nu dăm cinstea pe ruşine şi pacea pe gâlceavă!... Ai să pleci unde zic eu (...)

— Nu mă duc, mamă, nu mă duc la Socola, măcar să mă omori! ziceam eu, plângând cu zece rânduri de lacrimi. Mai trăiesc ei oamenii şi fără popie.

— Degeaba te mai sclifoseşti, Ioane, răspunse mama cu nepăsare! la mine nu se trec acestea... Pare-mi-se că ştii tu moarea mea... Să nu mă faci, ia acuş, să iau culeşerul* din ocniţă* şi să te dezmierd cât eşti de mare! Apoi cheamă pe tata şi-i zice hotărâtor:*

— Spune-i şi d-ta băiatului, omule, ce se cuvine, ca să-şi ia nădejdea şi să-şi caute de drum.

— Mai rămâne vorbă despre asta? zise tata posomorât. Are să urmeze cum ştim noi, nu cum vrea el, că doar nu-i de capul său. Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi? Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchi, ca surcelele. (Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

**holtei – flăcău;*

**a chiti – a gândi, a chibzui;*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din fragmentul citat, trei cuvinte din câmpul lexical al *familiei*. 6 puncte
2. Indică rolul utilizării semnului exclamării în secvenţa — *Ioane, cată să nu dăm cinstea pe ruşine şi pacea pe gâlceavă!...* 6 puncte
3. Transcrie, din text, un reper temporal şi unul spaţial. 6 puncte
4. Exemplifică o modalitate de caracterizare a unuia dintre personajele din fragmentul citat. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia comparaţiei din prima frază a textului. 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de 15 - 25 de rânduri (150-250 de cuvinte), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul fragmentului* citat din opera literară *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă.
12 puncte

În compunerea ta, trebuie:
- să formulezi un punct de vedere argumentat pe baza fragmentului; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prin care este susţinut mesajul textului; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

N. Petraşcu, apropiat al lui Alecsandri când scriitorul era ambasador la Paris, consemnează, în cunoscuta biografie ce i-o dedică, un moment de neuitat, prima întâlnire cu acesta, la o serată a Junimii, ţinută în casa lui Maiorescu: [...]

„Alecsandri era de o înălţime puţin deasupra mijlociei; svelt şi uşor la mers. Obrazul său avea expresiunea unei fiinţe deosebite, în care părea că nu-i decât viaţă sufletească, palid, de o culoare ce nu-i destăinuia boala, o paliditate spaniolă, cu ochii mari şi negri, cu arcadele sprâncenelor sus şi regulat ovale, c'o frunte albă şi satinată, de pe care părul plecase de timpuriu, cu mustaţa sură şi puţin retezată. Vocea blândă şi venind cam de departe, surâsul binevoitor, dar rece, mişcările cumpătate ale unui om ce avea conştiinţa valorii lui, înfăţişarea simplă şi aristocratică în acelaşi timp. Îmbrăcat în redingotă neagră, cu tăietura hainelor clasică, părea că dădea el o distincţie hainelor, în loc să i-o deie ele lui."

(Suzana Miron, *Vasile Alecsandri, portret în timp*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: 4 puncte
   - funcţia ocupată de Vasile Alecsandri;
   - locul unde se ţineau şedinţele societăţii Junimea;
2. Scrie numele şi calitatea celui care îl descrie pe Vasile Alecsandri în fragmentul reprodus între ghilimele. 4 puncte
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Îmbrăcat în redingotă neagră, cu tăietura hainelor clasică, părea că dădea el o distincţie hainelor, în loc să i-o deie ele lui.* 4 puncte
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *Obrazul său avea expresiunea unei fiinţe deosebite, în care părea că nu-i decât viaţă sufletească.* 4 puncte
5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *N. Petraşcu, apropiat al lui Alecsandri când scriitorul era ambasador la Paris, consemnează, în cunoscuta biografie ce i-o dedică, un moment de neuitat, prima întâlnire cu acesta, la o serată a Junimii, ţinută în casa lui Maiorescu: [...]* 4 puncte
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă introdusă prin conjuncţia *că*. 4 puncte

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să descrii o persoană/ o personalitate pe care o consideri un model în viaţă. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:
- să motivezi alegerea făcută; 4 puncte
- să prezinţi cel puţin două trăsături fizice/ morale ale persoanei/ personalităţii descrise; 4 puncte
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; 2 puncte
- să respecţi limita de spaţiu indicată. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

Testul 38

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Cu legănări abia simţite şi ritmice, încet-încet,
Pe pajiştea din faţa casei, caişii, zarzării şi prunii,
Înveşmântaţi în haine albe se clatină în faţa lunii,
Stând gata parcă să înceapă un pas uşor de menuet.

Se cată ram cu ram, se-nchină, şi-n urmă iarăşi vin la loc,
Cochetării şi graţii albe, şi roze gesturi, dulci arome,
Împrăştie în aer, danţul acesta ritmic de fantome,
Ce-aşteaptă de un an de zile minuta asta de noroc.

Ce e de spumă, sus pe ramuri, se face jos de catifea,
Şi astfel umbrele căzute pe pajişte par mantii grele
Zvârlite de dănţuitorii ce au rămas numa-n dantele,
În parcul legendar în care s-a prefăcut grădina mea. (...)

Aşa-s în clipa asta toate, dar mâine albii cavaleri,
Despodobiţi de-atâtea graţii, ce le-mprumută luciul lunii,
Vor deveni ce-au fost de-a pururi: caişii, zarzării şi prunii,
Banalii pomi din faţa casei, ce-i ştiu de-atâtea primăveri.

(Dimitrie Anghel, *Balul pomilor - fragment)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru cuvintele din text: *se clatină, arome, banali.* 6 puncte
2. Justifică utilizarea cratimei în structura *se-nchină.* 6 puncte
3. Selectează, din text, o comparaţie şi o metaforă. 6 puncte
4. Precizează o caracteristică a operei lirice, pe baza textului citat. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versului *Cochetării şi graţii albe, şi roze gesturi, dulci arome.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 15-25 de rânduri (150-250 de cuvinte), în care să-ţi exprimi *opinia despre semnificaţiile sau despre mesajul poeziei Balul pomilor*, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să exprimi un punct de vedere argumentat despre semnificaţiile poeziei; 4 puncte
- să evidenţiezi două mijloace artistice prin care este susţinut mesajul poetic; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Ni Ni, Pei Pei şi Chen Chen au zburat cu avionul 11 ore de la Beijing până la Constanţa. La un an după moartea lui Mark, Delfinariul Constanţa este din nou animat de salturile spectaculoase ale inteligentelor mamifere marine. Cei trei delfini aduşi din China în urmă cu câteva săptămâni au avut ieri prima reprezentaţie. [...]

Moartea unei vedete

După ce a încântat mii de copii cu jocurile şi acrobaţiile sale, delfinul Mark de la Constanţa a murit la 1 iulie 2009. [...] Mark era la Delfinariu din anul 1985, iar de atunci a ţinut sute de spectacole.

Adoptaţi din Asia

Ni Ni, Pei Pei şi Chen Chen, un mascul şi două femele, sunt copiii adoptivi ai Delfinariului, ajunşi la Constanţa pe 29 mai, după 11 ore de zbor cu avionul. Ideea de a aduce animale din China se datorează faptului că în Marea Neagră delfinii sunt specie protejată şi nu pot fi capturaţi nici măcar în scopuri ştiinţifice.

(Teo Tucan, *Delfinii chinezi s-au dat în spectacol!*, în ziarul *Adevărul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - ţara de unde au fost aduşi cei trei delfini;
   - scopul aducerii lor la Constanţa.
2. Scrie titlul articolului şi al publicaţiei unde a apărut. **4 puncte**
3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *La <u>un</u> an <u>după</u> moartea <u>lui</u> Mark, Delfinariul Constanţa este din nou animat de salturile <u>spectaculoase</u>.* **4 puncte**
4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *După ce a încântat mii de copii cu jocurile şi acrobaţiile <u>sale</u>, delfinul Mark <u>de la Constanţa</u> a murit la 1 iulie 2009.* **4 puncte**
5. Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Ideea de a aduce animale din China se datorează faptului că în Marea Neagră delfinii sunt specie protejată şi nu pot fi capturaţi nici măcar în scopuri ştiinţifice.* **4 puncte**
6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subiectivă introdusă prin pronumele relativ *ce*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ţi exprimi opinia cu privire la spectacolele cu delfini. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să-ţi exprimi o opinie argumentată referitoare la spectacolele cu delfini. **4 puncte**
- să valorifici idei/ secvenţe din text; **4 puncte**
- să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate; **2 puncte**
- să respecţi limita de spaţiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 39

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Din ziua aceea, de la seceriş, când plânsese pe mirişte fiindcă fraţii îşi bătuseră joc de el, înţelesese că într-adevăr tatăl său nu era un tată din aceia pe care un copil, ca să i se îndeplinească dorinţa, trebuie să-l sâcâie mereu cu acelaşi lucru. Tatăl său era un om care gândea şi gândirea lui era limpede, n-avea nevoie să se înghesuie în ea. Nu cu rugăminţi putea să-l facă să-l dea la şcoală, ci cu argumente...

Şi din ziua aceea începuse să le caute. Nu mai suflase o vorbă nimănui şi, ori de câte ori avea prilejul să rămână singur (de obicei seara la culcare sau ziua în grădină sub dud, sau la câmp pe o brazdă), se retrăgea în sinea lui şi se gândea în linişte la acel lucru necunoscut care îi închidea calea: voinţa tatălui său. Aşezându-se jos cu coatele pe genunchi şi cu fruntea aplecată spre pământ, încerca să-i pătrundă adânc taina, să afle cum şi în ce fel trebuie să procedeze pentru ca de acolo să ţâşnească hotărârea: „Pe Niculae am să-l dau la şcoală". (...)

Şi, între timp, se gândea şi el şi în curând făcu altă descoperire, şi anume că pentru fraţii şi surorile lui şcoala era ceva absolut străin şi îndepărtat, al cărei rost pe pământ nu-l cunoşteau şi nici nu vroiau să-l cunoască. (...) Tatăl său preţuia cartea, dar nici el într-atâta încât să înţeleagă că pentru cineva ea putea însemna totul. (...)

– Tată, eu trebuie să mă duc la şcoală! spuse el într-o după-amiază la arie, cu un glas dramatic şi ameninţător, în auzul întregii familii.

– Du-te, mă! răspunse Moromete cu simplitate, şi toţi, până şi maică-sa, izbucniseră în hohote.

Tatăl său avusese un glas din care înţelegea că era vorba de şcoala asta din sat.

– O să vedeţi că am să mă duc, răspunse Niculae, de astă dată fără să se mai tulbure, cu acea convingere care nu mai avea nevoie să fie dovedită.

Şi în clipa aceea se produsese desprinderea de familie, un sentiment tainic, care trebuia ascuns în adâncul sufletului: avea încă nevoie de ei, nu putea zbura fără ei. (...)

Astfel gândea Niculae, tremurând de bucurie, de speranţă şi de teamă, în timp ce liniştea nopţii cobora din ce în ce mai jos pe pământ. În salcâmi, ţânţarii bâzâiau. Undeva în tindă cricăia un greier. Fără să bage de seamă, liniştea pământului se strecură încet în inima lui Niculae şi privirea lui deschisă spre lumea fantastică a cerului plin de stele se închise pe nesimţite. Gândurile lui răzbunătoare se topiră şi ele ca şi când n-ar fi fost. (Marin Preda, *Moromeţii – fragment*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează câte un antonim adecvat pentru sensul din text al următoarelor cuvinte din al doilea paragraf: *începuse, necunoscut, adânc.* 6 puncte
2. Indică rolul utilizării virgulei în secvenţa – *O să vedeţi că am să mă duc, răspunse Niculae.* 6 puncte
3. Menţionează două trăsături ale operei epice, prezente în fragmentul dat. 6 puncte
4. Selectează două figuri de stil diferite identificate în ultimul paragraf. 6 puncte
5. Prezintă, (3-5 rânduri), semnificaţia cuvintelor: *nu putea zbura fără ei.* 6 puncte

B. Scrie o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care *să caracterizezi personajul Niculae*, pe baza fragmentului citat. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi relaţia dintre Niculae şi celelalte personaje din textul dat; 4 puncte
- să identifici o trăsătură şi o modalitate de caracterizare a personajului Niculae; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Ca și vestita Bojdeucă din Țicăul Iașilor, primul muzeu memorial din România (inaugurat în 1918), Casa Ion Creangă din Humulești Neamțului se situează în topul celor mai vizitate locuri și monumente reprezentative pentru istoria, arta și cultura noastră. Poate doar Voronețul și Teiul lui Eminescu din Copou să le mai egaleze.

*Anual trec pragul Casei Ion Creangă din Humulești peste 40.000 de turiști români și străini, interesați de universul în care s-a născut și a copilărit cel despre care profesorul Jean Boutière de la Sorbona afirma, în cunoscuta-i monografie apărută la Paris, în 1930 - **La vie et l'oeuvre de Ion Creangă** - că este unul dintre cei mai mari povestitori din literatura universală.*

Casa a fost ridicată în 1830 de către Petre Ciubotariu, bunicul patern al lui Ion Creangă, și transmisă ca moștenire, din generație în generație, până la începutul anilor '50 ai secolului trecut când Zahei Creangă, unul dintre urmași, a donat-o statului român pentru a fi muzeu memorial. [...] În muzeul de la Humulești pot fi admirate obiecte de mare valoare documentară în primul rând privind biografia lui Creangă, dar ele evocă totodată civilizația rurală a unei întregi epoci de câteva secole.

(Constantin Coroiu, fragment din articolul *Humulești și plecarea din mit în literatură*, în cotidianul *Evenimentul regional al Moldovei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
   - unde se află Casa Memorială Ion Creangă;
   - cine a construit această casă.
2. Transcrie două enunțuri din care să reiasă importanța acestui muzeu memorial. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *ele evocă totodată civilizația rurală a unei întregi epoci de câteva secole.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Poate doar Voronețul și Teiul lui Eminescu din Copou să le mai egaleze.* **4 puncte**
5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Anual trec pragul Casei Ion Creangă din Humulești peste 40.000 de turiști români și străini, interesați de universul în care s-a născut și a copilărit cel despre care profesorul Jean Boutière de la Sorbona afirma, în cunoscuta-i monografie apărută la Paris, în 1930 - **La vie et l'oeuvre de Ion Creangă** - că este unul dintre cei mai mari povestitori din literatura universală.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care verbul *a ajunge* să fie regent pentru o propoziție subiectivă. **4 puncte**

B. Redactează un text de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ți exprimi opinia despre importanța Casei Memoriale Ion Creangă. **12 puncte**

În textul redactat, trebuie:
- să exprimi un punct de vedere argumentat despre importanța acestei case memoriale; **4 puncte**
- să valorifici două informații din fragment; **4 puncte**
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate; **2 puncte**
- să respecți limita de spațiu indicată. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

Testul 40

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

Citeşte, cu atenţie, textul următor:

Nu ţi-a fost dat să vezi vreodată,
Când toamna palidă coboară,
Într-o grădină despoiată,
O ramură întârziată
Ce a-nflorit a doua oară?

Şi dac-o blândă-nduioşare
Ţi-a frânt o clipă-n ochi lumina,
Cum stai aşa, întrebătoare,
Uitându-te la biata floare,
Ai înţeles a cui e vina?

Nu te-ai oprit atunci în cale
Să te întrebi: ce taină, oare,
Ascund înţelepciunii tale
Înfriguratele petale,
Ca mâine stinse, fără soare?

E raza care toamnei mute
I-a dat fiorul primăverii,
Şi-n preajma morţii abătute
A picurat, pe neştiute,
Un strop din cântecu-nvierii...

(Octavian Goga, *O ramură întârziată*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor *vreodată, taină, blândă.* 6 puncte
2. Justifică utilizarea cratimei în structura *Într-o grădină.* 6 puncte
3. Transcrie, din text, trei cuvinte care să facă parte din câmpul lexical al timpului. 6 puncte
4. Selectează, din versurile de mai sus, un epitet şi o metaforă. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificaţia versurilor: *Şi dac-o blândă-nduioşare/ Ţi-a frânt o clipă-n ochi lumina.* 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri) în care să argumentezi apartenenţa operei literare ***O ramură întârziată***, de Octavian Goga, la genul *liric.* 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să identifici şi să ilustrezi două trăsături ale genului liric, pe baza textului dat; 4 puncte
- să evidenţiezi semnificaţia a două mijloace artistice prezente în text; 4 puncte
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei formulate; 2 puncte
- să te înscrii în limitele de spaţiu indicate. 2 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

– Ai o batistă, mă-ntreba mama în fiecare dimineață la poarta casei, înainte să ies în stradă.

N-aveam. și pentru că n-o aveam la mine, mă întorceam iar în cameră și-mi luam una. Dimineața n-aveam niciodată batista la mine, fiindcă în fiecare dimineață așteptam această întrebare a ei. Batista era semnul că dimineața mama mă ocrotește. [...]

Când eram copil, acasă exista un sertar pentru batiste. Înăuntru erau dispuse pe două rânduri orizontale câte trei vrafuri unul după altul:

În stânga, batistele bărbătești pentru tata și bunicul.

În dreapta, batistele femeiești pentru mama și bunica.

La mijloc, batistele de copii pentru mine.

Sertarul era portretul familiei noastre în format de batistă. Batistele bărbătești erau cele mai mari, tivite cu dungi maro, gri sau bordo. Batistele femeiești erau mai mici, iar marginile lor erau bleu, roșii sau verzi. Batistele de copii erau cele mai mici, fără margini, dar cu flori sau animale pictate în pătratul alb. Din toate trei soiurile existau batiste pentru zilele de lucru, în rândul din față, și batiste de duminică, în rândul din spate. Duminica, chiar dacă nimeni n-o vedea, batista trebuia să se potrivească la culoare cu îmbrăcămintea.

(Herta Müller, Orice cuvânt știe ceva despre cercul drăcesc - fragment - Discurs rostit la primirea Premiului Nobel pentru Literatură, Stockholm, 2009)*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numești elementele care privesc articolul citat: **4 puncte**
   - cine este autorul textului și cu ce ocazie au fost rostite cuvintele din textul reprodus mai sus;
   - ce însemna pentru fetiță batista.
2. Transcrie propoziția în care autoarea explică semnificația simbolică a sertarului cu batiste. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din propoziția *Batista <u>era</u> semnul <u>că</u> <u>dimineața</u> mama <u>mă</u> ocrotește.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Din <u>toate</u> trei soiurile <u>existau</u> batiste pentru zilele de lucru.* **4 puncte**
5. Transcrie subordonatadin secvența următoare, precizând felul acesteia: *batista trebuia să se potrivească la culoare cu îmbrăcămintea.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care o propoziție predicativă să fie introdusă prin pronumele relativ *ce*. **4 puncte**

B. Redactează o scurtă compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să descrii un obiect cu valoare simbolică pentru tine sau pentru familia ta. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să descrii obiectul ales; **4 puncte**
- să evidențiezi semnificația obiectului pentru tine/ familia ta; **4 puncte**
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței formulate; **2 puncte**
- să te înscrii în limitele de spațiu indicate. **2 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

RĂSPUNSURI

TESTUL 1

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *văd* = zăresc, *zugrăvit* = pictat, *din veci* = dintotdeauna.(3x2p) 6 puncte

2. Cratima indică pronunțarea legată a celor două cuvinte, prin evitarea hiatului, creează muzicalitatea limbajului, păstrând măsura și ritmul etc. 6 puncte

3. Exemple de răspuns: enumerație: *Livezi, și vii, și grâne*; epitet cromatic: *albe*, inversiune: *prin văi căzând*; *nestătătorul vânt* etc. (3x2p) 6 puncte

4. Exemple de răspuns: *Plutind încet spre miazănoapte; La margini munți, mai jos coline.*(2x3p) 6 puncte

5. Exemplu de răspuns: Prin versul *E pace-n cer și pe pământ* este descrisă atmosfera de seninătate, de armonie deplină între cele două planuri, ceresc și terestru. Imaginea este una de ansamblu, realizată cu ajutorul enumerației. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p/ încercare de prezentare: 1p). 6 puncte

B. Apartenența fragmentului citat la genul liric: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Poezia *Pe Târnpa*, de George Coșbuc, este un luminos pastel al plaiurilor ardelenești, în care domnește armonia între pământ și cer, între om și natură. Specie a liricii subiective, în versuri, pastelul se caracterizează prin predominanța descrierii, ca mod de expunere, prin înfățișarea unui tablou de natură, prin intermediul căruia eul liric își exprimă trăirile și sentimentele.

Specifică operei lirice este, în primul rând, prezența eului liric, marcată prin verb și pronume personal la persoana întâi singular: *văd, mine.* De asemenea, principalul mod de expunere este descrierea. Se remarcă, astfel, frecvența substantivelor și a adjectivelor: *drumuri albe, văi senine, nestătătorul vânt* etc. Peisajul descris este unul amplu, panoramic; în planul ceresc, un nor răzleț aduce o notă de însuflețire în calmul zărilor senine. Traiectoria privirii surprinde corespondența dintre acest plan și cel terestru: umbra norului atrage atenția asupra elementelor peisajului campestru: *livezi, și vii, și grâne coapte.* Câmpii și văi, coline și munți, sat și oraș, elementele de detaliu ale acestui cadru natural, se armonizează perfect într-o imagine de ansamblu ce stă sub semnul pitorescului: *ca pe-o pânză zugrăvit.*

O altă caracteristică a genului liric este expresivitatea limbajului, creată prin imagini artistice și figuri de stil. Imaginile artistice statice: *Văd drumuri albe-n zări senine* se îmbină cu cele dinamice: *Un nor ivit de către-apus/ Se urcă-n sus,/ Plutind încet spre miazănoapte*, realizate cu ajutorul verbelor de mișcare; există și o imagine auditivă: *Se zbate-ncet doinind pădurea.* La nivel stilistic, predomină personificările: *nestătătorul vânt/ Venit de peste munți, de-aiurea,/ Tot spune ce din veci a spus*; *-ncet doinind pădurea*, prin care natura este umanizată. Enumerația *livezi, și vii și grâne coapte* evidențiază rodnicia pământului, viața îmbelșugată a oamenilor acelor locuri.

Având în vedere că autorul, un poet solar, optimist, își exprimă, prin intermediul descrierii artistice în versuri, încrederea în viață și dragostea profundă pentru spațiul românesc, poezia *Pe Târnpa* aparține genului liric.

(- prezentarea a două caracteristici ale genului identificate în fragment: 4p; - ilustrarea acestora, cu secvențe adecvate, valorificând textul: 2p; încercare de susținere sau argumentare, fără valorificarea textului: 1p; - adecvarea conținutului la cerință (claritatea și coerența ideilor, echilibru între componentele compunerii): 2p/ conținut parțial adecvat 1p; - respectarea limitelor de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autorul articolului este profesorul de matematică Sorin Borodi. Articolul se intitulează *Sfaturi practice pentru ziua examenului.* 4 puncte

2. În ziua examenului este absolut necesar ca elevul să aibă asupra sa cartea de identitate, legitimația de examen și instrumente de scris. 4 puncte

3. *Când* = adverb relativ de timp; *veți fi* = verb predicativ; *subiectului* = substantiv comun; *acestea* = pronume demonstrativ de apropiere; 4 puncte

4. *vă* = complement indirect; *premergătoare* = atribut adjectival; 4 puncte

5. *că este bine* = completivă directă; *să stați tot timpul cu ochii pe ceas.* = propoziție subiectivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu-mi place ideea că vom pleca atât de târziu./ că vom pleca atât de târziu* = propoziție atributivă. 4 puncte

B. Prezentarea unei întâmplări (reale sau imaginare) petrecute în timpul unui eveniment școlar: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Emoții sub lumina reflectoarelor

În sfârșit, ziua Festivalului de teatru sosise! Sala de festivități era plină de elevi și profesori, de părinți și bunici. Ca în fiecare an, în ultima zi de dinaintea vacanței de iarnă, elevii din toate clasele se întreceau în talent și originalitate pe scena școlii, dând viață unor personaje celebre din dramaturgia română și universală. Primisem rolul Coanei Chirița din piesa lui Alecsandri și mă pregătisem timp de două luni cu cea mai mare seriozitate, împreună cu colegii din echipa clasei noastre, pentru reprezentația din ziua aceea. Eram siguri că vom lua un premiu!

Costumele închiriate de la teatru urmau să creeze atmosfera de epocă necesară reușitei noastre. O așteptam cu nerăbdare pe mama, care trebuia să îmi aducă rochia de „Chiriță", care nu putea fi împrumutată decât în acea dimineață. Dar mama întârzia... I-am telefonat și am aflat că doamna responsabilă cu costumele

Scanned with OKEN Scanner

nu venise încă. Timpul trecea, iar emoțiile mele creșteau cu fiecare clipă. Mai erau zece minute până la intrarea pe scenă. Am aflat de la mama că doamna respectivă suferise un accident și că fusese dusă de urgență la spital. Asta însemna că trebuia să anulăm spectacolul! Un val de sentimente contradictorii a năvălit asupra mea. I-am privit pe colegi și le-am spus:

– Singura soluție este să jucăm piesa în variantă modernă!

Colegii și-au scos repede costumele de epocă și am urcat cu toții pe scenă cu un curaj disperat, bazându-ne numai pe talentul nostru. Cu puțină improvizație, am jucat într-un mod atât de original piesa clasică, încât în final sala a izbucnit în aplauze furtunoase. Nu mică ne-a fost surpriza când, la festivitatea de premiere, am obținut marele premiu și trofeul festivalului!

De atunci am înțeles că orice emoție poate fi depășită, dacă ești încrezător în calitățile tale.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 2

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Sinonime pentru cuvintele subliniate în text: *fecior* = fiu, flăcău; *se minună* = se miră; *necăjit* = supărat, amărât etc.(3x2p) **6 puncte**

2. Explicarea rolului virgulei în structura dată: virgula desparte substantivele în cazul vocativ de restul enunțului. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) **6 puncte**

3. Structuri care surprind repere ale timpului: *odată ca niciodată; într-o zi; în seara aia* etc. (2x3p) **6 puncte**

4. Moduri de expunere prezente în text: narațiunea și dialogul.(2x3p) **6 puncte**

5. Secvența citată conține replica unei ființe cu puteri supranaturale, specifică basmelor, și anume a împăratului peștilor. Acesta este personificat, deoarece poate vorbi cu grai omenesc; el devine unul dintre ajutoarele eroului în lupta dintre bine și rău, răsplătindu-l, la nevoie, pentru binele făcut. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p/ încercare de prezentare: 1p). **6 puncte**

B. Redactarea rezumatului: **12 puncte**

Exemplu de răspuns

Odată, demult, trăia un pescar care și-a propus să-și inițieze fiul în meșteșugul pescuitului.

Într-o zi, pescarul a aruncat năvodul și a prins un pește mare și frumos, cu solzi strălucitori. El l-a rugat pe fiul său să aibă grijă de pește, apoi a pornit din nou cu năvodul pe eleșteu.

Peștele a prins glas omenesc și l-a rugat pe copil să-l arunce în apă. El a adăugat că este împăratul peștilor și că îi va fi de folos la rândul său. Băiatul, impresionat, i-a ascultat rugămintea, salvându-i astfel viața.

După un timp, tatăl băiatului s-a întors de la pescuit. Când a aflat de fapta fiului său, s-a mâniat grozav și l-a luat la bătaie. În seara aceea, cei doi s-au culcat flămânzi.

(respectarea ordinii logice a ideilor textului: 4 puncte; respectarea regulilor de redactare a rezumatului: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Pictorul Ion Andreescu s-a născut la București. Genul său favorit de lucrări a fost peisajul. **4 puncte**

2. Textul este extras din volumul intitulat *Palatul Brukental, ghid pentru elevi*, iar autoarea se numește Dana Roxana Hrib. **4 puncte**

3. *Ion Andreescu* = substantiv propriu compus; *unul* = numeral cardinal; *dintre* = prepoziție compusă; *cei mai cunoscuți* = adjectiv provenit din participiu. **4 puncte**

4. *și* = atribut pronominal în dativul posesiv; *apoi* = complement circumstanțial de timp. **4 puncte**

5. *după cum o arată și această lucrare* = circumstanțială de mod; *ce redă o potecă în pădure, în masa compactă a vegetației, rezultată din alăturarea verticalei impresionante a trunchiurilor cu orizontala ramurilor dese* = atributivă. **4 puncte**

6. De exemplu: *Întrebarea este unde vom pleca în vacanță. / unde vom pleca în vacanță* = propoziție predicativă. **4 puncte**

B. Descrierea unui tablou de natură (real sau imaginar), înfățișând o pădure: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Ori de câte ori ajung cu familia la munte, prima chemare, irezistibilă, pe care o simt este cea a pădurii. După ce îmi azvârl bagajele în cameră, pornesc împreună cu fiul cabanierului și cu Lupu, câinele lui ciobănesc, spre labirintul ei misterios.

Pădurea de brazi se înalță întunecată, ca un zid vechi de cetate, chiar pe versantul din spatele cabanei. Un drumeag abrupt ne pune puterile la încercare. Mirosul pătrunzător de rășină, umbra și răcoarea ne învăluie de la primii pași, vestindu-ne că am pătruns într-un ținut nou. Pășim pe stratul gros de cetină, din care își înalță capetele ciuperci cu pălării alburii. Liniștea adâncă este presărată, la intervale rare, de glasul unor păsări necunoscute.

După un urcuș obositor, drumul se domolește. Printre crengile brazilor bătrâni, sus, sus de tot, se zărește limpezimea cerului de vară. Aici copacii sunt mai rari, poteca șerpuitoare aleargă printre rugii de mure spre un luminiș cu iarbă deasă și flori viu colorate, ce se deschide drept în față. Acolo ne place să ne instalăm mica

Scanned with OKEN Scanner

tabără, ca niște Robinsoni, pe malul unui pârâiaș din care Lupu se adapă cu sete. În fiecare zi, pădurea ne cheamă în inima ei și ne dezvăluie mereu alte frumuseți și taine, iar când vacanța se sfârșește, plec purtând în suflet dorul mistuitor de a o revedea în vacanța viitoare.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 3

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *clipa, ceasul, târziu* etc.(3x2p) **6 puncte**

2. Virgula coordonează două propoziții principale și marchează o pauză în rostirea lirică. **6 puncte**

3. Exemple de răspuns: personificare: *streșinile cântă;* metaforă: *troiene albe.* (2x3p) **6 puncte**

4. Exemple de răspuns: prezența eului liric marcată, de exemplu, prin verbe la persoana întâi: *mine, mi;* exprimarea directă a trăirilor: *sufletu-mi pustiu*; moduri de expunere specifice: descriere și monolog liric etc. (2x3p) **6 puncte**

5. Versul *și-n troiene albe norii se desfac...* descrie, într-un limbaj puternic metaforizat, imaginea norilor ce se retrag în urma încetării ploii, pentru a lăsa loc seninului, dominat de astrul selenar. Imaginea vizual-cromatică este realizată cu ajutorul epitetului *„albe"* ce imprimă o notă de optimism tabloului. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p). **6 puncte**

B. Semnificația titlului: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Titlul poeziei *„Noapte de toamnă"* asociază două motive literare, prin care se face trecerea de la tema naturii, la tema timpului și la cea a iubirii.

Astfel, substantivele „noapte" și „toamnă" sunt repere temporale pentru planul descriptiv al textului. Viziunea asupra toamnei este exprimată în strofa a doua printr-un epitet dublu *„limpede și rece"* și prin laitmotivul ploii. Descrierea ploii domină prima strofă și se realizează prin personificare *(„streșinile plâng")*, implicit, prin imagini auditive *(„cântecul acestui tremur de cascade")*.

Deși substantivul *„noapte"* indică tabloul nocturn, cromatic, peisajul este construit pe baza contrastului întuneric – lumină, deoarece apariția lunii pe bolta cerească aduce încetarea ploii. De exemplu, metafora *„grămezi de neguri"* se află în antiteză cu metaforele *„straturi de ninsoare", „troiene albe", „boabe de lumină"*.

În a doua strofă citată, se trece de la descriere la un monolog liric adresat iubitei, *„noaptea de toamnă"* devenind contextul meditației asupra unei *„clipe trecătoare"*.

(- formularea opiniei despre semificația titlului: 4p.; răspuns parțial: 2p.; - susținerea opiniei prin două argumente potrivite: 4p.; răspuns parțial, referirea la o singură caracteristică sau exemple inadecvate: 2p.; - redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; - respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Exemplu de răspuns: Articolul se intitulează *Cum alegi un animal de companie.* Revista din care a fost selectat articolul se numește *Avantaje.* **4 puncte**

2. Exemplu de răspuns: Un animal de companie este o responsabilitate, deoarece trebuie să i se asigure hrana, îngrijirea medicală și să i se acorde timp pentru a fi scos la plimbare. **4 puncte**

3. *Un* = articol nehotărât; *alt* = adjectiv pronominal nehotărât; *este* = verb copulativ; *și* = adverb; (4x1p) **4 puncte**

4. a avea = subiect ; o responsabilitate = nume predicativ. (2x2p) **4 puncte**

5. *Înainte să te lași cucerită de un ghemotoc de blană* = propoziție subordonată circumstanțială de timp; *să ai câteva informații despre acesta* = propoziție subordonată subiectivă.

6. De exemplu: *A învățat în fiecare zi, dar nu a parcurs încă întreaga materie.*

B. Descrierea unui animal îndrăgit: **4 puncte**

Exemplu de răspuns: **12 puncte**

Pufi, un câine mic cu suflet mare

Pufi este doar ceva mai mare decât o pisică și este lățos și înfoiat ca Zdreanță din poezia lui Arghezi. Are patru ani și se crede stăpânul întregii curți. Se plimbă țanțoș prin dreptul gardului și latră cu responsabilitate la tot ce trece prin dreptul porții. Locul său preferat este pe treptele de la intrare; de acolo, de pe prețul din fața ușii, supraveghează întreaga stradă. Păzește, ca un Cerber în miniatură, casa de dușmani! Ochișorii lui negri ca mărgelele scrutează fiecare fir de iarbă, fiecare tufă. Vai de pisica imprudentă care ar vrea să se strecoare printre straturile de flori! Urechile împodobite cu smocuri de mătase cenușie îi sunt ciulite întruna, iar coada îi stă drept în sus mereu, ca un paratrăsnet.

Trebuie să recunosc că Pufi este de o rasă... tare incertă. A fost un câine abandonat, pe care l-am găsit într-o zi ploioasă lângă niște lăzi de gunoi, pe când era un pui minuscul și pe care l-a adoptat, după multe insistențe pe lângă mama, întreaga familie. Mama mi-a explicat că a crește un câine implică multe responsabilități și a avut dreptate. L-am dus la veterinar, care l-a deparazitat și l-a vaccinat, i-am cumpărat o

Scanned with OKEN Scanner

cuşcă, vase pentru apă şi pentru hrană, perie pentru blană, mingiuţe şi alte jucării de care este încântat. Săptămânal îi cumpăr hrană specială pentru câini şi aproape zilnic îl scot la plimbare prin parc. Îi plac copiii şi, datorită lui, am devenit şi eu mai sociabil.

Pufi mă răsplăteşte cu dragostea sa şi mă înveseleşte mereu. Şi chiar mă apără. Într-o zi, a pus pe fugă doi câini fără stăpân care veneau ameninţători spre noi, prin lătratul lui hotărât. Deşi e mic, Pufi are o inimă mare; pe scurt, este un căţel minunat!

(prezentarea celor două trăsături ale animalului îndrăgit: 2x2p; folosirea unui limbaj expresiv: 4 puncte; redactarea unui conţinut adecvat cerinţei formulate - claritatea şi coerenţa ideilor; echilibru între pările componente; dispunerea paragrafelor: 2p/ conţinut parţial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spaţiu indicate: 2 puncte)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziţiei - 1p.; coerenţa textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 2 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 4

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Precizarea procedeului prin care s-au format cuvintele subliniate în text: *niciunul* – compunere; *răsuflate* - conversiune. (2x3p) **6 puncte**

2. Explicarea rolului utilizării semnului exclamării în enunţul *Ce plăcere că te văd!*: semnul exclamării marchează finalul unui enunţ exclamativ, indică tonul politicos al nepotului atunci când îşi salută unchiul. (explicare completă 6p / explicare incompletă 2p) **6 puncte**

3. Menţionarea a două trăsături ale operei epice, identificate în textul dat, de exemplu: prezenţa unui narator care, în fragmentul dat, este omniscient; sunt construite personaje care participă la acţiune: Conu Costache, nepotul său, Puiu, un alt nepot, funcţionarii superiori; modurile de expunere sunt naraţiunea, realizată la persoana a treia şi dialogul etc. (2x3p) **6 puncte**

4. Selectarea, din text, a două cuvinte/ structuri care conţin mărci ale adresării, de exemplu: *Costache dragă, măi copilule, Sărut mâna, unchiule!* etc. (2×3p) **6 puncte**

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificaţiei pe care o are secvenţa indicată, de exemplu: Adjectivul pronominal *alt* este cel care sugerează sensul profund al secvenţei date: cel de-al doilea nepot care apare, surprinzător, în calea conului Costache este construit în antiteză cu primul nepot, Puiu, aşa cum reiese din limbajul folosit. Semnul exclamării sugerează uşurarea pe care o simte bătrânul pensionar atunci când constată că nu toţi nepoţii, prin care se poate înţelege, de fapt, tânăra generaţie, gândesc şi vorbesc asemenea lui Puiu. (prezentarea adecvată, în limitele de spaţiu indicate 6p/ prezentare parţial adecvată, în limitele de spaţiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) **6 puncte**

B. Motivarea opiniei despre comportamentul unui personaj: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Conu Costache are, din punctul meu de vedere, un comportament elegant, demn, refuzând, însă, o atitudine tolerantă faţă de impertinenţă.

Pe de o parte, bătrânul pensionar oferă o lecţie de educaţie şi respect, pe care, desigur, nepotul Puiu nu are cum să o înţeleagă, alegând să nu-şi certe nepotul de faţă cu ceilalţi funcţionari superiori. Astfel, în momentul în care Puiu i se adresează cu apelativul *Costache dragă*, decide să plece, găsind, însă, un mod elegant de a-şi justifica gestul, respectiv faptul că trebuie să ajungă acasă, cu orice preţ, în acea seară.

Pe de altă parte, în mod corect, respectabilul pensionar, odată ce se află între patru ochi cu tânărul său nepot, îl ceartă, face apel la bunul-simţ şi îi reaminteşte că, dincolo de relaţia de rudenie, diferenţa de vârstă ar fi trebuit să impună un limbaj respectuos. Din păcate, nepotul Puiu nu înţelege decât că unchiul său este demodat, în timp ce el, probabil, pretinde a fi modern în gândire şi în limbaj.

Răspunzând unui afront public printr-o retragere discretă şi explicând, ulterior, că există o normă comportamentală pe care fiecare generaţie are datoria să şi-o însuşească, Conu Costache este, în concluzie, un personaj care ne aduce aminte că respectul nu ţine de modă, ci de bun-simţ.

(- formularea unui punct de vedere despre comportamentul personajului: 4p; - susţinerea opiniei formulate prin două argumente potrivite, valorificând textul: 2p; încercare de susţinere sau argumentare, fără valorificarea textului: 1p; - adecvarea conţinutului la cerinţă (claritatea şi coerenţa ideilor, echilibru între componentele compunerii): 2p / conţinut parţial adecvat 1p; - respectarea limitelor de spaţiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Cetatea Callatis a fost întemeiată la sfârşitul secolului IV î.e.n. Numele cetăţii provine de la pârâul Cales. (2×2p) **4 puncte**

2. Titlul articolului este *Callatis — povestea unei cetăţi*. Articolul a fost publicat în revista *Descoperă*. (2×3p) **4 puncte**

3. *primii* = numeral ordinal; *care* = pronume relativ; *aici* = adverb de loc; *au fost* = verb copulativ. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. *care* = subiect; *s-a aflat* = predicat verbal. 4 puncte
5. *Pe locul fostei așezări trace, grecii acostați aici vor construi cetatea* = propoziție principală; *pe care i-a adăpostit între zidurile ei* = propoziție subordonată atributivă. 4 puncte
6. De exemplu: *Nu se știe dacă va ajunge la timp la gară.* 4 puncte

B. Prezentarea unei întâmplări (reale sau imaginare) petrecute la mare: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Soarele dimineții de august, valurile verzi-albăstrui, toate anunțau că voi fi marele câștigător al concursului cu tema *Artă în nisip.*

Mi-am cântărit din priviri competitorii: în dreapta, un băiat timid privea către un fel de tavă de lemn pe care o ținea în față. O vreme am uitat de el, pentru că m-am concentrat asupra castelului grandios pe care-l construiam: zidurile înalte, turnurile, șanțul de apărare de jur-împrejur, podul de acces, toate cereau pricepere și mentalitate de învingător. Mi-am amintit, la un moment dat, de vecinul meu și l-am privit discret. Așezase o piatră mai mare pe acel platou de lemn și, cu multă răbdare, presăra acum nisip în jurul ei. Am început să râd, pentru că mi se părea ridicol să te joci de-a gătitul cu nisip la un concurs de artă. Ridicat pe un relief accidentat, castelul meu privea de-acum sfidător spre platoul cu nisip și pietricele. Acolo, însă, surpriză! Greblat în cercuri fine, nisipul din platou părea marea care se rotește în jurul unei insule mai mari, iar pietricelele erau insule mici, care pluteau într-un univers armonios. Dezmeticit brusc, am priceput câtă seninătate arăta acel desen. "Câștigătorul este autorul de bonseki", am auzit decizia juriului.

Nu faptul că bonseki este arta desenului în nisip am învățat eu atunci, lecția pe care am primit-o a fost despre valoarea simplității și despre înțelepciunea de a trece dincolo de aparențe.

(- prezentarea întâmplării reale sau imaginare: 4 puncte; - exprimarea opiniei despre cele văzute/ imaginate: 4 puncte; - utilizarea unui conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate: 2 puncte/ parțial adecvat: 1 punct; - respectarea limitelor de spațiu indicate: 2 puncte)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 5

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. *Ploiești, cocoana, doamnă.* (3x2p) 6 puncte
2. Liniile de pauză delimitează o propoziție incidentă. 6 puncte
3. Exemple de răspuns: *trec ca un demon prin mulțime; Bubico dispare ca un porumbel alb în neagra noapte; Afară, noapte neagră ca și ideile mele.* (2x3p) 6 puncte
4. Moduri de expunere utilizate în fragmentul citat sunt narațiunea și dialogul. (2x3p) 6 puncte
5. Exemplu de răspuns: Schița este operă epică în proză, în care se prezintă un moment semnificativ din viața personajelor. În fragmentul citat, momentul semnificativ ales este întâlnit, cu semnificații diferite, în multe schițe ale lui Caragiale, respectiv călătoria cu trenul. De asemenea, personajele sunt puține, doamna, naratorul, Bubico și, definitoriu pentru o schiță, este valorificată categoria estetică a comicului. (2x3p) 6 puncte

B. Apartenența fragmentului citat la genul epic: 12 puncte

Exemplu de răspuns

În opera epică, autorul își exprimă viziunea despre lume prin intermediul personajelor care participă la acțiune, modul de expunere definitoriu fiind narațiunea. Instanțele comunicării narative sunt autorul, naratorul, personajele și cititorul.

Autorul schiței *Búbico* este I.L.Caragiale. Faptele sunt prezentate din perspectiva subiectivă a unui narator-personaj, care călătorește cu trenul și încearcă o antipatie evidentă față de grija pe care tovarășa sa de călătorie o manifestă pentru câinele Búbico. Narațiunea se realizează la persoana întâi și se întrepătrunde cu dialogul care dramatizează acțiunea și creează comic de limbaj.

Dintre momentele subiectului, fragmentul citat înfățișează punctul culminant și deznodământul. Pentru că Búbico latră încontinuu, naratorul îl apropie de fereastră, atrăgându-l cu o bomboană, și îl aruncă în noapte. Doamna este stupefiată și se lasă ușor îndemnată să tragă semnalul de alarmă. Leșină apoi și își revine la Ploiești, când află de la partenerul său de călătorie că pierderea câinelui nu a fost un accident.

Înfățișând o întâmplare comică, din perspectiva subiectivă a unui narator, fragmentul citat din opera literară *Búbico* de I.L.Caragiale aparține, în mod evident, genului epic.

(precizarea a două caracteristici ale operei epice: 2x2p; exemplificarea caracteristicilor menționate, pe baza fragmentului citat 2x2p; - adecvarea conținutului la cerință (claritatea și coerența ideilor, echilibru între componentele compunerii): 2p/ conținut parțial adecvat 1p; - respectarea limitelor de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Articolul a fost publicat în revista *Armonia*. Monumentul este închinat eroilor care au murit în lupta de pe malul Jiului, în 1916, și a fost sculptat între anii 1937-1938. 4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

2. Din ansamblul monumental de la Târgu-Jiu fac parte *Masa Tăcerii, Poarta Sărutului și Coloana Infinitului.* 4 puncte
3. *această* = adjectiv pronominal demonstrativ; *o* = articol nehotărât; *ce* = pronume relativ; *trece* = verb predicativ. 4 puncte
4. *sa* = atribut adjectival; *o confesiune* = nume predicativ. 4 puncte
5. *cum să ajungă la esența unui lucru; cum să stilizeze* = completive directe. 4 puncte
6. De exemplu: *Cine învață din greșeli reușește în viață. / Cine învață* = propoziție subiectivă. 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre importanța pe care o are ansamblul monumental de la Târgu-Jiu: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Ansamblul monumental de la Târgu-Jiu reprezintă, din punctul meu de vedere, o inestimabilă moștenire spirituală a poporului român.

Valoarea estetică este evidentă, având în vedere personalitatea remarcabilă a creatorului său, Constantin Brâncuși. Considerat părintele sculpturii moderne și unul dintre cei mai importanți artiști ai secolului al XX-lea, românul Constantin Brâncuși este omagiat în lumea întreagă. Esențial consider, însă, faptul că arta marelui sculptor își trage sevele din arta tradițională românească, de la care a învățat cum să ajungă la esență, să stilizeze.

În al doilea rând, acest ansamblu este oglinda artistică a poporului român: omagiază eroismul celor căzuți, în anul 1916, în lupta de pe malul Jiului, și exprimă concepția despre existență a poporului. Astfel, cele douăsprezece scaune care înconjoară masa rotundă a tăcerii, au forma clepsidrei, simbol al timpului, iar Poarta Sărutului și Coloana Infinitului sugerează momente decisive din existența umană.

Capodoperă a unui mare artist, ansamblul monumental de la Târgu-Jiu este, prin urmare, o creație remarcabilă a sculpturii universale, în care se oglindește spiritualitatea românească.

(exprimarea unui punct de vedere despre importanța ansamblului sculptat de Constantin Brâncuși: 4p; valorificarea a două secvențe din text pentru susținerea punctului de vedere: 4p; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 6

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Antonime: *imensă* ≠ minusculă; *eterne* ≠ efemere, trecătoare, pieritoare. (3x2p) 6 puncte
2. Primele două virgule încadrează o apoziție dezvoltată: *seră imensă de flori sub clopotul cerului sprijinit pe orizont*, prin care se descrie, metaforic, fânațul. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte
3. Imagini vizuale cromatice: *străfulgerări de roș, de violet, de galben și de toate culorile din lume; cu părul auriu, cu fața albă și roză, cu ochii albaștri.*(2x3p) 6 puncte
4. Metaforă: *seră imensă de flori; clopotul cerului;* personificare: *florile au personalitate; unele sunt sentimentale* etc.; inversiune: *a unei ușoare și eterne adieri, irezistibil atrăgătoare* etc. (2x3p) 6 puncte
5. Adela este o tânără cu o fire artistică, imaginativă, înzestrată cu un fin spirit de observație; astfel, ea găsește asemănări amuzante între varietatea florilor și diversitatea tipurilor umane; s-au folosit enumerația și epitetele personificatoare.
(prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p) 6 puncte

B. Încadrarea textului dat în categoria descrierii literare: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fragmentul reprodus din romanul *Adela*, de Garabet Ibrăileanu, îmbină descrierea artistică de tip tablou cu aceea de tip portret, într-o viziune idilică rafinată.

În planul terestru, fundalul natural pe care se conturează chipul Adelei este reprezentat de o fâneață înflorită *(fânațul)*, surprinsă într-o zi de vară, înaintea cositului. Aceasta este numită metaforic și hiperbolic: *seră imensă de flori.* Cerul înalt, boltit peste pământ este descris tot cu ajutorul metaforei: *clopotul cerului.* În planul apropiat, imaginea se oprește, pictural, asupra diversității cromatice a florilor: *străfulgerări de roș, de violet, de galben și de toate culorile din lume.* Într-un detaliu al tabloului este descrisă cicoarea, cu ajutorul comparației: *iradiind un abur ca un voal împotriva soarelui arzător.* Se remarcă în descrierea naturii imaginile vizuale și tactile.

Portretul angelic al Adelei este alcătuit, de asemenea, printr-o tehnică picturală, prin gama cromatică luminoasă, armonioasă a chipului: *cu părul auriu, cu fața albă și roză, cu ochii albaștri.* Portretului fizic, realizat direct, i se adaugă trăsăturile morale, desprinse indirect, din faptele, cuvintele și atitudinile fetei. Interesul pentru natură, inteligența, intuiția fină a legăturilor dintre lumea vegetală și cea umană îmbogățesc profilul tinerei fete, conferindu-i, alături de farmecul exterior, o surprinzătoare adâncime psihologică.

(prezentarea a două trăsături ale descrierii: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte) 12 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Geții și dacii făceau parte din marele popor indo-european al tracilor. Ei trăiau în formațiuni gentilice și tribale, organizate în patru mari uniuni. 4 puncte

2. Dacii sau geții trăiau într-un teritoriu cuprins între Munții Balcani și țărmul vestic al Mării Negre. 4 puncte

3. *dintre* = prepoziție compusă; *ale* = articol genitival; *erau* = verb copulativ; *cele mai mari* = adjectiv propriu-zis. 4 puncte

4. *ramură* = atribut substantival apozițional; *aceeași* = atribut adjectival. 4 puncte

5. *că în prima jumătate a sec. II î.e.n. toate aceste formațiuni gentilice și tribale constituiau patru uniuni puternice, fiecare emițând - încă din secolul anterior - monedă proprie* = subiectivă; elementul regent = verbul predicativ la diateza reflexivă impersonală *se pare*. 4 puncte

6. De exemplu: *Întrebarea este dacă vom găsi bilete la spectacol.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei în legătură cu importanța cunoașterii trecutului, formulând argumente pe baza textului citat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Pentru orice popor, cunoașterea originilor și a istoriei proprii este esențială. Acestea sunt pietrele de temelie ale identității sale în lume, pe baza cărora își construiește destinul și își proiectează aspirațiile. Pentru noi, românii, descendența din două popoare mari, cum au fost dacii și romanii, este un prilej de mândrie și o garanție a dreptului de a vieții pe pământul acesta, în care ne avem rădăcinile.

În primul rând, dacii sau geții, denumiri date aceluiași popor de către greci sau romani în documentele lor, erau *ramură a marelui popor indo-european al tracilor,* triburile lor remarcându-se drept *cele mai mari și mai puternice* și vorbind aceeași limbă, după cum afirmă istoricul antic Strabon. Ei erau organizați în patru mari uniuni, fiecare emițând monedă proprie.

În al doilea rând, ei locuiau pe teritoriile pe care trăim și noi astăzi: *între Munții Balcani (Haemus) și Munții Slovaciei, și de la litoralul apusean al Mării Negre până dincolo de bazinul Tisei,* inclusiv la sud de Dunăre.

În concluzie, pe baza cunoașterii acestor aspecte din viața strămoșilor noștri, dacii, putem susține cu argumente științifice dreptul nostru, al românilor, la unitate și continuitate pe acest teritoriu.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 7

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea oricăror sinonime potrivite pentru sensul din text al cuvintelor subliniate, de exemplu: *tumultoasa* - învolburata; *să lămuresc* – să clarific; *mânia* – furia. (3x2p) 6 puncte

2. Explicarea rolului utilizării virgulei în strofa a treia, de exemplu: virgula marchează o pauză în rostirea lirică și coordonează două propoziții completive directe: (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Precizarea a două mărci lexico-gramaticale care să evidențieze prezența eului liric, de exemplu: verb la persoana întâi singular: *ascult*, pronume personal de persoana întâi singular: *îmi, mi.* (2x3p) 6 puncte

4. Selectarea, din text, a două figuri de stil diferite, de exemplu: metaforă: *ascult notele-i grele*; comparație: *ca supt imperiul unei porunci secrete,/ Își părăsește jocul*, epitet în inversiune: *tumultoasa mare* etc. (3x2p) 6 puncte

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificației pe care o are versul indicat, de exemplu: Metafora *se joacă zvârlind mărgăritare* creează o imagine atât vizuală, cât și dinamică, prin care este sugerată unicitatea cântecului intonat de mare. La nivel morfologic, se remarcă valoarea expresivă a celor două adverbe prezente în versul dat: adverbul *parcă* accentuează incertitudinea, fascinația misterului, în timp ce adverbul *acum* indică momentul contemplării, actualitatea trăirilor lirice. (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Semnificația titlului poeziei *Cum cântă marea*, prin raportare la textul dat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Construind o imagine auditivă, titlul poeziei *Cum cântă marea* indică tema naturii, caracterul descriptiv al versurilor. În plan simbolic, marea, al cărei cântec ascunde mistere adânci, devine o sursă de inspirație artistică.

Din punct de vedere sintactic, titlul corespunde unei propoziții subordonate al cărei termen regent ar putea fi verbul *ascult*, repetat, de altfel, în primele două distihuri și în ultimul. Laitmotiv al textului, marea este personificată: *spumegă de mânie, vrea să-și spună durerea cu-nfricoșată gură*, se joacă, dă de veste că cineva îi ascultă glasul, încearcă să-i descifreze misterul și să-l transpună artistic. Epitetele din prima strofă nuanțează titlul: *ce straniu cântă marea* și motivează fascinația celui care *ascultă și-nseamnă cu mirare*. La nivel lexical, se observă că predomină cuvintele din câmpul lexico-semantic al verbului *a cânta*: *notele-i grele, în larmă de trompete, își trâmbiță mânia*.

Titlul poeziei sugerează, prin urmare, viziunea artistică, marea fiind descrisă în ipostaza unui compozitor hotărât să păstreze secretul unei simfonii eterne.

Scanned with OKEN Scanner

(- ilustrarea relației dintre titlu și conținutul textului liric: 4p; răspuns parțial: 2p; - evidențierea a două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu: 4p; răspuns parțial, referirea la un singur mijloc artistic: 2p; - redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p; - respectarea limitei de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autorul textului este Bogdan Greavu. Articolul a fost publicat în revista *Terra Magazin*. Scopul autorului este acela de a oferi sfaturi pentru a obține imagini de vacanță de invidiat, fotografii reușite. 4 puncte

2. Funcțiile aparatului foto pot fi învățate prin consultarea manualului de utilizare și prin punerea în practică a celor învățate, prin exercițiu. 4 puncte

3. *vara* = substantiv comun; *se* = pronume reflexiv; *și* = conjuncție coordonatoare copulativă; *a șterge* = verb predicativ la infinitiv. 4 puncte

4. *pentru a obține* = complement circumstanțial de scop; *de invidiat* = atribut verbal. 4 puncte

5. *să puneți în practică* = predicativă; *ce ați învățat* = completivă directă. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu am înțeles cum se rezolvă acest exercițiu.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre importanța fotografiilor: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fotografiile sunt menite, în opinia mea, să suspende clipa, au valoare documentară și sufletească.

În primul rând, tuturor ne place să fotografiem momente unice, acelea care merită surprinse în viață. Un eveniment de familie, o excursie într-un loc nou, soarele care se strecoară printre nori într-o seară petrecută la mare, alături de cei mai buni prieteni, toate se așază în albumul de fotografii asemenea pieselor unui puzzle și trezesc amintiri, emoții, îți dau șansa de a întoarce paginile timpului.

În al doilea rând, o fotografie reușită transmite o stare de suflet, îi dă celui care o privește senzația că a fost acolo, în acel timp și în acel loc. Îmi plac fotografiile vechi, pentru că îmi oferă informații despre perioade pe care nu le-am trăit, despre oameni pe care nu i-am cunoscut, costume pe care nu le-am văzut, clădiri care nu mai există.

Fotografiile sunt, în concluzie, vehicule care fac posibile călătoriile noastre în timp și în spațiu.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări -12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 8

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Mijloacele de formare a cuvintelor: *repetat* = schimbarea valorii gramaticale; *astronavei* = compunere (cu prefixoid); *băiețandru* = derivare (cu sufix augmentativ). (3x2p) 6 puncte

2. Rolul cratimei în structura *s-au terminat:* cratima marchează elidarea vocalei e, rostirea în aceeași silabă a două părți de vorbire diferite (pronumele reflexiv cu formă neaccentuată se și verbul auxiliar au), redă ritmul rapid al vorbirii etc. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Personaje prezente în text: robotul Hix, copilul Nirus, căpitanul Carpat. (2x3p) 6 puncte

4. Reper spațial: *în biblioteca astronavei, pe „Cutezanța"* etc.; repere temporale: *în restul timpului; de aproape cinci ani* etc. (2x3p) 6 puncte

5. Secvența propune cititorului, într-un autentic spirit S.F., imaginarea destinului unui copil născut, dezvoltat și educat într-un mediu total artificial, lipsit de compania altor copii, la bordul unei astronave, în timpul misiunii acesteia în spațiul cosmic. Prin contrast cu această copilărie dintr-un viitor posibil, autorul ne transmite, implicit, mesajul că trebuie prețuit prezentul și trăită din plin copilăria, așa cum este ea dată celor de astăzi. (transpunere adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ transpunere parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p) 6 puncte

B. Apartenența la genul epic a fragmentului dat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Autorul Mihnea Moisescu a lansat cititorilor, prin povestirea științifico-fantastică *Întâlnirea*, o invitație la visare asupra viitorului și la meditație asupra prezentului.

Ca în orice text epic, și aici predomină ca mod de expunere narațiunea; există o succesiune de întâmplări, într-o înlănțuire logică și cronologică, și două personaje: băiatul de doisprezece ani, Nirus, născut pe astronava „Cutezanța", și robotul Hix, care cumulează rolul de profesor și de tovarăș de joacă al copilului. Narațiunea se concentrează asupra condițiilor artificiale în care s-a născut, a crescut și a fost educat Nirus. Sentimentele se transmit indirect, prin intermediul personajelor și al acțiunii. Astfel, deși pare un copil fericit, *înconjurat de dragostea membrilor echipajului, o dragoste protectoare și exigentă*, nimic nu poate suplini bucuriile unei copilării firești și a prietenilor de joacă. Hix, deși este un robot inteligent, cu un aspect simpatic, *un tovarăș vesel și răbdător, capabil să născocească cele mai năstrușnice distracții* este, de fapt, rodul unui program, reînnoit an de an de căpitanul Carpat. Textul se poate povesti pe momentele subiectului, fragmentul dat aparținând expoziției. Conține repere spațio-temporale specifice unui text de tip S.F.: acțiunea este plasată în spațiul cosmic, la bordul unei astronave, iar timpul este un viitor în care oamenii vor putea călători astfel spre alți aștri.

Astfel, având toate aceste trăsături, fragmentul poate fi încadrat pe bună dreptate la genul epic.

Scanned with OKEN Scanner

(prezentarea a două trăsături ale genului epic: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4 p/ parţial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conţinut adecvat cerinţei formulate 2p/ conţinut parţial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spaţiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. O lecţie importantă pentru educaţia copiilor este contribuţia lor la treburile gospodăreşti. Scopul atribuirii de sarcini gospodăreşti copiilor este acela de a-i responsabiliza. 4 puncte

2. Articolul se intitulează *De ce este important să implicăm copilul în treburile casnice*, iar autoarea se numeşte Oana Antonescu. 4 puncte

3. *deoarece* = conjuncţie subordonatoare; *care* = pronume relativ; *nimeni* = pronume negativ; *nu e recompensat* = verb predicativ (diateza pasivă). 4 puncte

4. *pentru treburile* = atribut substantival prepoziţional; *pe care* = complement direct. 4 puncte

5. *pe care trebuie* = atributivă; *copiii s-o deprindă de la părinţi* = subiectivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Întotdeauna cumpără cât are nevoie.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei cu privire la implicarea copiilor în treburile gospodăreşti: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Consider că implicarea copilului în treburile gospodăreşti este un lucru firesc şi folositor, care îi consolidează educaţia, îi dezvoltă abilităţile practice şi calităţile sufleteşti.

În primul rând, atunci când un copil este solicitat să participe, alături de părinţii şi fraţii lui, la unele activităţi şi munci casnice (curăţenie, reparaţia unor obiecte), el se simte o persoană importantă, apreciată pentru aptitudinile sale, demnă de a purta responsabilităţi, iar acest lucru îi sporeşte respectul de sine. Încurajat şi lăudat pentru ceea ce reuşeşte, îndrumat cu blândeţe acolo unde mai dă greş, copilul are astfel prilejul de a se dezvolta armonios în cadrul familiei.

În al doilea rând, el devine o fiinţă mai bună, mai puţin egoistă, fiind gata să-şi ajute semenii la nevoie, fără a aştepta o răsplată materială, imediată. Hărnicia, îndemânarea, generozitatea, altruismul sunt calităţi alese, pe care el şi le formează şi le exersează încă de la o vârstă fragedă, prin implicarea în treburile casnice.

În concluzie, părinţii nu ar trebui să-i protejeze pe copii de asumarea unor asemenea responsabilităţi, ci să-i antreneze şi să-i îndrume cu răbdare, pentru a le forma un caracter frumos şi puternic.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziţiei - 1p.; coerenţa textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 2 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 9

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răpuns: *privesc* = observ, *întruna* = încontinuu, *nostalgice* = melancolice (3x2p). 6 puncte

2. Rima este încrucişată, iar versurile au măsura de 13-14 silabe. (2x3p) 6 puncte

3. Exemple de răpuns: epitet: *grăbiţii (grăbiţii nouri)*; metaforă: *oceane mari de apă*; comparaţie: *limpezi ca lacrima pe-o pleoapă*. (3x2p) 6 puncte

4. Exemple de răspuns: *grăbiţii nouri, nostalgice chemări, oceane mari.* (3x2p) 6 puncte

5. Exemplu de răspuns: versul Oceane mari de apă pe-a cerului genuni descrie, metaforic şi hiperbolic, imaginea norilor, subliniindu-se astfel imensitatea acestora şi adâncimea bolţii cereşti. Imaginea artistică vizuală urmăreşte impresionarea cititorului prin tabloul panoramic al bolţii cereşti; o altă figură de stil întâlnită este inversiunea *„pe-a cerului genuni"*, care susţine ritmul şi muzicalitatea versului. (prezentarea adecvată, în limitele de spaţiu indicate 6p/ prezentare parţial adecvată, în limitele de spaţiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Apartenenţa la specia literară pastel: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Contemplarea naturii şi a dimensiunii sale cosmice reprezentate de cerul străbătut de convoaiele norilor a fost o constantă a liricii descriptive româneşti, începând cu Vasile Alecsandri şi continuând cu Mihai Eminescu, George Coşbuc, Nicolae Labiş. Generatoare de stări nostalgice sau extatice, aspiraţia spre înalt a deschis poarta imaginaţiei creatoare, norii uimind prin formele lor fantastice, mereu schimbătoare.

Poezia *Nourii* este un pastel, deoarece predomină ca mod de expunere descrierea, de tip subiectiv, prin care se înfăţişează panorama norilor ce brăzdează cerul: *Privesc grăbiţii nouri ce-alunecă pe zări.* Aceştia trezesc stări şi sentimente pe care eul liric le transmite în mod direct - uimire, admiraţie, nostalgie: *Parcă-mi trimit tăcute, nostalgice chemări.* Eul liric este prezent prin mărcile sale, verbele şi pronumele la persoana I: *privesc, iubim, urâm, mi, noi.*

Tabloul este dominat de imaginile vizuale dinamice *Topindu-se departe şi revenind întruna*, realizate prin numeroase figuri de stil. Metafora şi hiperbola *oceane mari de apă* exprimă imensitatea norilor şi esenţa lor acvatică, enumeraţia *Centauri, turme, nave, creneluri de redută...* arată diversitatea formelor norilor, care hrănesc imaginaţia poetică, iar antiteza *noi îi urâm - noi îi iubim* exprimă raportarea subiectivă a omului la forţele atotputernicei naturi.

Scanned with OKEN Scanner

Astfel, poezia *Nourii*, de Nicolae Labiș, îmbogățește lirica românească printr-un pastel inedit, dedicat miracolelor naturii, în dimensiunea ei cosmică.

(- numirea a două caracteristici ale pastelului, prezente în fragmentul citat: 2×2p.;- ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple adecvate: 4p.; răspuns parțial, referirea la o singură caracteristică sau exemple inadecvate: 2p.; - redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; - respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Pădurea poate fi considerată *o uzină vie*, având în vedere impresionantul *proces de fabricație* numit fotosinteză. Prin tăierea copacilor, ar dispărea ecranul împotriva radiațiilor solare nocive pe care îl formează vârfurile arborilor din pădure. De asemenea, în lipsa copacilor, solul se erodează chiar până la deșertificare. 4 puncte

2. Trei grupuri de cuvinte care demonstrează rolul pădurii în viața planetei: *menținerea gazelor atmosferice în proporții favorabile vieții; menținerea regimului hidrologic în limite normale; un rol determinant în menținerea climatului și în protecția solului.* 4 puncte

3. *tuturor* = adjectiv nehotărât; *un* = articol nehotărât; *adevărat* = adjectiv propriu-zis; *împotriva* = prepoziție simplă. 4 puncte

4. *salutar* = complement circumstanțial de mod; *vieții* = complement indirect. 4 puncte

5. *când păşesc într-o pădure* = circumstanțială de timp; *că pădurea este o adevărată uzină vie cu cel mai grandios proces de fabricație de pe pământ și poate chiar din Univers, fotosinteza?* = completivă directă. 4 puncte

6. De exemplu: *M-aș bucura ca el să ia o notă mare.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre rolul pădurii în viața noastră: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Pădurile reprezintă, din punctul meu de vedere, aurul verde al planetei.

În primul rând, pădurea poate fi considerată o uzină vie, având în vedere impresionantul proces de fabricație numit fotosinteză. Este bine știut faptul că fotosinteza constituie cel mai important proces biochimic de pe planeta noastră, datorită căruia se asigură oxigenul indispensabil vieții. Astfel, frunzele copacilor iau din mediu dioxid de carbon, îl reține și pun în libertate oxigenul.

În al doilea rând, pădurile îndeplinesc numeroase alte roluri decisive pentru calitatea vieții: ajută la încetinirea încălzirii globale, formează un scut protector împotriva inundațiilor, a eroziunii solului și a radiațiilor solare nocive. De exemplu, pădurea reține între 60 și 80 de tone de praf anual la hectar, iar rădăcina unui singur copac reține 100 de litri de apă pe care o redă treptat în circuitul general al apei sub formă de vapori.

În concluzie, pădurea oferă un important punct de sprijin pentru lumea vie, iar existența planetei se află în mâinile noastre, în sensul că de acțiunile și mentalitatea fiecăruia dintre noi depinde ca pădurea să-și dezvolte rolurile benefice vieții.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 10

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Mijloacele de îmbogățire a vocabularului: *oricine* = compunere, parataxă; *mirat* = schimbarea valorii gramaticale; *greutate* = derivare cu sufix. (3x2p) 6 puncte

2. Liniile de pauză izolează o construcție incidentă de restul propoziției. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Comparație: *să-l arunce, ca pe-o zdreanță*; enumerație: *de muște, de țânțari și de tăuni*; personificare: *gospodar cu greutate.* (2x3p) 6 puncte

4. Două personaje participante direct la acțiune: cățelul și bivolul. (2x3p) 6 puncte

5. Structura *la stai, frate, că e rost/ Să mă plimbe și pe mine!* reflectă în vorbire directă socoteala făcută în gând de către cățel de a obține un profit neașteptat de pe urma presupusei prostii a boului. Naivitatea dezinvoltă a cățelului, exprimată prin interjecții și adresări din registrul familiar *(ia stai, frate; e rost)* devine obrăznicie când se transformă în faptă și își primește pedeapsa exemplară din partea boului. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p) 6 puncte

B. Apartenența la specia literară *fabula:* 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Recunoscut pentru finețea și inteligența umorului său, poetul George Topîrceanu și-a exersat talentul și sub forma câtorva fabule: *Leul deghizat, Boierul și argatul, Bivolul și coțofana.*

Fabula este o specie a genului epic, în versuri sau în proză, în care personajele sunt necuvântătoare, puse în situații omenești. La baza fabulei stă alegoria, animalele, plantele etc. dând viață unor noțiuni abstracte - calități

Scanned with OKEN Scanner

și defecte ale oamenilor - într-o formă satirică. Fabula este o specie cu caracter didactic, ea conținând o morală, explicită sau implicită. Poezia *Bivolul și coțofana* este o fabulă, deoarece are ca protagoniști două animale domestice personificate, prin care sunt satirizate tipuri umane. Bivolul reprezintă un om important *(bivol mare și puternic, gospodar cu greutate)*, cam aspru la vorbă *(javră, potaie proastă)* și lipsit de simțul umorului *(fioros)*, care nu tolerează în preajma sa decât pe cei ce îi sunt de folos *(coțofana, treacă-meargă, pe spinare o suport/ că mă apără de muște, de țânțari și de tăuni)*, iar cățelul reprezintă naivitatea și îndrăzneala împinsă până la tupeu a unor tineri care riscă orice pentru a se distra pe seama celorlalți.

Morala este implicită, dedusă din replica finală a boului: cei profitori și obraznici să se ferească din calea celor cu adevărat serioși, căci vor fi aspru pedepsiți.

(prezentarea a două trăsături ale descrierii: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Visul omenirii împlinit la începutul secolului al XX-lea este acela de a zbura. Proiectul aparatului de zbor creat de Traian Vuia poartă numele de „aeroplan automobil". 4 puncte

2. Aparatul de zbor inventat de Traian Vuia a fost primul din lume care a zburat cu mijloace proprii de bord. 4 puncte

3. *vor* = verb auxiliar; *alții* = pronume nehotărât; *așa* = adverb de mod; *progresul* = substantiv comun. 4 puncte

4. *vedea* = complement direct; *am experimentat* = predicat verbal. 4 puncte

5. *ca omenirea să evolueze într-un ritm oarecum constant... până la începutul secolului al XX-lea* = subiectivă; *când a accelerat brusc, căpătând viteze amețitoare* = circumstanțială de timp. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu știu cât timp trebuie să aștept.* 4 puncte

B. Compunere reflexivă despre dorința de a-ți îndeplini un vis: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fiecare dintre noi are o dorință arzătoare, fiecare ființă omenească nutrește, mărturisit sau nu, un vis. A trăi în orizontul unui vis înseamnă a crede, a spera și a-ți mobiliza toate forțele către îndeplinirea lui.

Uneori, un vis mic îți deschide poarta unor vise mai mari. Acesta este cazul meu. Poate o să râdeți, dar visul meu, născut la începutul vacanței de primăvară, a fost să-mi construiesc o căsuță în copacul din curtea bunicilor. Cât efort mi-a trebuit să-mi conving părinții și bunicii că nu e doar un moft, o trăznaie culeasă de prin filme!... Când au văzut cu câtă seriozitate am studiat condițiile și am alcătuit o grămadă de schițe, până am găsit soluția cea mai bună, cu câtă „zgârcenie" mi-am economisit fiecare bănuț pentru a cumpăra materiale, m-au crezut, ba chiar mai mult, s-au molipsit cu toții de visul meu!

Așa că la începutul vacanței de vară aveam o adevărată echipă alături de mine și, după două săptămâni de muncă asiduă, am reușit să terminăm cea mai frumoasă, mai confortabilă și mai primitoare căsuță din copac pe care o puteam imagina. Am uitat repede de bătături și de petele de vopsea; un singur regret am avut: nu am putut da petrecerea de inaugurare decât la poalele copacului: căsuța este neîncăpătoare pentru a-i primi în același timp pe toți cei care m-au ajutat!...

Acum am un nou vis, pe care știu că îl pot îndeplini: vreau să devin arhitect.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.

TESTUL 11

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *m-am regăsit* – m-am pierdut, *trecutului* - viitorului *străine* – familiare. (3x2p) 6 puncte

2. Virgula delimitează substantivul în vocativ *toamnă*, marcă a unei adresări directe. 6 puncte

3. Exemple de răspuns: *au vuit prelung ca vântul* – imagine auditivă; *părul tău de aur roșu* – imagine vizual-cromatică. 6 puncte

4. Exemple de răspuns: personificare: *Părul tău de aur roșu și de soare întrupat*; antiteză: *zile albe, zile negre.* (3x2p) 6 puncte

5. Comparația *ruginită ca o frunză* este integrată într-o metaforă: *cheia trecutului meu mort.* Este redată astfel, printr-o imagine cromatică, ideea trecerii timpului, se realizează corespondența dintre planul descriptiv și cel meditativ al textului. Toamna este cea care deține cheia trecutului, probabil – amintirea. (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificația sau despre mesajul poeziei citate: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Poezia lui Ion Pillat este un pastel, dar și o meditație pe tema trecerii timpului. Toamna, laitmotivul textului, trimite astfel, din punctul meu de vedere, atât la tema naturii, cât și la aceea a amintirii.

Scanned with OKEN Scanner

Pe de o parte, se observă că versurile conţin o descriere subiectivă a peisajului de toamnă, realizată prin imagini vizual-cromatice *(lumina, care galbenă venea din soare, Părul tău de aur roşu şi de soare întrupat)*. Aliteraţia din versul *Au vuit prelung ca vântul păsările migratoare* creează imagine auditivă şi dinamică, în acelaşi timp. Substantivele şi adjectivele sunt plasate în sintagme care, din punct de vedere stilistic, formează personificări *(părul tău de frunze moarte)*, metafore *(dorul meu de cer)*, epitete în antiteză *(Zile albe, zile negre)*.

Pe de altă parte, în versurile citate, câmpul lexical dominant este acela al timpului: *ieri, altădată, trecutul, zile, departe* etc. Este evident că, în prima strofă, este conturat cadrul meditaţiei, respectiv revederea casei părinteşti, cu odaia de-altădată. Următoarele două strofe sunt construite în forma unui monolog liric adresat toamnei personificate. Reflexivitatea limbajului este accentuată şi prin punctele de suspensie repetate în ultima strofă.

Prin urmare, toamna devine elementul care declanşează amintirea şi induce sentimentul de nostalgie.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Staţiile meteorologice cercetează constant presiunea atmosferică, direcţia şi intensitatea vântului, umezeala şi temperatura aerului etc. Principalele mase de aer sunt: arctic, polar, tropical şi ecuatorial. 4 puncte

2. Meteorologul previzionist compară hărţile realizate în momente diferite, analizează direcţia şi viteza de deplasare a vânturilor şi a fronturilor atmosferice, stabileşte modificările care pot interveni ca urmare a reliefului şi a gradului de încărcare a cerului cu vapori de apă. 4 puncte

3. *aceste* = adjectiv pronominal demonstrativ; *sunt* = verb auxiliar; *apoi* = adverb de timp; *un* = articol nehotărât. 4 puncte

4. *cum* = nume predicativ; *vremea* = subiect. 4 puncte

5. *Pe lângă direcţia de deplasare a maselor de aer, meteorologul previzionist ... şi să stabilească modificările* = propoziţie subiectivă; *care pot interveni ca urmare a reliefului şi a gradului de încărcare a cerului cu vapori de apă* = propoziţie subordonată atributivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Mă bucur că ai reuşit.* 4 puncte

B. Descrierea subiectivă a ploii/ a ninsorii: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Când trenul se-apropie grăbit de Predeal, primele picături alunecă timide pe geam. Îmi plac ploile de vară, grăbite şi nervoase, răcorind pământul şi limpezindu-ne sufletele amorţite de zăpuşeală...

Norii graşi se împing unul în altul, sărbătorindu-şi victoria asupra soarelui alungat de pe cer, cu rafale scurte, pătrunzătoare. Treptat, cerul începe să-şi schimbe culoarea, căutând cu încăpăţânare şi cochetărie nuanţa potrivită de gri. Apa se scurge acum formând o pânză pe geamul trenului şi încep să mă simt scufundat într-un acvariu asupra căruia se revarsă, din când în când, lumina unui fulger. Am senzaţia că o mulţime de fântâni arteziene s-au aşezat invers, pe marginea căii ferate, pentru a oferi un spectacol grandios de muzică şi dans. Iarba se-ncovoaie umil, lăsând apa să se scurgă spre rădăcini, în timp ce brazii se-nghesuie unii în alţii, ridicându-şi crengile însetate spre cer. Impasibili se simt, în depărtare, doar munţii: ei ştiu că, dacă simfonia ploii are deja un tempo rapid, se va opri în curând.

Când trenul ajunge la Predeal, doi copii ţopăie fericiţi prin bălţile din gară, profitând de neatenţia părinţilor. Scriu în jurnal: „îmi plac ploile de vară, grăbite şi nervoase, răcorind pământul şi limpezindu-ne sufletele amorţite de zăpuşeală"...

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziţiei - 1p.; coerenţa textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 2 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 12

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. *Adânc* = profund; *se mistuiseră* = dispăruseră, pieriseră; *frăgezime* = prospeţime. 6 puncte

2. Virgula desparte complemente de acelaşi fel, coordonate prin juxtapunere. 6 puncte

3. Repere temporale: *zi de iulie, din când în când, într-o clipă* (2x3p.) 6 puncte

4. Epitete: *măreaţă, îndrăzneaţă, trandafirie* etc.; comparaţie: *limpede ca ochiul unei fecioare.* 6 puncte

5. Structura citată reflectă clipa plină de solemnitate ce precedă răsăritului soarelui şi emoţia naturii personificate (firea întreagă) ce se pătrunde de importanţa acelui moment sacru, imagine vizuală, redată cu ajutorul comparaţiei, al epitetului şi al inversiunii: părea că se află în o religioasă aşteptare. 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificaţiile sau despre mesajul descrierii ***Pe drumuri de munte***, de Calistrat Hogaş: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

În opinia mea, Calistrat Hogaş realizează în acest fragment o descriere de tip tablou, în care surprinde prospeţimea unui peisaj alpin, într-o dimineaţă de vară *(o adevărată zi de iulie)*, la răsăritul soarelui: *totul începuse a se deştepta sub întâile raze ale zilei.* Tabloul este panoramic, având în planul terestru apropiat *lanurile de aur* şi *fâneţele înflorite*, iar în fundal munţii *neguroşi*. Planul ceresc este şi el înfăţişat în toată măreţia

Scanned with OKEN Scanner

sa, prin epitetul dublu și comparația: *albastrul cerului adânc și limpede ca ochiul unei fecioare*. În planul temporal, ivirea zorilor prilejuiește descrierea stelelor, *ce se mistuiseră*, ca și luceafărul de dimineață, Steaua Ciobanului. Cromatica tabloului se schimbă mereu, ca într-un spectacol grandios, de la *valurile de lumină trandafirie* la *geana de aur și de purpură a unui soare tânăr*, ale cărui raze transformă în *diamante strălucitoare* roua de mărgăritar. Acest tablou în care imaginile de detaliu și de ansamblu se îmbină armonios îi impresionează pe călători, ce își urmează drumul cu *sufletul stăpânit de măreția priveliștii*.

În concluzie, autorul a realizat în acest fragment o pagină remarcabilă a prozei descriptive românești.

(exprimarea unui punct de vedere argumentat: 4 p.; evidențierea a două mijloace artistice: adecvată 4 p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p./ conținut parțial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Cartea recomandată se intitulează „Invitație la vals". Protagoniștii sunt doi tineri studenți, Tudor și Mihaela; ei sunt comparați cu Romeo și Julieta. 4 puncte

2. Articolul a apărut în revista *Dilematix* și a fost scris de eleva Beatrice Alexandra Prioteasa. 4 puncte

3. *neavând* = verb predicativ; *îmi* = pronume personal; *sau* = conjuncție coordonatoare disjunctivă; *câteva* = adjectiv pronominal nehotărât. 4 puncte

4. *un roman* = nume predicativ; *vi* = complement indirect. 4 puncte

5. De exemplu: *în care încearcă* = atributivă; *să-și explice trăirile amețitoare* = completivă directă. 4 puncte

6. De exemplu: *Îmi place cum ai așezat cărțile.* 4 puncte

B. Caracterizarea personajului literar preferat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Personajul din literatura română pe care îl îndrăgesc cel mai mult este Olguța Deleanu, din romanul *La Medeleni* (volumul I), de Ionel Teodoreanu. Olguța m-a cucerit încă de la primele pagini, pentru că este un personaj complex și atipic, o fetiță năzdrăvană, plină de imaginație, dar și cu o inimă mare.

Pe de-o parte, Olguța este un adevărat „drăcușor", fiind construită în antiteză cu angelica Monica: ea are părul negru, scurt, ochii negri și sclipitori. Este adesea malițioasă, mai ales cu fratele său, Dănuț, dar și cu Monica. Are o fire cam rebelă, un temperament aprins: îi place să mâne caii la trăsură, o minte pe mama sa când este pedepsită, îi taie zmeul lui Dănuț.

Pe de altă parte, îi iubește din tot sufletul pe părinți, mai ales pe tatăl ei, dar și pe Dănuț și pe Monica; ea regretă sincer că trebuie să se despartă de Dănuț, care urma să plece la București, la studii. La moartea lui moș Gheorghe, care o numea cu duioșie „duduița moșului", este profund îndurerată, căci de acest om simplu o leagă un atașament profund.

Așadar, Olguța este sufletul romanului *La Medeleni*, un personaj în care vârsta copilăriei își găsește una dintre cele mai atrăgătoare expresii.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 13

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea oricăror sinonime potrivite pentru sensul din text al cuvintelor subliniate, de exemplu: *semeț* – mândru, falnic; *m-am suit* – m-am înălțat; *asemănare* – similitudine, potrivire. (3x2p) 6 puncte

2. Explicarea rolului celor două puncte, de exemplu: cele două puncte marchează trecerea la vorbirea directă. (explicare completă 6p / explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Precizarea a două trăsături ale fabulei, identificate în textul dat, de exemplu: personajele, bradul și firul de iarbă, sunt plante personificate; textul are caracter alegoric, semnificația creându-se prin interpretarea simbolurilor; este operă epică în versuri prin care sunt satirizate anumite defecte, cum ar fi aroganța etc. (2x3p) 6 puncte

4. Selectarea adecvată a versurilor care conțin figurile de stil menționate, de exemplu: inversiune: *Că e grozavă-asemănare*; repetiție: *Abia – abia te mai zăresc;* epitet: *Un brad înalt, semeț, voinic.* (3×2p) 6 puncte

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificației pe care o are secvența indicată, de exemplu: Versurile introduc morala fabulei, firul de iarbă explicând, metaforic, faptul că, în pofida diferenței de înălțime, esențiale în existență rămân, totuși, rădăcinile. Enumerația de substantive: *nori, lumină, vânt* sugerează ascensiunea, dar și puterea, care nu îi este contestată bradului personificat, amplifică antiteza dintre văzduh și pământul în care sunt înfipte rădăcinile. (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p / încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificațiile sau despre mesajul fabulei: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Prin dialogul dintre bradul cel semeț și firul de iarbă este exprimată, din punctul meu de vedere, ideea că oamenii ar trebui să rămână cu picioarele pe pământ și să nu uite niciodată de unde au plecat. Astfel, cele două personaje personificate întruchipează tipuri diferite de oameni.

Scanned with OKEN Scanner

Pe de o parte, bradul este omul arogant, obișnuit să-i privească pe ceilalți de sus. Înfumurarea sa este scoasă în evidență atât indirect, prin limbaj: *Zicea-ngâmfat; sărmane fir nenorocit; umbra ta necunoscută*, cât și direct, prin autocaracterizare: *și-am drept să fiu orgolios.*

Pe de altă parte, firul de iarbă înfățișează omul simplu, cu valori profunde, ale cărui principale trăsături sunt demnitatea și inteligența. El recunoaște calitățile interlocutorului său: ești mai înalt, e drept, dar îi atrage atenția că mult mai importante decât diferențele, care trebuie, sigur, respectate, sunt asemănările dintre oameni: *Și totuși între noi, îmi pare,/ Că e grozavă-asemănare.*

Antiteza dintre cele două personaje, subliniată prin caracterizarea directă realizată de către narator, în primele două versuri: *Un brad înalt, semeț, voinic, - un fir de iarbă mic*, indică, prin urmare, confruntarea a două mentalități: unei atitudini de superioritate i se răspunde în mod demn, cu o lecție despre nevoia de a-ți redescoperi rădăcinile.

(- formularea unui punct de vedere despre semnificația textului: 4p; - susținerea opiniei formulate prin două argumente potrivite, valorificând textul: 2p; încercare de susținere sau argumentare, fără valorificarea textului: 1p; - adecvarea conținutului la cerință (claritatea și coerența ideilor, echilibru între componentele compunerii): 2p / conținut parțial adecvat 1p; - respectarea limitelor de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Articolul este intitulat *Jocuri și jucării de altădată*. Cele două jocuri descrise în fragmentul dat sunt *Bate Cercul* și *Băbușcă*. 4 puncte

2. În jocul Bate Cercul, câștigător este cel care ajunge mai repede în capătul străzii fără ca mersul cercului să se întrerupă, iar în jocul Băbușcă, câștigător este desemnat cel care închide mai multe băbuști. (2x3p.) 4 puncte

3. *și* = adverb; *cine* = pronume relativ; *ajunge* = verb predicativ; *mersul* = substantiv comun. 4 puncte

4. *mi* = complement indirect; *de tatăl* = complement de agent. 4 puncte

5. De exemplu: *când își făcea la rândul lui turneul cu pietricica, sărind într-un picior* = circumstanțială de timp; *să evite băbușca ocupată* = subiectivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu știu dacă mi-a spus adevărul.* 4 puncte

B. **Prezentarea unei întâmplări (reale sau imaginare) petrecute în timpul unui joc:** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Aproape toată vacanța din vara trecută, am jucat baschet într-un parc, destul de aproape de casă, pe orice vreme, la orice oră din zi.

Într-una dintre primele zile de joc, au venit niște băieți care, deși aveau un vădit talent la baschet, încălcau aproape toate regulile. Mult timp, nimeni nu le-a reproșat nimic. Cea mai mare surpriză a fost pentru mine prietenul meu, Luca. El, care până atunci, îmi explicase toate nuanțele din regulament, jocul pe jumătate de teren sau pe terenul întreg, cu trei sau cu cinci în echipă, se transformase în cu totul altă persoană: pași, faulturi, driblinguri repetate după ce prelua controlul mingii cu două mâini, se-ntâmplau una după alta. A urmat un haos total: toată lumea se certa cu toată lumea, așa că, atunci când l-am vazut și pe Luca tăvălindu-se pe jos, după o lovitură primită, i-am spus ferm că ar fi timpul să plecăm acasă. L-am întrebat, pe drum, de ce s-a comportat așa și mi-a spus îmbufnat că important este să câștigi și, ca să câștigi, te folosești întotdeauna de armele competitorului. Încă nu-și dădea seama că singurul lucru pe care putea să-l câștige el, atunci, era o entorsă.

În acea zi, am învățat importanța regulilor, nu doar în sport, ci și în viață, căci a le respecta înseamnă, de fapt, a câștiga încredere în tine însuți și în valorile tale.

(- prezentarea întâmplării reale sau imaginare: 4 puncte; - exprimarea opiniei despre cele văzute / imaginate: 4 puncte; - utilizarea unui conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate: 2 puncte / parțial adecvat: 1 punct; - respectarea limitelor de spațiu indicate: 2 puncte)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 14

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Conțin diftongi cuvintele: *Sinaia, el* (pronunțat cu diftongul *ie* inițial), *catifea*. (3x2p.) 6 puncte

2. Ghilimelele au rolul de a exprima ironia naratorului; el redă în vorbire directă termenul de adresare al mamei către copilul cel răsfățat. (explicarea rolului 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte

3. Structuri incidente, care identifică participanții la dialog: *zice politicos conductorul/ întreabă conductorul arătând pe ofițerașul de vânători; zice madam Georgescu.* (2x3p.) 6 puncte

4. Moduri de expunere prezente în text: narațiunea și dialogul. (2x3p.) 6 puncte

5. Structura dată constituie replica agresivă a doamnei Georgescu la tentativa controlorului de a cere biletul copilului. Această replică denotă încălcarea cu bună știință a regulamentului C.F.R., prin care copiilor peste

Scanned with OKEN Scanner

patru ani trebuia să li se cumpere bilet; se subliniază discrepanța dintre pretențiile familiei Georgescu de a părea oameni de vază - călătoresc la clasa I - și meschinăria lor de esență, ei preferând să mintă, decât să cumpere un bilet și pentru copil. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței la specia literară *schiță:* 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Schița este specia genului epic în proză, de mici dimensiuni, cu un singur fir narativ concentrat asupra unui singur episod din viața unui număr redus de personaje, desfășurat într-un cadru spațio-temporal restrâns. După cum se observă, fragmentul are ca principal mod de expunere narațiunea, un narator obiectiv, ce narează la persoana a III-a, și un număr redus de personaje: familia Georgescu: *Madam Georgescu - Mița Georgeasca - cu d. Georgescu - Mihalache, fiul lor Ionel, „puiul"*, bunica lui, *gramama*, și conductorul. Acțiunea se concentrează asupra unui singur episod: călătoria de plăcere la Sinaia, cu trenul, spațiul este restrâns: în tren, iar intervalul de timp este scurt.

Satira autorului se îndreaptă asupra proastei educații date copilului: Ionel este răsfățat, poartă uniformă de *ofițeraș de vânători* și nu e apostrofat când se urcă cu picioarele pe canapeaua de catifea a trenului; el deprinde încă de mic de la ai săi minciuna și aroganța. De asemenea, sunt surprinse parvenitismul și incultura personajelor: ele călătoresc la clasa I, dar nu plătesc bilet pentru copil, folosesc cuvinte franțuzești pe care însă nu le stăpânesc bine: *gramama*, în contrast comic cu apelativele lor de mahala: *Mița, Mihalache, cocoana Anica.*

Pe baza acestor trăsături, putem afirma că fragmentul citat face parte dintr-o schiță, înrudită îndeaproape prin tematică și tipologie cu bine-cunoscutele scrieri caragialiene *D-l Goe...* sau *Vizită...*

(exprimarea unui punct de vedere argumentat: 4p.; evidențierea a două mijloace artistice: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; menționarea a două trăsături ale schiței: 4p; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Jocurile pe calculator pot fi privite ca o literatură interactivă. Jucătorul are nevoie de iluzia puterii de decizie și de alegere. 4 puncte

2. Articolul poartă titlul *Evoluția (?) jocurilor* și a fost preluat din revista *Computer Games.* 4 puncte

3. *te* = pronume reflexiv; *la* = prepoziție simplă; *acasă* = adverb de loc; *a fost* = verb copulativ. 4 puncte

4. *viața* = subiect; *noastră* = atribut adjectival. 4 puncte

5. *să transpui o poveste în esență liniară într-un mediu dinamic* = subiectivă; *unde jucătorul are nevoie măcar de iluzia puterii de decizie și de alegere* = atributivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Mă tem că nu mă va crede.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre asemănările/ deosebirile dintre jocurile pe calculator și povești: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Copiii celui de-al treilea mileniu nu mai ascultă povești la gura sobei, nu mai citesc fascinați basmele clasice, pentru că au descoperit alt fel de lumi imaginare, mai potrivite cu tipul lor de fantezie și inteligență: jocurile pe calculator.

Consider că, deși au preluat multe elemente din poveștile tradiționale, aceste jocuri sunt foarte diferite de povești, fiindu-le superioare ca mod de structurare și funcționare.

Un prim avantaj al jocurilor pe calculator îl reprezintă aspectul interactiv: jucătorul participă din plin la acțiune, prin personajul pe care și-l alege sau și-l creează. El are o *putere* reală *de decizie*, alegând mijloacele și căile prin care abordează diversele probe ale jocului, ceea ce îl poate duce la reușită sau la eșec; astfel, acțiunea este mult mai palpitantă, implicarea emoțională este mult mai mare decât la simpla citire sau ascultare a unei povești.

Un alt aspect remarcabil este acela al integrării de elemente vizuale, sonore, dinamice de mare efect în jocuri, pe lângă firul acțiunii, ceea ce sporește impactul acestora. Între producătorii de jocuri există o competiție acerbă pentru îmbunătățirea calității imaginii, a mișcării personajelor, încât să dea cât mai mult iluzia realității.

În concluzie, deși multe jocuri pot fi considerate *povești interactive*, între ele și poveștile obișnuite există deosebiri fundamentale, prin implicarea tehnologiei avansate, care se adresează altui tip de receptor și dezvoltă un alt tip de inteligență, specifică omului contemporan.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 15

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1.Numirea procedeelor prin care s-au format cuvintele subliniate în a doua strofă a textului: *blând* – conversiune; *numai* - compunere. 6 puncte

2. Explicarea rolului utilizării punctelor de suspensie, de exemplu: punctele de suspensie creează o pauză meditativă, marchează discontinuitatea discursului liric etc. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

3. Transcrierea celor două imagini artistice menționate, de exemplu: imagine olfactivă: *Își dăruiesc văzduhului parfumul*; imagine cromatică: *Luceafărul în alba-i strălucire.* (2x3p) 6 puncte

4. Selectarea, din poezie, a celor două figuri de stil indicate, de exemplu: metaforă: *noaptea-și cerne peste toate scrumul...*; epitet: *sfântă (sfântă pace)* etc. (2×3p) 6 puncte

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a valorii expresive pe care o au verbele din versurile selectate, de exemplu: Cele două verbe, unul la indicativ prezent: *coboară* și celălalt la gerunziu: *umplând* au rol descriptiv, conturează planul terestru prin îmbinarea dintre o imagine dinamică: *domol coboară turma* și o imagine auditivă: *umplând cu larmă de talange drumul.* (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Caracteristici ale descrierii literare, pe baza textului dat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Pastelul selectat din creația lui Șt.O.Iosif construiește un expresiv tablou al înserării.

O trăsătură importantă a descrierii literare în versuri este subiectivitatea. Astfel, ochiul celui care contemplă peisajul se-ndreaptă spre înaltul cerului, pentru ca apoi să coboare spre planul terestru pentru a contura imaginea turmelor, a florilor, a luminilor care licăresc *ici-colo* la ferestre. Mărci ale subiectivității sunt adverbele *ușor, domol, ici-colo*, metafora din ultimele două versuri, exprimând ideea sufletului care-și desface aripile pentru a atinge eternitatea.

O altă particularitate a descrierii este frecvența structurilor substantiv – adjectiv, care, din punct de vedere stilistic, formează epitete: *liniștea castă, sfânta pace.* Momentul înserării este conturat prin imagini artistice auditive: *Un clopot plânge-o clipă,* olfactive*: florile [...] Își dăruiesc văzduhului parfumul,* iar, cromatic, metafora *noaptea-și cerne scrumul,* verbul *licărea,* epitetul *alba (Luceafărul în alba-i strălucire*) creează un tablou al contrastelor. Caracteristicile prozodice sunt acelea ale sonetului, discursul liric fiind construit din două catrene și două terține, cu versuri lungi, de unsprezece silabe.

Conturând printr-un limbaj artistic expresiv, muzical, momentul liniștii nocturne, poezia *Înserare* este o descriere literară în versuri care sugerează armonia universului.

(- numirea a două caracteristici ale descrierii literare, prezente în textul dat: 4p; răspuns parțial: 2p; - ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple adecvate: 4p; răspuns parțial, referirea la o singură caracteristică sau exemple inadecvate: 2p; -

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autorul articolului este prof. Teodor Nițu. Pot fi reciclate recipientele pentru mâncare sau băutură, hârtia, bateriile etc.; energii care nu poluează sunt, de exemplu, energia solară, eoliană, a apei. 4 puncte

2. Cele trei domenii/ aplicații ale tehnologiei Green, menționate în fragmentul dat, sunt reciclarea, purificarea apei, energiile reciclabile și nepoluante. 4 puncte

3. *poate* = adverb predicativ; *reciclabilă* = adjectiv propriu-zis; *reprezintă* = verb predicativ; *dintre* = prepoziție. 4 puncte

4. *pe colectarea* = complement indirect; *care* = subiect. 4 puncte

5. *Considerând,(...) acest concept de purificare a apei este de o însemnătate imediată și critică pentru omenire.*= propoziție principală; *că necesarul de apă este sub consumul curent* = completivă directă. 4 puncte

6. De exemplu: *Apreciez modul cum ai rezolvat problema.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre importanța pe care o are dezvoltarea unor tehnologii ale mediului: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

În lumea contemporană, dezvoltarea unor tehnologii noi, ale mediului, înseamnă o investiție în viitorul nostru și cea mai sigură cale de a menține viața pe Terra.

În primul rând, a devenit cert pentru toată lumea că planeta se află în suferință, schimbările climatice, încălzirea globală, distrugerea stratului de ozon, poluarea, epuizarea resurselor fiind exemple relevante. Astfel, unul dintre scopurile tehnologiei Green este acela de a îngrădi acțiunea distructivă a oamenilor și de a le modifica radical atitudinea față de mediu.

În al doilea rând, știința viitorului presupune dezvoltarea energiilor alternative pentru a conserva resursele planetei. Energiile solară, eoliană, a apei sunt surse de energie regenerabile și inepuizabile care ne pot ajuta să reducem încălzirea globală, prin eliminarea definitivă a poluării. Reciclarea, economisirea energiei, țin, în parte, și de acțiunile fiecăruia dintre noi.

În concluzie, dezvoltarea acestor noi tehnologii este cea mai bună dovadă a preocupării pentru sănătatea pământului, care este, în fond, casa noastră, a tuturor.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 16

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Forme literare actuale: *suferiri* - suferințe; *nime* - nimeni; *(era) îngrijit* - îngrijorat. (3x2p) 6 puncte

2. Virgulele despart propozițiile principale aflate în raport de coordonare prin juxtapunere. (explicarea rolului 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte

3. Repere ale spațiului: *la Cameniță; în cetatea Hotinului.* (2x3p.) 6 puncte

4. Verbe la modul indicativ: *trecuseră* = mai-mult-ca-perfectul - exprimă acțiuni petrecute într-un plan mai îndepărtat al trecutului, terminate înaintea altor acțiuni trecute; *tăia* = imperfect - exprimă o acțiune durativă, începută în trecut, care continuă până în momentul planului principal al acțiunii. (2x3p.) 6 puncte

5. Structura citată surprinde groaza tiranului care, aflat în pragul morții, înțelege că va veni momentul ispășirii crimelor sale. Pradă frigurilor, Lăpușneanul vede, în delirul său, cum victimele îi cer lui Dumnezeu pedepsirea lui pe măsura faptelor. Momentul de mare tensiune dramatică este realizat cu ajutorul epitetelor și al hiperbolei: *i se părea că vede toate jertfele cruziei sale, fioroase și amenințătoare.* (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) 6 puncte

B. Apartenența textului dat la specia literară *nuvelă:* 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Capodoperă a nuvelisticii românești, *Alexandru Lăpușneanul*, de Costache Negruzzi, se construiește în jurul unui personaj principal profund negativ, cu rădăcini în cronicile Moldovei, ce reprezintă tipul tiranului, al domnitorului crud și sângeros.

Nuvela este specia genului epic în proză, de dimensiuni medii, cu un fir narativ unic, format dintr-o succesiune de episoade. În centrul nuvelei se află un personaj bine conturat; acțiunea se desfășoară în mai multe locuri, pe o perioadă lungă de timp; există conflicte puternice, exterioare și interioare; naratorul este în general obiectiv.

Chiar de la începutul fragmentului se pot recunoaște aceste trăsături: acțiunea se desfășoară într-un interval lung de timp, iar episodul din fragment face parte dintr-o succesiune de întâmplări: *patru ani trecuseră de la scena aceasta.* De asemenea, episoadele se desfășoară în locuri diferite: *se mută în cetatea Hotinului.* Se conturează apoi conflictul exterior, cu boierii *patrioți* Spancioc și Stroici, care se opuneau faptelor domnitorului: *era neliniștit, căci nu putuse pune mâna pe Spancioc și pe Stroici.* Conflictul interior apare pe fondul delirului cauzat de boală: *i se părea că vede toate jertfele cruziei sale, fioroase și amenințătoare, îngrozindu-l și chemându-l la judecata Dumnezeului dreptății.* Naratorul prezintă cu obiectivitate întâmplările, povestind la persoana a III-a, fără a interveni prin comentarii personale.

Prezența tuturor acestor trăsături ne îndreptățește să afirmăm că fragmentul dat aparține speciei literare nuvelă.

(menționarea a două trăsături ale nuvelei, prezente în fragmentul citat: 2x2p.; ilustrarea celor două trăsături, cu exemple adecvate: 4p.; răspuns parțial, referirea la o singură caracteristică sau exemple inadecvate: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Dan Burghelea a învățat la liceul „Bălcescu" din Râmnicu-Vâlcea. El se pregătea rezolvând probleme din revista *Gazeta matematică.* 4 puncte

2. Reporterul care a luat interviul se numește Ovidiu Șimonca, iar personalitatea intervievată este matematicianul Dan Burghelea, profesor la o universitate din Statele Unite. 4 puncte

3. *care* = pronume interogativ; *erau* = verb copulativ; *performanțele* = substantiv comun; *dumneavoastră* = pronume personal de politețe. 4 puncte

4. *ce* = subiect; *era acordat* = predicat verbal. 4 puncte

5. *În anii mei de școală, în sport și în matematică, copiii erau încurajați spre competiție* = propoziție principală; *care ducea la vizibilitate socială, un element incontestabil stimulativ la orice vârstă* = propoziție atributivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Cine vrea performanță vine în fiecare săptămână la antrenament.* 4 puncte

B. Exprimarea, într-o compunere, a sentimentelor trăite cu ocazia unui eveniment din viața școlară: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

O lansare de carte

Trebuie să recunosc din start că, pentru mine, până de curând, expresia „lansare de carte" era de-a dreptul o necunoscută. Atât de necunoscută, încât, atunci când o întâlneam, nu mă putem abține să nu zâmbesc: auzisem desigur de lansarea unor rachete, a unor sateliți, dar a unei cărți...?!! Iar scriitorii erau pentru mine tot așa ceva, un fel de marțieni, care trăiau într-o lume necunoscută, paralelă, mai ales că majoritatea erau deja... trecuți în neființă! Ce-aș fi putut avea eu cu ei și ei cu mine?

Cam astea erau gândurile mele în acea zi de primăvară când, destul de neîncrezător, mi-am urmat colegii la sala de festivități, unde urma să aibă loc lansarea unei cărți scrise de o fostă elevă a școlii noastre, acum studentă. Mare mi-a fost mirarea când doamna profesoară de limba română ne-a prezentat-o pe A. M.; în fața noastră stătea o fată subțirică și drăguță, de vreo douăzeci de ani, care ne-a zâmbit cu modestie. Apoi a început să ne vorbească simplu și deschis despre cartea ei. Scrisese un volum despre Mihai Eminescu,

Scanned with OKEN Scanner

izvorât din dragostea ce o avea pentru poezie, deprinsă chiar de pe băncile școlii (aceleași bănci pe care stăteam și noi acum), din curiozitatea de a afla mai multe despre lumea în care a trăit poetul, din dorința de a înțelege mai mult despre opera lui, din răbdarea de a cerceta documente, din pasiunea ei pentru studiu. Ne-a spus multe lucruri interesante despre poet, cuprinse în paginile cărții. Dintr-odată, Eminescu ne-a devenit mai apropiat și mai drag, a devenit cumva mai „al nostru", s-au luminat în mintea noastră versurile citite mai mult din obligație până atunci.

I-am pus multe întrebări: cum de i-a venit ideea să scrie o asemenea carte? care sunt scriitorii ei preferați? cum era școala când era ea elevă? Ne-a răspuns cu răbdare, cu vocea ei mică și liniștită, apoi ne-a dăruit câteva cărți cu autograf și ne-a promis că va reveni cât de curând. Am rămas multă vreme gânditor, încântat că există pe lume asemenea ființe cu preocupări atât de alese. Oare... cum o fi să scrii o carte?...

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 17

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *trainică* = durabilă, *epocă* = eră, *se vede* = se observă. (3x2p) **6 puncte**

2. Linia de dialog marchează vorbirea directă, cuvintele profesorului. **6 puncte**

3. Exemple de răspuns: Inima este situată în cutia toracică. (sens propriu) Cabana era ascunsă în inima munților Apuseni. (sens figurat)(2x3p) **6 puncte**

4. Exemplu de răspuns: metaforă: *harta marilor speranțe;* antiteză: *Pe apă sau pe uscat,/ Pe jos sau în aer,* (2x3p) **6 puncte**

5. De exemplu: Speranțele sunt definite metaforic prin baloanele colorate, iar imaginea baloanelor care zboară semnifică destrămarea iluziilor, pierderea spranțelor, de câte ori bate vântul puternic al dificultăților existenței. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p). **6 puncte**

B. Opinia despre semnificația titlului textului dat: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Construit simplu, dintr-un substantiv în cazul acuzativ, titlul poeziei *La lecție* prefigurează conținutul textului și anticipează tema școlii. În sens figurat, titlul este, din punctul meu de vedere, o metaforă a existenței umane. Pe de o parte, se observă că sunt valorificate în text cuvinte din câmpul lexical al titlului *(răspund, întrebări, profesor, sunt scos la lecție, repetent)* și poezia este construită în forma unui dialog între profesor și elev, conform modelului întrebare – răspuns.

Pe de altă parte, la întrebările profesorului, care vizează domenii diferite (istorie, fizică, geografie), elevul răspunde prin metafore ample, care descriu aspecte ale existenței umane. Din istorie, oamenii n-au învățat să evite războaiele, din fizică au priceput că lucrurile trebuie să le cadă în cap, la geografie, desenează harta speranțelor, apoi se uită neputincioși cum zboară, pe rând, câte un balon, metaforă pentru renunțarea la idealuri.

Prin urmare, repetența despre care vorbește finalul poeziei s-ar putea să fie un refuz al participării la o lecție despre aspectul trist al existenței.

(ilustrarea relației dintre titlu și conținutul textului liric: 4p.; răspuns parțial: 2p.; evidențierea a două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu: 4p.; răspuns parțial, referirea la un singur mijloc artistic: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Fragmentul a fost selectat din revista „Vacanțe și călătorii". Lacul Roșu s-a format în vara anului 1837. **4 puncte**

2. O legendă explică numele lacului prin prăbușirea muntelui Ghilcoș peste ciobani și turmele de oi, culoarea provenind din *„sângele vieților apuse".* Geologii susțin că numele provine de la gresia roșie terțiară, transportată de pârâul Roșu. **4 puncte**

3. *recent* = adverb de timp; *vara* = substantiv comun; *1837* = numeral cardinal; *datorită* = prepoziție **4 puncte**

4. *cealaltă* – atribut adjectival; *povestea* – nume predicativ. **4 puncte**

5. De exemplu: *unde să simți* – propoziție atributivă; **4 puncte**

6. De exemplu: *Merge la bibliotecă să împrumute o carte.* **4 puncte**

B. Evidențierea trăsăturilor peisajului remarcate într-o pictură în care este înfățișat un lac la răsăritul/ apusul soarelui: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Multe tablouri m-au impresionat puternic sâmbătă, când am vizitat, împreună cu părinții mei, Muzeul de Artă. Dintre toate, însă, cel care mi-a rămas puternic întipărit în minte înfățișa un lac surprins, la răsăritul soarelui, de ochiul sensibil al artistului.

Construit din tușe scurte, realizate din culori pure, complementare (portocaliu cu albastru), pictura te emoționa de la prima privire prin atmosfera caldă. Am remarcat, de altfel, imediat, că negrul lipsea cu

Scanned with OKEN Scanner

desăvârșire din compoziție. Peisajul era învăluit într-o lumină difuză, aburii, ceața lăsând impresia unui orizont indefinit.

Elementul central era, desigur, soarele, ale cărui nuanțe gradate dinspre portocaliu spre roșu aveau impactul vizual cel mai mare. Reflectat în suprafața lacului, jocul de lumini creat de razele soarelui, dădea impresia de schimbare neîncetată. Părea că lacul își modifică încontinuu înfățișarea, sub atingerea caldă a luminii solare. Elementul de viață era dat și de o barcă de pescari stilizată, pictată în prim-plan, care, de altfel, prin cromatică, juca și rolul unui element de contrast.

Am plecat din fața acestui tablou cu o senzație de bine, de frumos, de liniște și cu nostalgia unui răsărit de soare privit de pe malul lacului.

(prezentarea a două caracteristici ale peisajului: 2×2p.; expresivitatea limbajului: 4p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 18

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Cuvinte despărțite corect în silabe: *Ne-ghi-ni-ță, o-chea-ne-le, o-chii.* (3x2) **6 puncte**

2. Semnul de punctuație „două puncte" s-a pus după un verb al comunicării, *răspunse*, pentru că urmează o replică a unui personaj. (explicarea rolului 6p/ explicare incompletă 2p) **6 puncte**

3. Gândurile cărturarilor: *împăratul are nasul cam mare; că-i plăcea inelul împăratului; se gândea la o cucoană frumoasă* etc. (2x3p) **6 puncte**

4. Repere spațiale: *pe masa sfatului; pe mâna împăratului, pe umăr, apoi în creștetul capului; în urechea învățatului.* (2x3p) **6 puncte**

5. Structura citată constituie replica plină de înțelepciune a lui Neghiniță, dată împăratului, prin care îl îndeamnă să nu judece după aparențe, acestea fiind înșelătoare, ci să ia aminte la faptul că, de multe ori, cei mărunți și neînsemnați sunt deținătorii adevăratelor valori; replica se axează pe un paradox. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limiteide spațiu indicate 2p) **6 puncte**

B. Argumentarea apartenenței la specia literară *basm:* **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Populare sau culte, în proză sau în versuri, basmele românești cristalizează concepția poporului nostru despre bine, frumos și adevăr. Opera literară *Neghiniță*, de Barbu Ștefănescu Delavrancea, este un basm cult, prelucrare a unor motive literare universale.

O primă trăsătură a acestei specii literare care se observă în fragmentul citat o constituie existența unor personaje tipice basmului, purtătoare ale unor valori morale; astfel, Neghiniță reprezintă istețimea și ghidușia: *să se ție de năzdrăvănii*; de asemenea, ilustrează ideea că, de multe ori, adevărul se ascunde sub aparențe neînsemnate, așa cum rezultă chiar din cuvintele sale: *cei mai mici sunt cei mai mari.* Împăratul aflat într-o situație dificilă *(era la mare și la greu sfat cu toți cărturarii, că bântuia seceta și molima)* este, de asemenea, un personaj tipic basmelor. El va depăși această situație cu ajutorul eroului pozitiv, Neghiniță.

O altă trăsătură a basmului este prezența elementelor miraculoase. Acestea sunt reprezentate de existența unui *copil ca o neghiniță*, ce are capacități uimitoare: poate intra în urechile oamenilor și le poate citi gândurile. Oralitatea, realizată cu ajutorul unor expresii populare și interjecții *(cam de voie, cam de nevoie; cât toate zilele; pâși-pâși)*, umorul *(învățații împărației căscară ochii mari și se traseră de bărbile lungi)* și tonul sentențios *(că multe se pot și nu stau în cărți)* sunt principalele trăsături ale stilului acestui fragment.

Așadar, pe baza trăsăturilor menționate, se poate afirma că fragmentul desprins din opera literară *Neghiniță*, de Barbu Ștefănescu Delavrancea, aparține unui basm.

(prezentarea a două trăsături ale basmului: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Descoperitorii antiparticulelor sunt fizicienii. Sarcinile electrice ale antiparticulelor în raport cu ale particulelor sunt opuse. **4 puncte**

2. Când o particulă se întâlnește cu antiparticula sa, ele se anihilează reciproc, iar în acest proces se degajă o mare cantitate de energie. **4 puncte**

3. *Oricărei* = adjectiv pronominal nehotărât; *îi* = pronume personal; *având* = verb predicativ; *dar* = conjuncție coordonatoare. **4 puncte**

4. *au fost descoperite* = predicat verbal; *lăsate* = atribut adjectival. **4 puncte**

5. *Când o particulă își întâlnește antiparticula* = propoziție circumstanțială de timp; *cele două se distrug reciproc* = propoziție principală. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. De exemplu: *Și-a exprimat dorința să meargă la munte.* 4 puncte
B. Descrierea unui obiect cu o semnificație deosebită: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Un obiect cu o valoare deosebită pentru mine este un trofeu pe care l-am câștigat în urmă cu patru ani, la un concurs de patinaj. Este o statuetă din bronz ce reprezintă o mică patinatoare, foarte grațioasă, încremenită parcă într-un zbor de piruetă.

Mi-amintesc că pe vremea aceea eram o fetiță tare timidă și nu credeam deloc în mine. De câte ori privesc trofeul, însă, îmi răsună în urechi cuvintele antrenoarei mele care, cu multă răbdare și dăruire, m-a convins că îmi pot depăși limitele: „Ca visele să ți se îndeplinească, trebuie mai întâi să ai curajul să visezi!" Și chiar așa a fost!

Statueta mi-e foarte dragă și stă pe un raft al bibliotecii, chiar lângă biroul meu.

Deși nu mai am timp să merg la concursuri, de câte ori privesc acel trofeu, mă regăsesc în mica patinatoare de bronz și retrăiesc clipele emoționante ale primei mele realizări. Știu că acum am curajul să visez și că, visând, voi reuși.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 19

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Transcrierea celor trei termeni din câmpul lexical al substantivului *timp*, de exemplu: *milenii, vârsta, azi, anii* etc. (3x2p) 6 puncte

2. Explicarea rolului utilizării cratimei, de exemplu: utilizarea cratimei duce la evitarea hiatului, se păstrează, astfel, măsura și ritmul etc. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Precizarea măsurii și a rimei: măsura versurilor este de 10-11 silabe, rima este încrucișată. (2x3p) 6 puncte

4. Selectarea, din prima strofă, a două figuri de stil diferite: comparație: *Ca vântul și ca gândul am zburat*; metaforă: *ceața fabuloaselor milenii* etc. (2×3p) 6 puncte

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificației pe care o are ultimul vers, de exemplu: Versul final conturează, prin metafora feeriei, momentul când se ajunge cu bine la capătul drumului parcurs nu în spațiu, ci în timp. Au fost regăsite, astfel, *basmele pierdute*, simbolul unei vârste așezate sub semnul miraculosului, al binelui care triumfă, al frumuseții. (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței la genul liric a fragmentului dat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Poezia *În căutarea basmelor pierdute* este o metaforă a întoarcerii spre vârsta luminoasă a copilăriei.

Fiind operă lirică, sentimentele, ideile, dorința de a face, cu puterea sufletului, ca timpul să devină reversibil sunt exprimate direct. Mărcile eului liric sunt verbele, pronumele, adjectivul pronominal posesiv de persoana întâi: *am zburat, mi, mea.*

În mod caracteristic genului liric, expresivitatea limbajului se creează prin comparație: *ca vântul și ca gândul am zburat*, metafore: *ceața fabuloaselor milenii*, enumerație de epitete: *pădure mare, deasă, fumurie...*, prin care este sugerat pasul dinspre vârsta maturității spre cea senină a copilăriei. Imaginarul poetic este conturat din structuri selectate din câmpul lexical al basmului: *castelul fermecat, pletele bălaie ale Ilenii, peria* (element magic), *pădurea* etc. Tot din lumea basmului sunt preluate și motivul urmăririi, al rătăcirii prin pădure, iar în ipostaza urmăritorului este însuși Timpul.

Poezia scrisă de Nina Cassian transmite un mesaj liric sensibil, este o metaforă a căutării nu doar a basmelor pierdute, ci a paradisului vârstelor umane: copilăria.

(numirea a două caracteristici ale operei lirice, prezente în fragmentul citat: 4p.; răspuns parțial: 2p.; ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple adecvate: 4p.; răspuns parțial, referirea la o singură caracteristică sau exemple inadecvate: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autorul articolului intitulat *Sporturi urbane* este Alexandru Safta. Cele două sporturi menționate în fragmentul dat sunt skatingul și rollingul, iar neatenția și mișcările extreme sunt posibile cauze ale unor accidentări în timpul practicării acestor sporturi. 4 puncte

2. *presupun deplasarea cu ajutorul unui skateboard sau al unei perechi de role; plimbare relaxantă; executarea unor mișcări extreme; salturi, răsuciri în aer* etc. 4 puncte

3. *uluitoare* = adjectiv propriu-zis; *fie* = conjuncție coordonatoare; *ale* = articol genitival; *ceea ce* = pronume relativ compus. 4 puncte

4. *aceste* = atribut adjectival; *deplasarea* = complement direct. 4 puncte

5. De exemplu: *să iasă la o plimbare relaxantă pe aleile și trotuarele orașelor, stând pe o placă de skate sau purtând rolele în picioare și riscând* = propoziție completivă indirectă; *care transformă totul într-o aventură spectaculoasă* = propoziție atributivă. 4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

6. De exemplu: *Pentru că nu s-au concentrat, au făcut multe greşeli.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre sporturile urbane: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

În fiecare an, de-abia aştept primăvara, când scot rolele prăfuite de pe balcon şi pornesc în aventuri numai de mine ştiute, prin parcurile oraşului. Consider că sporturile urbane sunt ocazia ideală de a-ţi consuma energia, nevoia de libertate, de a împărtăşi o pasiune comună cu prietenii tăi.

Pe de o parte, este de necontestat că rollingul face parte din noul mod de viaţă al unor oameni cu vârste diferite. Astfel, la o plimbare relaxantă, cu rolele, pe aleile din parc vedem copii de patru ani, dar şi oameni maturi, care şi-au păstrat tinereţea sufletească. Este adevărat, însă, că skatingul este un sport care atrage îndeosebi adolescenţii, din ce în ce mai tentaţi să treacă de la o simplă alunecare, la executarea unor trick-uri reuşite.

Pe de altă parte, practicarea sporturilor urbane presupune riscul unor accidente, atunci când teribilismul ia locul echilibrului. Mişcările extreme: salturi, răsuciri în aer, sunt execuţii profesioniste, care ar trebui învăţate doar de către cei cu aptitudini în acest sens. O problemă a celor care sunt amatori de sporturi urbane este că sunt, în mare măsură, autodidacţi. Să ne imaginăm, însă, cum ar fi dacă cineva ar încerca să devină gimnast executând acrobaţii pe iarba din parc!

Sporturile urbane sunt, în concluzie, un mod plăcut de a-ţi petrece timpul liber, atâta vreme cât sunt practicate cu respectarea unor limite şi cu un grad de dificultate adecvat.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziţiei - 1p.; coerenţa textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 2 p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 20

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Termeni din câmpul lexical al mării: *mare, insule, catarg, ţărm, largul, corabia, peşti, scoică, ocean.* (2x3p) 6 puncte

2. Virgulele despart substantivul în vocativ *iubito*, marcă a adresării directe, de restul enunţului. (explicarea rolului 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Rima este încrucişată, iar ritmul este iambic. (2x3p) 6 puncte

4. Epitete: *albă, alb, de foc, cea mai frumoasă;* hiperbolă: *morman de flori.* (2x3p) 6 puncte

5. Structura desprinsă din textul citat reflectă zădărnicia străduinţelor corăbierului îndrăgostit de a-i aduce fetei iubite cea mai frumoasă floare şi, implicit, zădărnicia morţii sale tragice, sub povara dovezilor de iubire. Prin antiteză cu profunzimea iubirii acestuia, se conturează superficialitatea sentimentului fetei, nedemnă de o asemenea ofrandă: *Nu-mi mai aduc aminte. Mi se pare.../Cea mai frumoasă scoică din ocean"...* (prezentarea adecvată în limita de spaţiu indicată 6p/ prezentare parţial adecvată sau nerespectarea limitei de spaţiu indicate 2p) 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre titlul fragmentului: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Scriitor din a doua jumătate a secolului al XX-lea, Radu Stanca este cunoscut ca susţinător al *resurecţiei baladei*, al revalorificării potenţialului poetic al acestei specii literare. Baladele sale prelucrează motive europene medievale sau exotice, orientale, ca în cazul acestei creaţii, accentul mutându-se de pe epic pe semnificaţiile lirice.

Titlul operei literare este format din substantivul comun *floare*, motiv liric vegetal de mare tradiţie în literatură, atât în cea populară, cât şi în cea cultă; dintotdeauna, floarea a reprezentat un simbol al frumuseţii feminine, al iubirii, al omagiului adus unei persoane dragi. Ea are ca determinant adjectivul la superlativul relativ de superioritate, cu valoare de epitet, *cea mai frumoasă*, care potenţează simbolul florii, ca esenţă a frumosului.

La nivelul textului poeziei, motivul celei mai frumoase flori apare chiar de la început, el reprezentând darul pe care corăbierul se oferă să i-l aducă fetei îndrăgite, ca expresie a sentimentului său, la dorinţa acesteia. Prin alegerea unui asemenea dar, fata se conturează iniţial ca o fiinţă pură, delicată, dezinteresată, iubitoare de frumos, portret sugerat prin epitetul *albă*. Pe parcursul operei, corăbierul, fiinţă superioară, capabilă de o iubire profundă, descoperă în fiecare floare o fărâmă a frumuseţii eterne; el devine un adevărat colecţionar al acestor simboluri ale frumosului, iar călătoria să devine o aventură a cunoaşterii lumii prin prisma iubirii. Moartea corăbierului - artist, ucis de idealul său: *şi toţi muriră-ncolăciţi de flori*, imagine vizuală realizată prin hiperbolă, generează tonul elegiac al poeziei. Zădărnicia acestui gest, neînţeles de fata superficială, care nu-şi mai aminteşte ce a cerut, devine evidentă în finalul operei, unde cuvântul din titlu, floare, este înlocuit cu un alt simbol: *"Nu-mi mai aduc aminte. Mi se pare.../ Cea mai frumoasă scoică din ocean"...*

Astfel, titlul *Cea mai frumoasă floare*, devenit laitmotiv al operei, se relevă ca o metaforă a condiţiei tragice a artistului însetat de absolut, neînţeles de societatea superficială, căreia îi este destinată creaţia sa.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Două personalităţi culturale născute în ţinutul Botoşaniului sunt Mihai Eminescu şi George Enescu. Clima regiunii este aspră, cu veri secetoase şi ierni lungi şi grele. 4 puncte

2. Articolul din care a fost desprins fragmentul se intitulează *Botoşaniul, o insulă între Prut şi Siret*, iar autorul se numeşte Cătălin Stoian. 4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

3. *mulți* = adjectiv propriu-zis; *acestora* = pronume demonstrativ; *și* = conjuncție coordonatoare; *verii* = substantiv comun. 4 puncte
4. *locul* = nume predicativ; *în care* = complement circumstanțial de loc. 4 puncte
5. De exemplu: *Clima care este aspră (cu veri secetoase, ierni lungi și grele) a determinat ca Botoșaniul să aibă un aspect general de silvostepă.* – atributivă și completivă directă. 4 puncte
6. De exemplu: *M-aș mira să nu fi ajuns înaintea noastră.* 4 puncte

B. Redactarea unui dialog imaginar cu o ființă de pe altă planetă: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

– Bună, sunt Alex, de pe Terra. Mă bucur că, în sfârșit, prin acest nou abonament de Internet am acoperire pentru întreaga galaxie! Abia aștept să îmi fac un nou prieten! E cineva conectat?

– Salut, Alex! Sunt Xorg, de pe planeta Elcor, din Semigalaxia Z, cum îi spuneți voi!

– Eu am cincisprezece ani. Tu câți ani ai, Xorg? Ești și tu elev?

– Ani? Elev? Stai să caut în dicționarul inteplanetar... Hmmm! Nu, la noi nu există aceste noțiuni, dar într-un fel sunt și eu mai nou apărut pe planeta mea decât alții, așa că, da, suntem cam la fel. Mai am și eu de învățat multe. Dar „elev"... cum vine asta?

– Noi, pe Pământ, mergem la școală ca să învățăm. Avem profesori, cărți, calculatoare. Uite, îți trimit niște imagini cu școala mea și cu colegii mei. La voi e la fel?

– Nuuuu, noi primim de la naștere toate cunoștințele, direct în creier. Cărți și calculatoare din acelea am văzut doar la un muzeu. Noi putem munci de cum ne naștem. Mi se pare interesant să fii la început mai mic și apoi să crești, iar în tot acest timp să fii cu alți colegi de vârsta ta și să nu ai altă grijă decât să afli lucruri noi. Pare frumos la voi, la școală...

– Da, dar e greu... Avem teme...

– Aș prefera să fac teme și să... ce fac colegii tăi aici?

– Se joacă! În pauze și după ore ne jucăm! Apoi mergem acasă, unde ne așteaptă părinții, care ne iubesc și ne ocrotesc!

– Te invidiez... Păreți foarte fericiți, voi, pământenii, chiar dacă noi suntem mult mai evoluați... Prieteni... părinți... La noi nu există. Fiecare ființă de pe planeta mea trăiește singură, de când apare și până este dezintegrată. Eu sunt atât de singur... Iar acum mi se termină undele hiperlungi, mă deconectez.... Mi-a făcut plăcere sa vorbim, Alex. Pe curând!

– Pe curând, Xorg! Te aștept pe Terra, măcar într-o călătorie virtuală!

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2 p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2 p.)

TESTUL 21

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Precizarea modului prin care s-au format cuvintele date: *castaniu* – derivare cu sufix; *numai* – compunere prin sudare; *ars* – conversiune. (3×2p.) 6 puncte
2. Rolul utilizării virgulei în secvența *De la Barboși încoace ai lăsat-o mai domol, răspunse Anton Lupan*: virgula delimitează o propoziție incidentă, respectiv cuvintele personajului Anton Lupan, de vorbirea naratorului. (explicare completă 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte
3. Identificarea a trei cuvinte/ structuri din textul dat care surprind repere ale spațiului, de exemplu: *Brăila, Galați, trenul de București.* (3×2p.) 6 puncte
4. Menționarea a două caracteristici ale operei epice, prezente în fragmentul dat, de exemplu: existența naratorului a cărui prezență este clar marcată în text: *răspunse Anton Lupan, căruia să-i spunem pe numele lui, odată ce i l-am aflat;* modurile de expunere specifice: narațiunea, realizată la persoana a treia, descrierea și dialogul; construirea unor personaje care participă la acțiune. (2×3p.) 6 puncte
5. Semnificația secvenței *cu ochii negri, scânteietori și neliniștiți,* de exemplu: secvența dată conține o enumerație de trei epitete *negri, scânteietori și neliniștiți,* cu rol expresiv în caracterizarea directă a personajului Anton Lupan. De la un detaliu care conturează portretul fizic: ochii negri, se trece, treptat, prin următoarele două adjective – epitet, la sugestia stării sufletești. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) 6 puncte

B. Caracterizarea personajului Anton Lupan: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Dintre pasagerii trenului care vine de la București, la Galați, se remarcă un călător cu o înfățișare distinsă. Descrierea bagajului, la care este atașată o carte de vizită, individualizează personajul, precizând numele și statutul social: *Anton Lupan – „Ingénieur".*

Portretul realizat, în fragmentul dat, este unul mixt, fizic și moral. Trăsăturile fizice sunt prezentate printr-o enumerație amplă, în care se face referire la vârstă: *un bărbat de vreo treizeci și patru de ani,* la statura medie: *de statură potrivită, dacă nu chiar înaltă,* la culoarea castanie a părului. Succesiunea de epitete care

Scanned with OKEN Scanner

descriu ochii: *negri, scânteietori și neliniștiți* și detaliul referitor la *trăsăturile feței desenate apăsat* sugerează inteligența și hotărârea.

Dialogul cu mecanicul trenului reprezintă o modalitate de caracterizare indirectă, cu rolul de a scoate în evidență pasiunea personajului pentru detaliile tehnice. Aceeași trăsătură morală este accentuată și prin componenta nonverbală a comunicării: *Se apropie de locomotivă, aruncă asupra ei un ochi cercetător* sau prin caracterizarea directă realizată de către narator, semnificativă fiind enumerația de verbe la infinitiv: *dorință de a vedea totul, de a afla, de a nu scăpa nimic din ochi.*

Ipostaza de călător, obrazul *ars de soare și de vânt*, spiritul cercetător sunt trăsături care anticipează aventurile în care va porni Anton Lupan.

(evidențierea a două trăsături ale personajului Anton Lupan: 2×2p.; ilustrarea a două modalități de caracterizare a personajului: 2×2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Atunci când se produce o eclipsă totală de Lună, Soarele, Pământul și Luna se află pe aceeași linie. Suprafața Lunii, în eclipsă, se vede în nuanțe de roșu, are o culoare cărămizie. Se produc cel puțin două eclipse de Lună pe an, însă cele totale sunt mai rare. 4 puncte

2. Spre deosebire de eclipsele de Soare, cele de Lună se pot observa din toată emisfera Pământului. O altă diferență este aceea că Luna nu dispare complet de pe cer. 4 puncte

3. *de* = prepoziție simplă; *când* = adverb relativ de timp; *sunt* = verb predicativ; *această* = adjectiv demonstrativ de apropiere. 4 puncte

4. *ce* = nume predicativ; *de lună* = atribut substantival prepozițional. 4 puncte

5. *că suntem în vacanță pe Luna eclipsată* = completivă directă; *care filtrează razele venite de la Soare în nuanțe de roșu* = atributivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu se știe când va începe emisiunea.* 4 puncte

B. **Exprimarea gândurilor, a sentimentelor, în legătură cu trecerea de la anii de gimnaziu la anii de liceu: 12 puncte**

Exemplu de răspuns:

A venit și momentul acesta: în curând, voi fi licean. Trăiesc sentimente contradictorii și constat că amintirile legate de anii gimnaziului sunt, poate, acum, mai puternice decât mirajul liceului. Și examenul... mi-e teamă de el, într-un fel. Am învățat atât și sunt conștient că de câteva sutimi poate să depindă viitorul meu. Dar trebuie să am încredere... va fi bine, simt că va fi bine.

Mi-e greu să mă despart de colegii mei, de care mă leagă atâtea amintiri puternice: excursii, competiții sportive, secrete numai de noi știute, dar sper că, pe unii dintre ei, îi voi regăsi la același liceu la care îmi doresc să fiu admis. Pe măsură ce m-am apropiat mai mult de finalul clasei a VIII-a, mi-am dat seama că școala generală a fost, pentru mine, școala prieteniei, a respectului pentru educație și pentru profesorii mei, cărora le datorez nu numai cunoștințele acumulate, ci, mai ales, că m-au ajutat să-mi aleg drumul, să aflu ce mi se potrivește și ce nu. Înțeleg acum că toate emoțiile de la ore, lucrările așteptate cu sufletul la gură au avut rostul lor și, pas cu pas, m-au învățat să mă evaluez corect și să pricep că, dacă muncești, rezultatele sunt pe măsură.

Următorii ani? Curiozitate și multe așteptări ar fi cuvintele prin care aș defini felul în care îi privesc acum. Nu este vorba doar despre trecerea de la o școală la alta, ci despre drumul meu de la o vârstă la alta, de la copilărie, la adolescență, așa că îmi iau la revedere zâmbind de la anii pe care îi las în urmă, și pornesc într-o nouă aventură.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 22

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *se pierde* - se-arată; *veșted* - roditor; *pleacă* - ridică. (3x2p) 6 puncte

2. Virgula delimitează componentele unei enumerații, care, la nivel sintactic, reprezintă un subiect multiplu, marchează o pauză în rostirea lirică etc. 6 puncte

3. Prezența eului liric, marcată prin interjecții: *O, iată*; exprimarea directă a trăirilor: *sufletul uimit*; expresivitatea limbajului artistic etc. (2x3p) 6 puncte

4. Exemple de răspuns: *mugurii pe creangă se văd îmbobocind; În câmpul veșted iată un fir de iarbă verde etc.* 6 puncte

5. Adjectivele *dulce și uimit* sunt epitete prin care este conturat planul interior, subiectiv. Venirea primăverii aduce o stare de seninătate sufletească, de încântare în fața frumuseții naturii și de optimism. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

B. Particularitățile descrierii literare: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fiind un pastel, poezia *Sfârșitul iernii* de Vasile Alecsandri conține o descriere de tip tablou, care zugrăvește artistic momentul când natura întreagă se trezește la viață sub lumina caldă a soarelui.

O particularitate a descrierii o constituie prezența reperelor temporale și spațiale. Astfel, sintagma *zilele Babei* trimite la începutul lunii martie, în timp ce *soarele, câmpia, pâraiele umflate, fluturele, gândăcelul galben* conturează atât planul celest, cât și pe cel terestru. Perspectiva este inițial panoramică, pentru ca, ulterior, să se concentreze asupra detaliului.

În mod caracteristic descrierii, se observă frecvența substantivelor și adjectivelor care, din punct de vedere stilistic, formează, în general, epitete în inversiune: *umedul pământ, un galben gândăcel etc.* De altfel, diversitatea figurilor de stil este remarcabilă: personificare *(zăpada de soare se ascunde)*, enumerație *(Un gândăcel, un flutur, un clopoțel în floare)* etc. Imaginile artistice dinamice și auditive *(Pâraiele umflate curg iute șopotind)*, vizuale și cromatice *(iată un fir de iarbă verde, se urcă un galben gândăcel)* descriu venirea primăverii.

Mărcile subiectivității (interjecția *iată*, exclamația *O, Doamne!*, epitetele *dulce și uimit*, din ultimul vers) concentrează, în opinia mea, mesajul poetic: odată cu sfârșitul iernii, răsare soarele dulce nu numai deasupra câmpului veșted, ci și în sufletul omului. Poezia exprimă un triumf al soarelui și al vieții.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Râsul trăiește în păduri. El are 1,5 metri în lungime și o înălțime de 85 cm, iar blana sa are culoarea gălbui-roșcată, cu pete negre. (2x2p) 4 puncte

2. Fragmentul face parte din articolul *Râsul, vânătorul invizibil*, scris de Silviu Chiriac. (2x2p) 4 puncte

3. *noaptea* = adverb de timp; *a devenit* = verb copulativ; *fără* = prepoziție; *al* = articol genitival. (4x1p) 4 puncte

4. *lui* = atribut pronominal genitival; *sunt de nereperat* = predicat nominal. (2x2p) 4 puncte

5. *fără să miște o frunză* = circumstanțială de mod 4 puncte

6. *Mi-aduc aminte ziua când ne-am întâlnit.* 4 puncte

B. Opinia în legătură cu rolul animalelor sălbatice în pădurile din țara noastră: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Animalele sălbatice, în special cele prădătoare, cum este râsul, au stârnit adeseori reacții de adversitate în rândul comunităților umane ce trăiesc în preajma lor, din cauza pagubelor pe care uneori aceste animale le fac, de exemplu atacarea animalelor domestice și, mai rar, a omului, de asemenea din cauza condiției lor de concurenți fără voie ai vânătorilor. Dincolo de aceste aspecte, în opinia mea, animalele sălbatice au rolul lor foarte important în păstrarea echilibrului ecosistemelor, reprezintă o bogăție a faunei țării noastre și trebuie ocrotite prin programe speciale.

În primul rând, animalele sălbatice carnivore (lupul, ursul, vulpea, râsul etc.) reprezintă ultima verigă a lanțului trofic; ele stopează înmulțirea necontrolată a unor animale ierbivore sau rozătoare cu care se hrănesc. În cazul când numărul animalelor de pradă crește foarte mult, ele pot fi vânate, dar numai în perioadele admise și numai de către vânătorii legitimați, iar nu de braconieri.

În al doilea rând, din cauza distrugerii mediului lor de viață, prin tăierea multor păduri, din unele specii, cum este râsul, au rămas foarte puține exemplare, deci ele trebuie incluse în programe speciale de monitorizare și protejare.

În concluzie, animalele sălbatice din țara noastră reprezintă o bogăție a naturii, pe care trebuie să o ocrotim și să apreciem la adevărata ei valoare.

(exprimarea clară a opiniei: 4 puncte; prezentarea a două argumente pentru susținerea opiniei: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate - claritatea și coerența ideilor; echilibru între componente; dispunerea paragrafelor: 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 23

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Transcrierea, din primele cinci versuri, a unei perechi de antonime: *la deal - la vale* și a unei perechi de sinonime: *ostenită = obosită.* (2×3p.) 6 puncte

2. Utilizarea semnelor de punctuație în secvența - *Ce noroc - zice maimuța*, de exemplu: linia de dialog marchează începutul vorbirii directe a unui personaj. Linia de pauză delimitează o propoziție incidentă. (2×3p.) 6 puncte

3. Selectarea a trei cuvinte/ structuri din textul dat care sunt mărci ale adresării directe, de exemplu: *iubitul meu; Unde mergi?; Nu uitați.* (3×2p.) 6 puncte

4. Identificarea unei inversiuni: *încet la deal se suia;* a unei enumerații: *Te văd june, făcut bine, vioi, ager, plin de foc.* și a unei repetiții: *iată frâul, iată biciul.* (3×2p.) 6 puncte

5. Prezentarea unei trăsături a fabulei, identificată în textul dat, de exemplu: fabula este operă epică, în care personajele sunt, în general, plante, animale puse în situații omenești și din care se desprinde o morală. Morala

Scanned with OKEN Scanner

fabulei *Calul și maimuța* este formulată explicit în secvența finală: *Mulți creduli își pun ei înșiși sub frâu capetele lor;/ Nu uitați că libertatea este cel mai prețios odor!* Autorul satirizează, astfel, un defect: comportamentul naiv, care poate duce la pierderea libertății, una dintre valorile umane fundamentale. 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificațiile sau despre mesajul fabulei *Calul și maimuța* de Costache V. Carp: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Prin fabula *Calul și maimuța*, autorul avertizează asupra consecințelor naivității.

Narațiunea are caracter alegoric: un cal merge liniștit *la vale* și se întâlnește cu o maimuță obosită, care vrea să urce dealul. Maimuța îi face complimente calului și îl roagă să o ducă și pe ea în spate, fiind dispusă chiar să își schimbe destinația. Impresionat de cuvintele frumoase care îi sunt adresate și de starea de oboseală a maimuței, calul acceptă, dar va constata imediat că a făcut o mare greșeală: ajunsă în posesia biciului și a frâului, maimuța a devenit stăpână, amenință și îl obligă pe cal să își schimbe drumul.

Personajele sunt animale personificate și ilustrează două tipologii umane. Astfel, calul este omul naiv, care se încrede în cuvinte, în timp ce maimuța simbolizează ipocrizia periculoasă. Caracterizarea ei se realizează sugestiv prin limbaj: pentru a-și atinge scopul spune vorbe meșteșugite: *Te văd june, făcut bine, vioi, ager, plin de foc,* i se adresează calului cu afecțiune*: iubitul meu,* pentru ca, ulterior, limbajul ei să fie complet diferit: *cal nebun și dobitoc.*

Morala este formulată explicit, în ultimele două versuri: există mulți oameni care, naivi fiind, renunță de bunăvoie la libertate. Mesajul profund este că aceia care nu înțeleg valoarea libertății devin prizonierii propriei ignoranțe.

(prezentarea mesajului prin raportare la subiectul fabulei: 4p; răspuns parțial: 2p.; evidențierea construcției personajelor; 4p; răspuns parțial: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Cetățuia Negru Vodă se află la o altitudine de 881 de metri. Existența unui important centru economic, politic și social dacic, în zonă, este dovedită de faptul că, pe platoul de pe partea stângă a Văii Dâmboviței, au fost găsite rămășițele unei așezări dacice înfloritoare. 4 puncte

2. Localități din apropierea Cetățuii Negru Vodă sunt Câmpulung Muscel, Cetățeni și Bădeni. 4 puncte

3. *de-a lungul* = locuțiune prepozițională; *munte* = substantiv comun; *acestuia* = pronume demonstrativ de apropiere; *al V-lea* = numeral ordinal. 4 puncte

4. *Negru Vodă* = atribut substantival apozițional; *în sud-vestul* = complement circumstanțial de loc. 4 puncte

5. *că a existat o cetate fortificată cu ziduri de piatră, groase de 2,50 m, considerată cea mai veche cetățuie dacică de zid, cunoscută până acum la sud de Carpați* = completivă directă; elementul regent = verbul tranzitiv *cred.* 4 puncte

6. De exemplu: *A strigat cât a putut de tare.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre interesul pe care ți l-ar putea trezi vizitarea Cetățuii Negru Vodă: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Mi-ar plăcea să vizitez Cetățuia Negru Vodă, pentru că, în opinia mea, are o deosebită importanță turistică și arheologică.

Aflată la o altitudine de 881 m, în sud-vestul munților Leaota, Cetățuia este mărginită de Valea lui Coman, Valea Chiliilor și Valea Dâmboviței, ceea ce presupune că hotărârea de a o vizita este un bun prilej pentru o drumeție montană. În pofida faptului că, probabil, urcușul este istovitor, având în vedere că mănăstirea se află pe o spânceană de stâncă, răsplata pe care ți-o oferă spectacolul naturii trebuie să fie pe măsură.

De asemenea, este evident că drumul spre Cetățuie este o incursiune în trecut, începând cu vremea dacilor și trecând prin epoca medievală, dat fiind că cetățuia poartă numele legendarului Negru Vodă. Astfel, săpăturile arheologice au scos la iveală un important complex dacic, datat din secolul al V-lea, î.Hr.: arheologii cred că pe locul mănăstirii, a existat o cetate fortificată cu ziduri de piatră, iar la baza muntelui au fost găsite rămășițele unei așezări dacice înfloritoare.

Prin urmare, o excursie la Cetățuia Negru Vodă creează contextul unei promițătoare drumeții montane și, în egală măsură, contextul unei meditații asupra trecutului istoric.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 24

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Termeni a căror formă nu mai corespunde limbii literare actuale: *hemisferei, mâne, sară*; corect: emisferei, mâine, seară. (2x3) 6 puncte

2. Cratima din structura dată marchează elidarea vocalei *î;* s-a folosit pentru evitarea hiatului; ajută la respectarea ritmului și a măsurii. (explicarea rolului 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

3. Rima este îmbrățișată, iar ritmul este iambic.(2x3p) 6 puncte
4. Personificare: *stelele ușoare/ Clipesc din gene*; epitet: *line, stelate, fermecătoare* etc.; repetiție: *clară, tot mai clară*. (2x3p) 6 puncte
5. Tabloul nocturn este guvernat de astrul selenar, motivul central al poeziei, prezent chiar din titlu. Luna este personificată prin epitetul *gânditoare*, imagine întâlnită și în lirica eminesciană și a lui George Coșbuc. Deosebirea este aceea că, aici, astrul răsare *în somn*, ca un simbol al lumii viselor, al aspirațiilor romantice. Sentimentul dominant este acela al solitudinii, împărtășit de eul liric cu elementele naturii, printr-o pregnantă imagine vizuală: *și umple bolta de singurătate*. 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificațiile sau despre mesajul poeziei *La lună*, de Duiliu Zamfirescu: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Poezia *La lună*, de Duiliu Zamfirescu este un pastel cosmic și nocturn, având ca motiv liric central astrul selenar, simbol al aspirațiilor sufletului romantic spre absolut. Această creație lirică este construită, în opinia mea, pe corespondența dintre planul exterior al naturii și cel interior, sufletesc.

Alcătuită din două catrene și două terține, cu rimă îmbrățișată, respectiv încrucișată, ritm iambic, măsura de 11 silabe, poezia este, formal, un sonet.

Principalele moduri de expunere sunt descrierea, prin care se înfățișează elementele tabloului nocturn: e noaptea caldă și monologul liric adresat: *Revino mâne sară.*

Sunt surprinse imagini ale planului terestru: *Pe iazul morii apa nu mai bate;/ Pe dealuri focul cel din urmă moare* și cosmic: *Privind pe ceruri căile stelate.*

Lirismul de tip subiectiv este evidențiat prin mărcile eului liric, verbe la persoana I: *adorm, simt* și prin mărcile adresării directe, verbul la imperativ, pronumele personal la persoana a II-a: *revino, tu* și structura metaforică la vocativ: *Icoana castă a nemângâierii!*

Spre final, descrierii îi ia locul monologul liric, iar picturalului - tonul confesiv. Tema solitudinii, motivul așteptării se exprimă prin imagini vizuale, realizate cu ajutorul metaforei: *Pe-nchipuitul arc al hemisferei* și al epitetelor: *clară, stelate, fermecătoare.* Poezia se încheie într-o notă melancolică, elegiacă, prin invocația adresată lunii, ca simbol al alinării suferințelor sufletești: *Revino mâne sară/ Icoană castă a nemângâierii!*

Astfel, prin această creație, Duiliu Zamfirescu poate sta alături de maeștrii pastelului românesc, Vasile Alecsandri, Ion Pillat, George Coșbuc.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Un prim avantaj al învățării cu un partener de studiu este acela că adolescentul devine mai motivat. Un al doilea avantaj este că cei doi pot avea de învățat unul de la altul, la diferite obiecte. 4 puncte
2. Articolul se intitulează *Avantajele unui partener de studiu* și este adresat părinților celor aflați la vârsta adolescenței. 4 puncte
3. *iată* = interjecție predicativă; *tău* = adjectiv posesiv; *își* = pronume reflexiv; *studiu* = substantiv comun. 4 puncte
4. *de a înțelege* = atribut verbal; *se par dificile* = predicat nominal. 4 puncte
5. *să lucreze* = completivă indirectă; *dacă știe* = condițională; *că o altă persoană depinde de inițiativa și efortul său* = completivă directă. 4 puncte
6. De exemplu: *A plecat să cumpere pâine.* 4 puncte

B. Realizarea portretului unui prieten: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Când doamna dirigintă, în urma unor „problemuțe" de disciplină ale clasei a luat măsura de a schimba așezarea elevilor în bănci, am fost foarte supărată. Motivul era că mă despărțeam astfel, pe timpul orelor, de colega mea, Ana, cu care stăteam în aceeași bancă încă din clasa I. În plus, lângă mine s-a nimerit să fie așezată o colegă nou-venită, cu care nimeni nu vorbise prea mult până atunci. Aveam să aflu în curând că nu existau motive să fiu atât de necăjită, dimpotrivă: am descoperit o nouă și minunată prietenă.

Se numește Elena, este înaltă și frumoasă, cu ochi verzi, luminoși și un păr castaniu bogat, prins în coadă, ca și al meu (asta numai la școală, desigur!); deși foarte timidă la început, a devenit mult mai comunicativă când, treptat, ne-am descoperit multe lucruri comune, pasiunea pentru muzică și dans în special. Am aflat că se mutase dintr-o localitate din provincie la această școală, pentru a putea urma în orașul nostru cursuri de dans sportiv, la care spera să ajungă campioană. Împreună cu vechea mea prietenă, Ana, am alcătuit în curând un trio de nedespărțit, la școală, la plimbare, la orice distracție. Atunci când a avut concursuri și spectacole cu clubul de dans, am însoțit-o pe Elena și i-am admirat grația, energia, dar și seriozitatea, perseverența și modestia, atât de importante în drumul ales de ea. Ne-a convins să ne înscriem și noi la acel club, iar acum, în vacanță, principala noastră distracție este să repetăm figurile învățate. Cu acest prilej am constatat că Elena este pentru noi, începătoarele, o antrenoare plină de răbdare și umor.

Astfel, acum am devenit mai „bogată" cu o prietenă, nu mă mai tem să cunosc oameni noi, iar dorința mea cea mai mare este să intrăm toate trei la același liceu.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 25

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea unui sinonim pentru cuvintele subliniate în text: *așezat* – liniștit, cumpătat; *întâietate* – prioritate; *știam* – cunoșteam. (2x3p.) 6 puncte

2. Rolul utilizării virgulei în secvența *Eu sunt Budulea, cimpoieșul de la Cocorăști*: virgula delimitează o apoziție dezvoltată de substantivul regent. (explicare completă 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte

3. Transformarea vorbirii directe din fragmentul dat în vorbire indirectă: fără să fie întrebat, el spunea că se duce la oraș, fiindcă are un băiat care învață acolo. (transformare corectă: 6p./ parțial corectă: 3p.) 6 puncte

4. Selectarea a două structuri care conțin repere temporale, de exemplu: *pleca de joi; peste câteva săptămâni; îl știam încă din copilărie.* (2x3p.) 6 puncte

5. Ilustrarea unei trăsături morale a unui personaj din textul dat, de exemplu: Budulea, cimpoierul de la Cocorăști, este foarte mândru de băiatul lui și i se pare un miracol faptul că el poate urma școala, la oraș, și că va deveni dascăl. Semnificativ pentru această trăsătură este faptul că pleacă în fiecare joi de-acasă pentru a fi vinerea, la oraș, cu traista plină, și spune oricărui călător pe care îl întâlnește că el are un fecior care învață *la școlile cele mari.* (Ilustrarea unei trăsături morale, prin exemple și explicații convingătoare, respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație: 6p.; simpla menționare a unui aspect corespunzător cerinței, fără referire la fragmentul citat: 2p.;) 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței textului citat la specia literară *nuvela:* 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Alături de *Popa Tanda, Moara cu noroc, Budulea Taichii* este una dintre capodoperele creației lui Ioan Slavici și ale nuvelisticii românești.

Nuvela este operă epică, în proză, cu un conflict concentrat și cu un singur fir narativ. Fragmentul dat aparține genului epic prin existența unui narator, a narațiunii și a personajelor care participă la acțiune. Fiind prieten din copilărie cu Huțu, naratorul este subiectiv, iar narațiunea alternează cu descrierea și cu dialogul. Personajele sunt Budulea și băiatul său, plecat la oraș să învețe carte. *Așezat, retras și întotdeauna înțelept,* Huțu este un personaj de care se leagă, pentru narator, farmecul copilăriei și al tinereții.

O trăsătură importantă a nuvelei este aceea că se scoate în evidență nu atât acțiunea, ci figura personajului principal, așa cum reiese din titlul *Budulea Taichii.* Sintagma reprezintă porecla pe care colegii de școală i-o dau lui Huțu, după ce îl aud pe cimpoierul din Cocorăști, chemându-și feciorul cu acest apelativ afectuos. Spre deosebire de schiță, în nuvelă, naratorul surprinde momente diferite din existența protagonistului, repere ale timpului fiind structurile *îl știam încă din copilărie, în toate vinerile, peste câteva săptămâni* etc.

Fiind un text narativ al cărui conflict concentrat scoate în evidență formarea personalității lui Huțu, *Budulea Taichii* este o nuvelă prin care Ioan Slavici creează un personaj memorabil.

(numirea a două caracteristici ale nuvelei, prezente în fragmentul dat: 2x2p.; ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple adecvate: 4p./ parțial adecvate: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate – claritatea și coerența ideilor, ton argumentativ, echilibru între componente, dispunerea paragrafelor: 2p./ parțial adecvat: 1p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Articolul din care a fost selectat fragmentul se intitulează *Români pe Everest.* Alpinistul a cucerit vârful Everest în anul 1995, alegând ruta versantului nordic. 4 puncte

2. Între munții escaladați în cadrul proiectului *Top 7* se află *Kilimanjaro, Aconcagua, Denali.* 4 puncte

3. *nimic* = pronume negativ; *iar* = conjuncție coordonatoare adversativă; *eu* = pronume personal; *definitiv* = adverb de mod. 4 puncte

4. *de ajutorare* = atribut substantival prepozițional; *salvând* = complement circumstanțial de mod. 4 puncte

5. *care au recuperat startul întârziat al românilor spre Himalaya* = atributivă; elementul regent = substantivul *alpiniștii.* 4 puncte

6. De exemplu: *A luat o notă mică, întrucât nu a învățat.* 4 puncte

B. Redactarea a 6-8 replici dintr-un dialog imaginar purtat cu alpinistul Ticu Lăcătușu: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

– Stimate domnule Ticu Lăcătușu, sunteți primul român care a cucerit Everestul și unul dintre cei 75 de alpiniști ai lumii care au reușit să urce pe acoperișurile celor șapte continente. Ce calitate considerați că este indispensabilă pentru a îndrăzni să visezi la asemenea performanțe?

– Cred că marea provocare pentru orice alpinist este pregătirea psihică. Ești foarte departe de primul arbore, de primul sat, trebuie să găsești puterea de a face față, pe termen lung, izolării.

– A existat vreo urmă de regret în 1994, când ați ratat vârful, pentru că ați ales să vă alăturați unei acțiuni de salvare?

– A existat doar o imensă bucurie. Viața unui om este mai presus decât orice munte, iar muntele e acolo, te așteaptă, te poți întoarce oricând la el.

– Numele dumneavoastră se leagă de cuvântul premieră: la începutul anilor '90 - premiere în Caucaz, în 1995 ați devenit primul român care a cucerit Everestul, până în 2001 ați participat cu succes la proiectul

Scanned with OKEN Scanner

Top 7. Aveţi vreo deviză după care vă ghidaţi?
– Cred că mi se potrivesc foarte bine cuvintele lui Nansen: „ai reuşit, continuă; n-ai reuşit, continuă."
– Vă mulţumesc pentru timpul acordat şi vă doresc mult succes în activitatea viitoare.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziţiei - 1p.; coerenţa textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuaţia - 2p.; aşezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 26

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Antonime: *lungi* - scurte; *tăcere* - zgomot; *se-ntunecă* - se luminează. (3x2p.) 6 puncte
2. Cratima uneşte două părţi de vorbire rostite împreună: forma neaccentuată a pronumelui personal la acuzativ *o* şi verbul *împlineşte*; marchează elidarea vocalei *î*, pentru evitarea hiatului; ajută la respectarea ritmului şi a măsurii.(explicarea rolului 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte
3. Imagine vizuală: *o-mprejmuie lumina de sus ca pe-o gutuie*; imagine auditivă: *inima mea se sparge cu pocnet ca o nucă* ; imagine gustativă: *şi-i dulce ca o prună.* (3x2p.) 6 puncte
4. Distih; rimă împerecheată. (2x3p.) 6 puncte
5. Versurile citate anunţă, chiar de la începutul poeziei, temele pe care se construieşte aceasta: tema timpului: *de-o vreme, -n fiecare toamnă*; tema naturii şi a paralelei dintre vârstele omului şi anotimpuri: *inima mea....-n fiecare toamnă se coace ca un măr* şi tema iubirii, exprimată prin laitmotivul *inima mea.* Figurile de stil folosite sunt metafora şi comparaţia: *se coace ca un măr.* (prezentarea adecvată în limita de spaţiu indicată 6p./ prezentare parţial adecvată sau nerespectarea limiteide spaţiu indicate 2p.) 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre semnificaţiile sau mesajul poeziei *Inima mea,* de Ion Horea: 12 puncte
Exemplu de răspuns:

Poezia *Inima mea*, de Ion Horea vorbeşte, într-o manieră ludic-elegiacă, despre trecerea timpului, despre intrarea în *toamna* vieţii, văzută atât ca un anotimp al *coacerii*, al împlinirilor, cât şi al melancoliei, al însingurării.

Titlul cuprinde laitmotivul poeziei, *inima*, cu trimitere la tema iubirii, ce se conturează discret în primele strofe, pentru a se concretiza în final. Adjectivul posesiv *mea*, marcă a eului liric, subliniază lirismul subiectiv. Poezia este alcătuită din şase distihuri (poezia se încadrează astfel la specia lirică *gazel)* , cu rimă împerecheată, ritm iambic şi măsura de 13-14 silabe.

Dimensiunea temporală este definită prin sintagme ca: *în clipele grăbite din zile lungi de vară; toamna mai târzie; nopţi întregi,* iar cea spaţială prin imaginea *grădinii.* Inima ce *se coace* odată cu înaintarea spre toamnă este asemănată gradat cu fructe din livadă sau din vie, ce formează un câmp lexical bine conturat: *măr, pară, prună, gutuie, nucă, strugure.* Imaginile artistice sunt vizuale: *o-mprejmuie lumina de sus ca pe-o gutuie,* auditive: *inima mea se sparge cu pocnet ca o nucă,* gustative: *dulce ca o prună,* iar figurile de stil mai frecvent folosite sunt comparaţia: *se coace ca un măr* şi epitetul: *foşnitoare, grăbite.*

Mesajul poeziei este acela că trecerea timpului, chiar dacă ne întristează, are şi aspecte luminoase, căci vârsta maturităţii trebuie înţeleasă ca o vârstă a seninătăţii, a înţelepciunii şi culegerii roadelor dulci ale vieţii.

(exprimarea unui punct de vedere argumentat: 4 puncte; evidenţierea a două mijloace artistice: adecvată 4p/ parţial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conţinut adecvat cerinţei formulate 2p./ conţinut parţial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spaţiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Zona ţării descrisă în text este Delta Dunării, iar perspectiva este de sus, din avion sau din elicopter. Cel ce vede astfel Delta este cuprins de o relaxare energică. 4 puncte
2. Articolul se intitulează *Delta văzută de sus*, iar autorul se numeşte Helmut Ignat. 4 puncte
3. *din* = prepoziţie simplă; *mi* = pronume reflexiv; *o* = articol nehotărât; *fiind* = verb copulativ. 4 puncte
4. *ani* = complement circumstanţial de timp; *zbura* = complement direct. 4 puncte
5. *cu care ţi se schimbă starea de spirit imediat ... fiind cuprins de o „relaxare energică"* = atributivă; *cum ieşi pe apă* = circumstanţială de timp; *ce ţine de obicei pe toată perioada expediţiei* = atributivă. 4 puncte
6. De exemplu: *De va ploua duminică, vom amâna plimbarea în parc.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei în legătură cu interesul pe care l-ar putea trezi o experienţă ca aceea descrisă în text: 12 puncte
Exemplu de răspuns:

Delta Dunării este, cu siguranţă, una dintre destinaţiile turistice de prim interes din ţara noastră, prin unicitatea priveliştilor, multitudinea şi diversitatea speciilor de păsări acvatice, varietatea vegetaţiei şi specificul vieţii în satele pescăreşti din zonă. Cu toate acestea, trebuie să mărturisesc că nu aş vrea să vizitez Delta „de sus", din elicopter sau din avion, aşa cum se prezintă în fragmentul citat.

Pe de-o parte, deşi sunt un iubitor al naturii, nu sunt adeptul experienţelor extreme şi al stilului de viaţă rapid, aşa cum este la modă în ziua de azi. Natura este prea bogată în taine şi frumuseţi, încât, a o privi razant, într-o cursă *contra cronometru,* ar însemna o cunoaştere superficială, convenţională a Deltei. Chiar autorul articolului spune că acolo, sus, *nu este timp de contemplare.*

Pe de altă parte, acest tip de experienţă nu-ţi dă prilejul să te apropii de oameni. Mult mai interesant ar fi, pentru mine, să cunosc în detaliu viaţa pescarilor, să aflu poveştile lor, să mă plimb cu lotca prin cotloanele

Scanned with OKEN Scanner

secrete ale acestui labirint acvatic, împreună cu niște pescari ce mi-ar arăta toate soiurile de pești sau de păsări și m-ar iniția în tainele pescuitului.

Așadar, deși pentru unii oameni cu firi mai temerare survolarea Deltei este o experiență *incredibilă* și *spectaculoasă*, rămân la părerea că numai apropiindu-te în mod real de acest ținut și de oamenii săi poți descoperi comorile lui autentice.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 27

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea antonimelor pentru cuvintele indicate, de exemplu: *vine* – rămâne; *din belșug* – puține; *pe nedrept* – corect etc. (3x2p) **6 puncte**

2. Explicarea rolului virgulei, de exemplu: virgula indică elipsa predicatului, marchează oralitatea stilului. (explicare completă 6p/ explicare incompletă 2p) **6 puncte**

3. Selectarea, din text, a celor două figuri de stil menționate, de exemplu: *glasul moale, ca de aluat* – comparație; *Încotro o fi ducând străduța asta?...* – interogație retorică etc. (2x3p) **6 puncte**

4. Menționarea a două elemente specifice operei epice, de exemplu: prezența naratorului omniscient și a personajelor: Radu Marinescu, tatăl lui, învățătorul/ profesorul; prezența modurilor de expunere specifice textului epic: narațiunea, realizată la persoana a treia, dialogul dintre tată și copil, monologul interior, descrierea etc. (2×3p) **6 puncte**

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificației pe care o are secvența indicată, de exemplu: Descrierea detaliată a unui element nonverbal, privirea, conturează, prin adverbul *aiurea* și prin epitetul dublu *frântă și lăturalnică* ideea unei duble vinovății a copilului: pe de o parte, rușinea pentru că a luat o notă foarte mică în teză, pe de altă parte, ideea că va încerca să-și mintă tatăl, căutând o scuză pentru eșecul său. (prezentarea adecvată, în limitele de spațiu indicate 6p/ prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu indicate 3p/ încercare de prezentare 1p) **6 puncte**

B. **Redactarea rezumatului textului dat:** **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Plecând de la școală, Radu Marinescu se gândește încontinuu la momentul când profesorul a anunțat notele acordate elevilor în teza la matematică. În ghiozdanul său, se află caietul de teză, din care i-a rămas întipărită în memorie pagina pe care sunt multe ștersături, o pată de cerneală și, scrisă cu roșu, nota doi. Își imaginează cum, îndată ce ajunge acasă, se înroșește și, la întrebările tatălui său, răspunde că, nedreptățit fiind, a obținut nota doi.

(- prezentarea succesiunii întâmplărilor, pe baza ideilor principale din text: 4p; - respectarea convențiilor specifice rezumatului: relatarea la persoana a III-a, utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite, trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, obiectivitate: 4p/ respectarea parțială a convențiilor rezumatului: 2p; adecvarea conținutului la cerință: 2p/ conținut parțial adecvat: 1p; respecarea limitelor de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autorul *Jurnalului unui puști* este Jeff Kinney. Succesul seriei *Jurnalul unui puști* este comparat cu succesul romanelor din seria *Harry Potter,* având în vedere că textul lui Jeff Kinney a fost tradus în aproape 40 de limbi. **4 puncte**

2. Popularitatea cărții reiese din următoarele secvențe: *a rămas, timp de 89 de săptămâni, cea mai bine vândută carte din prestigioasa listă de literatură pentru copii a celor de la „The New York", fenomenul „Diary of a Wimpy Kid"; peste 35 de milioane de exemplare vândute în toată lumea.* **4 puncte**

3. *primul* = numeral ordinal; *care* = pronume relativ; *a rămas* = verb copulativ; *de la* = prepoziție compusă. **4 puncte**

4. *lungmetrajul* = subiect; *de 20th Century Fox* = complement de agent. **4 puncte**

5. *care au empatizat cu ingeniosul personaj* = atributivă; elementul regent = pronumele demonstrativ *cei*. **4 puncte**

6. De exemplu: *A plecat fără să se grăbească.* **4 puncte**

B. **Exprimarea opiniei despre interesul generației tale pentru lectură:** **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

În fiecare generație, există, din punctul meu de vedere, oameni pentru care cărțile rămân obiecte neînsuflețite și oameni care au descoperit puterea cărților de a le deschide drumul spre lume și spre ei înșiși.

Pe de o parte, este adevărat că, în ziua de astăzi, sunt din ce în ce mai puțini copii și adolescenți care aleg să-și petreacă timpul liber citind. Explicațiile sunt bine cunoscute: multiplele posibilități de relaxare pe care le oferă tehnologia modernă și interesul scăzut pentru cunoaștere. Dincolo de aceste justificări care ne sunt la îndemână, consider că mulți dintre colegii mei de generație încă nu s-au întâlnit cu acea carte în care să se regăsească.

Pe de altă parte, nu este corect să generalizăm. Eu, de exemplu, am foarte mulți prieteni, colegi, pentru care cărțile au devenit călăuze în viață. La cercul de lectură din școala noastră, stăm de vorbă ore în șir despre ce am mai citit, despre personaje pe care le simpatizăm sau le antipatizăm. Să recomanzi o carte care să placă mult celorlalți a devenit, pentru noi, o provocare.

Scanned with OKEN Scanner

Lectura îți dă șansa de a trăi mai multe vieți, de a visa fără opreliști și de a înțelege, în egală măsură, lumea căreia îi aparții și pe tine însuți. Decizia de a prinde aripi pornind prin labirintul cărților sau de a trăi fără aripi este, prin urmare, alegerea fiecăruia dintre noi.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 28

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *fragedă* = gingașă, delicată, suavă; *calea* = drumul; *răsai* = apari, te ivești. (3x2p) **6 puncte**

2. De exemplu: Cratima are rolul de a marca elidarea vocalei *ă*, pronunțarea legată a celor două cuvinte, duce la evitarea hiatului, creează eufonia limbajului artistic. **6 puncte**

3. Exemple de răspuns: comparație: *Plutești ca visul de ușor;* aliterație: *Mătasa sună sub picior.* (2x3p) **6 puncte**

4. Ritmul este iambic, rima este încrucișată, iar măsura este de 8-9 silabe. (3x2p) **6 puncte**

5. În aceste versuri, eul liric descrie delicatețea iubitei sale, prin epitetul *fragedă*; comparând-o cu *floarea albă de cireș*, îi atribuie prospețimea primăverii și puritatea acestei flori, adevărat miracol al naturii trezite la viață. Prin această imagine vizuală, cromatică, este surprinsă trăsătura esențială a portretului ființei iubite: gingășia. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) **6 puncte**

B. Apartenența la genul liric: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Poezia *Atât de fragedă* ilustrează, alături de alte creații eminesciene, ca *Dorința, Sara pe deal, Lacul* exaltarea sufletului romantic în aspirația sa spre o iubire ideală.

Ea este o operă literară de un lirism profund, subiectiv, eul liric exprimându-și în mod direct trăirile și sentimentele: admirația, emoția, dragostea: *S-atârnă sufletu-mi de ochii/ Cei plini de lacrimi și noroc.*

Modul de expunere predominant este descrierea, prin care se conturează portretul iubitei, apariție ireal de frumoasă și de gingașă: *Atât de fragedă, te-asameni/ Cu floarea albă de cireș*, care se împletește cu monologul liric adresat. Sunt prezente atât mărcile lexico-gramaticale ale eului liric, prin pronumele personal *-mi* și adjectivul pronominal posesiv *mea*, ambele la persoana I, cât și mărcile adresării directe, verbele și pronumele reflexiv la persoana a II-a: *asameni, răsai, ieși, te* etc.

O primă figură de stil prin care este descrisă iubita este epitetul atât de fragedă, formă expresivă a superlativului absolut, termen cu sens figurat, care sugerează tinerețea, puritatea, fragilitatea acestei ființe.

Cele mai numeroase sunt însă comparațiile: *te-asameni/ cu floarea albă de cireș, ca un înger dintre oameni, plutești ca visul de ușor, răsai ca marmura în loc.* Ultima dintre acestea, *răsai ca marmura în loc*, este impresionantă prin apariția statuară a iubitei, portretul căpătând solemnitate, gravitate, dovadă a profunzimii sentimentului de iubire, prin care ființa adorată se transformă într-un adevărat idol, venerat de eul liric în versurile sale.

În concluzie, poezia *Atât de fragedă* este o remarcabilă creație eminesciană ce aparține genului liric.

(formularea a două trăsături ale genului: 4 puncte; ilustrarea trăsăturilor cu secvențe adecvate, valorificând textul: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p./ conținut parțial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Se spune că șnurul mărțișorului, „funia anului" a fost tors de Baba Dochia. Pentru geto-daci și latini, anul începea la 1 Martie. **4 puncte**

2. *șnurul format din cele două fire împletite simbolizează iarna și vara; mărțișorul reprezintă și înnoirea timpului și a anului; sănătate și noroc pe tot parcursul anului; simbolul primăverii.* **4 puncte**

3. *conform* = prepoziție simplă; *ar fi fost tors* = verb predicativ (diateza pasivă); *în timp ce* = locuțiune conjuncțională; *la munte* = substantiv comun. **4 puncte**

4. *care* = subiect; *începutul* = complement direct. **4 puncte**

5. *că cel ...acela va avea parte de sănătate și noroc pe tot parcursul anului* = subiectivă; *ce poartă mărțișorul prins în piept* = atributivă. **4 puncte**

6. De exemplu: *M-am gândit pe care îl voi alege.* **4 puncte**

B. Redactarea unei compuneri reflexive despre sentimentele pe care le produce sosirea primăverii: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Întâi există presimțirea primăverii: un fior surd, o vibrare în culoarea, mai vioriе din zi în zi, a zăpezii; o așteptare fără nume, ca o promisiune nerostită. Un zvon în arbori și în păsări, un zvâcnet în inimă, ca la trezirea din somn...

Scanned with OKEN Scanner

Apoi crusta iernii începe să se crape, primăvara năvălește în torente, cu sărbătorile ei aduse pe aripile păsărilor îmbătate de rotirea zodiilor; mărțișorul și babele zugrăvesc câmpiile cu mirosul crud al ierbii, se stârnesc apoi ploile: galbenul viu al narciselor, violetul greu al zambilelor, roșul triumfător al lalelelor; pale de parfumuri își aruncă eșarfele până la nori, sufletul mi-e ușor ca un balon purtat de vânt...

Mai târziu, toate se așază, căci se instaurează domnia liniștită, consacrată de veacuri, a trandafirilor, ce-și poartă lin cortegiul pe sub lampioanele cireșelor de mai.

Când sărbătoarea este în toi, tresar: aud un gong îndepărtat ce-mi răsună în suflet, ca din adâncurile pământului: un nou zvon, un alt anotimp...

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 29

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea oricărui sinonim pentru cuvintele date: *larmă* = zgomot; *prielnică* = favorabilă; *se înavuți* = se îmbogăți. (3×2p.) **6 puncte**

2. Explică rolul utilizării virgulei în secvența *sufletul, înfricoșat:* virgula marchează elipsa verbului *era*. Secvența intră într-un paralelism sintactic împreună cu notațiile anterioare: *ochii îi erau uluiți de vălmășeală, urechile asurzite de larmă*, care descriu percepțiile copilului, pe măsură ce se îndepărtează de spațiul familiar. (explicare completă 6p./ explicare incompletă 2p.) **6 puncte**

3. Transcrierea unui cuvânt cu sens propriu și a unui cuvânt cu sens figurat, din secvența *trupul îi înghețase pe o bancă, sufletul îi era departe, în brațele uliței*, de exemplu: *bancă* – sens propriu; *înghețase* – sens figurat. (2×3p.) **6 puncte**

4. Selectarea, din text, a figurilor de stil cerute, de exemplu: metaforă: *oastea odorului*; epitet: *gureșă (veselia gureșă)*: comparație: *năpădiseră ograda, ca vrăbiile*. (3×2p.) **6 puncte**

5. Prezentarea, în maximum cinci rânduri, a semnificației secvenței *și nu râvnea nimic alt copilul, decât ce avea: o casă cu părinți și cu bunici; o uliță cu joacă și cu jucării*, de exemplu: secvența conturează imaginea copilului senin și definește copilăria ca vârstă la care fericirea absolută devine tangibilă. Enumerația *o casă cu părinți și cu bunici, o uliță cu joacă și cu jucării* se constituie într-un paralelism sintactic și definește copilăria fericită prin prezența ocrotitoare a părinților, a bunicilor și printr-un spațiu al jocului, reprezentat de uliță. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) **6 puncte**

B. Prezentarea semnificației titlului *Ulița copilăriei*, în relație cu fragmentul dat: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Titlul *Ulița copilăriei* este o metaforă pentru imaginea unui paradis al vârstelor umane, care stă sub semnul seninătății, al jocului și al ocrotirii părintești.

Fragmentul selectat surprinde un moment important din viața oricărui copil: prima zi de școală. Ieșirea de pe uliță înseamnă confruntarea cu un spațiu al necunoscutului, simbolizat prin *vălmășeala* și *larma* celorlalte străzi. Reacția este de teamă, iar *ulița copilăriei* devine, metaforic, un refugiu sufletesc: *trupul îi înghețase pe o bancă, sufletul îi era departe, în brațele uliței*. În curând, însă, ulița va fi, din nou, spațiul jocului și martorul prieteniei cu noii colegi.

Prezent în titlu, substantivul *uliță* dobândește numeroase valori expresive: prin repetare constantă, devine laitmotiv, iar personificările succesive: *ulița l-a întovărășit până la colț; l-a privit o clipă*, transformă ulița într-un suprapersonaj al textului. Atributul substantival prezent în titlu sugerează tema textului: copilăria, din al cărei câmp lexical sunt valorificate numeroase cuvinte: *joacă, o droaie de copii, jucării, casa părintească* etc. Imaginea vârstei senine este sugerată prin enumerația de epitete: *care de care mai golași, mai zdrențăroși, mai zburdalnici*, prin comparații și imagini auditive: *pe uliță râurea veselia gureșă ca un pârâu în matca lui.*

Simbol al vârstei inocente, *ulița copilăriei* este, totodată, în proza lui Ionel Teodoreanu, o metaforă pentru descoperirea lumii și a sinelui.

(ilustrarea relației dintre titlu și conținutul textului: 4p.; răspuns parțial: 2p.; evidențierea a două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu: 4p.; răspuns parțial, referirea la un singur miloc artistic: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Theodor Pallady este unul dintre cei mai importanți pictori români. Muzeul Theodor Pallady este găzduit într-una dintre cele mai vechi și mai frumoase case negustorești din București, casa Melik. Incursiunile în spațiile muzeale din București au fost inițiate, pentru copii, de Fundația *Calea Victoriei*. **4 puncte**

2. *turul Muzeului Pallady se va desfășura sub forma unui program interactiv; copiii vor descoperi și explora Bucureștiul negustoresc al secolului XVIII și XIX.* **4 puncte**

3. *îi* = pronume personal; *invită* = verb predicativ; *cea* = articol demonstrativ; *muzeale* = adjectiv propriu-zis; **4 puncte**

4. *sub forma unui program* = complement circumstanțial de mod; *nostru* = atribut adjectival. **4 puncte**

5. *să se familiarizeze cu lucrările și viața unuia dintre cei mai importanți pictori români* = atributivă. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. De exemplu: *Privește spre cine îi face semn.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre interesul pentru *o călătorie prin Muzeul Theodor Pallady:* **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Consider că proiectul propus de Fundația Calea Victoriei este interesant și mi-ar plăcea să particip la această călătorie prin Muzeul Theodor Pallady, pentru că orice călătorie, îndeosebi într-un muzeu, îți îmbogățește cunoștințele și sufletul.

Atractivă mi se pare, în primul rând, ideea de a mă familiariza cu lucrările unuia dintre cei mai importanți pictori români. Ținând cont că și mie îmi place să pictez, lucrările expuse și informațiile oferite de ghid m-ar ajuta să aflu lucruri interesante despre culoare, lumină și umbră, despre tehnicile și materialele utilizate în pictură. Din acest punct de vedere, util este faptul că turul muzeului se va desfășura sub forma unui program interactiv.

O vizită la Muzeul Pallady ar fi, în egală măsură, o călătorie în timp. Astfel, muzeul se află într-una dintre cele mai vechi și mai frumoase case negustorești din București, casa Melik, iar organizatorii s-au gândit foarte bine să creeze contextul unei plimbări culturale prin Bucureștiul negustoresc al secolului al XVIII-lea și al XIX-lea.

În concluzie, aș participa oricând la un asemenea proiect, pentru că îmi oferă șansa întâlnirii cu universul artistic al unui pictor talentat și, în egală măsură, cu arhitectura și cu modul de viață al Bucureștiului de altădată.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 30

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele date: *alt* = schimbarea valorii gramaticale; *mămucă* = derivare cu sufix diminutival; *precum* = compunere, parataxă. (3x2p.) **6 puncte**

2. Explicarea rolului virgulelor în versul: *și c-ai albit, mămucă, ai albit:* virgulele despart substantivul în vocativ *mămucă*, marcă a adresării directe, de restul enunțului. (explicarea rolului 6p./ explicare incompletă 2p.) **6 puncte**

3. Selectarea a două structuri care constituie repere ale spațiului: *prin sat; la noi.* (2x3p.) **6 puncte**

4. Precizarea tipului strofei și al rimei: catren; rimă încrucișată imperfectă (rimează versurile 2 - 4). (2x3p.) **6 puncte**

5. Prezentarea, în maximum cinci rânduri, a semnificației structurii date, de exemplu: prin aceste cuvinte, fiul își exprimă nedumerirea stârnită de neconcordanța dintre veștile triste pe care le primește de la oamenii din sat despre boala mamei și cuvintele optimiste, pline numai de vești bune, pe care mama grijulie i le transmite în scrisori; se conturează relația de caldă afecțiune dintre mamă și fiul ei, dorința reciprocă de a-l proteja pe celălalt, izvorâtă dintr-o dragoste profundă. Se observă tonul familiar, dar și respectul fiului, prin folosirea formei populare a pronumelui de politețe, *matale.* Monologul liric adresat conține atât mărcile eului liric *(eu văd)* cât și ale interlocutorului *(matale).* (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limiteide spațiu indicate 2p.) **6 puncte**

B. Exprimarea opiniei despre semnificațiile sau despre mesajul poeziei *Mama*, de Nicolae Labiș: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

În aparența ei simplitate, poezia *Mama,* de Nicolae Labiș, reflectă o realitate sufletească tulburătoare: dragostea, puterea de sacrificiu și dorul unei mame pe care viața și timpul au despărțit-o de fiul plecat departe.

Titlul, format dintr-un singur substantiv comun, *mama,* articulat cu articol hotărât, ceea ce subliniază unicitatea ei, exprimă intenția autorului de a schița un portret al acestei ființe dragi. Poezia este alcătuită din două catrene, cu rimă împerecheată imperfectă (rimează versurile 2 - 4), ritmul este iambic, iar măsura de 10-11 silabe. Tonul este familiar, amintind de stilul epistolar, versurile fiind construite ca un răspuns la *scrisorile* mamei, amintite în a doua strofă. Lipsa formulelor specifice unei scrisori sporește impresia de comunicare intimă, familiară. Modul principal de expunere este monologul liric adresat, fiind prezente atât mărcile eului liric *(mi, eu, n-am trecut),* cât și ale adresării directe *(mămucă, matale, întinerești).*

Portretul mamei este realizat direct, *ai albit, mămucă, ai albit,* printr-o imagine vizuală cromatică, trăsătura fizică trimițând la cea morală: părul alb nu este numai aureola bătrâneții, imagine susținută artistic de paralela cu lumea vegetală *cum c-a-nflorit la noi mălinul,* ci și semnul necazurilor și al îngrijorării. Trăsătura morală definitorie a mamei este noblețea sufletească: din dragoste pentru fiul ei, care la rândul său înfruntă greutățile vieții, ea îi ascunde propriile suferințe: *Alt om mi-a spus/ c-ai stat la pat bolnavă,* scriindu-i numai lucruri frumoase și liniștitoare. *Când din scrisori eu văd precum matale/ Din zi în zi mereu întinerești.* La rândul său, fiul îi poartă o dragoste adâncă și un respect sincer, interesându-se de soarta ei și adresându-i-se cu termenii populari, deprinși din copilărie: *matale, mămucă.*

Poezia *Mama* impresionează prin autenticitatea și emoția unor fapte de viață, în care mulți dintre cititori se pot regăsi.

(exprimarea unui punct de vedere argumentat: 4 puncte; evidențierea a două mijloace artistice: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p./ conținut parțial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Personajul principal al romanului *Tunele* se numește Will Burrows și are paisprezece ani. El locuiește în Londra. Will investighează dispariția tatălui său. 4 puncte

2. Autorii romanului sunt Roderick Gordon și Brian Williams. Cartea a fost tradusă de Dan Doboș. 4 puncte

3. *are* = verb predicativ; *puține* = adjectiv nehotărât; *pentru* = prepoziție simplă; *o* = pronume personal. 4 puncte

4. *a fost tradusă* = predicat verbal (diateza pasivă); *de Dan Doboș* = complement de agent. 4 puncte

5. *Când acesta dispare brusc, într-un tunel necunoscut* = circumstanțială de timp; *să investigheze dispariția tatălui său împreună cu prietenul lui, Chester* = completivă directă. 4 puncte

6. De exemplu: *Ar trebui ca toți elevii să se pregătească temeinic pentru examen.* 4 puncte

B. **Redactarea rezumatului unui roman/ al unei povestiri/ al unei nuvele:** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Prinț și cerșetor, de Mark Twain

Acțiunea romanului se petrece în Londra, în secolul al XVI-lea și se axează pe neașteptata încrucișare a destinelor a doi băieți de aceeași vârstă, ce seamănă leit, cu singura deosebire că unul este prințul Edward, fiul regelui Henric al VIII-lea, iar celălalt Tom Canty, un băiat sărac, ce locuia în Curtea Gunoaielor, trimis adesea la cerșit de tatăl său brutal și alcoolic.

Într-o zi, Tom pleacă din casa lui sărăcăcioasă, unde mama și surorile sale trăiau în cea mai cruntă mizerie, și ajunge pe Podul Londrei, apoi lângă palatul regelui, în grădina căruia se afla prințul. Acesta îl cheamă pe Tom în palat, apoi fac schimb de haine pe ascuns, fiecare fiind fascinat de avantajele vieții celuilalt. Prințul hotărăște să facă schimb de roluri, pentru o scurtă perioadă de timp.

Edward ajunge la casa lui Tom, unde nimeni nu îl crede că este chiar prințul; el cunoaște astfel direct aspectele cumplite ale vieții celor săraci; în același timp, la palat, Tom se trezește înconjurat de mai marii Curții și de familia regală, față de care nu știe cum să se poarte. Din acest motiv, este bănuit că și-a pierdut mințile. De supărare, regele moare, iar Tom se găsește în situația de a lua locul suveranului la tron. El trebuie să facă față obligațiilor regelui față de popor și reușește să ia hotărâri bune. Prințul trece prin mai multe necazuri, dar este salvat de un nobil, Miles Hendon, care îl va ajuta să se întoarcă la Curte.

În ziua încoronării, prințul își face apariția la palat, dovedește că el este succesorul de drept al regelui Henric și, astfel, adevărul se restabilește. Răufăcătorii sunt pedepsiți, iar lui Hendon i se recunoaște titlul de moștenitor. Tom rămâne la curtea regală, unde trăiește respectat de toți, pentru că fusese rege pentru o zi.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 31

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Precizarea procedeului prin care s-au format cuvintele date: *iarăși* – compunere, *străbătea* – derivare. (2x3p.) 6 puncte

2. Rolul utilizării ghilimelelor în enunțul *„Mai avem puțin și ajungem”:* ghilimelele indică vorbirea directă, încadrează cuvintele pe care femeia le adresează tânărului așezat în căruță. (explicare completă 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte

3. Menționarea oricărei valori expresive a cuvântului *pace* (repetiție, laitmotiv, imagine auditivă etc.), de exemplu: călărețul repetă cuvântul *pace* pentru a sublinia importanța veștii pe care o aduce, respectiv faptul că războiul s-a încheiat. Se observă că, de altfel, substantivul *pace* este laitmotivul textului, fiind prezent și în titlul *Vești de pace.* 6 puncte

4. Selectarea a două imagini artistice diferite, de exemplu: imagine dinamică: *porni iarăși la galop;* imagine vizuală*: pietrele mărunte, vinete și ascuțite ale șoselei.* (2x3p.) 6 puncte

5. Prezentarea semnificației enunțului *Și vorbele le spuse altfel: liniștit, dezvelindu-și dinții mari și ascuțiți într-un zâmbet de înțelegere,* de exemplu: secvența dată notează elementele nonverbale și paraverbale ale comunicării. După ce mesagerul păcii evită, cu greu, să nu intre în căruța care își continuă, impasibilă, drumul lent, ar vrea să o certe, inițial, pe femeie, dar, când se apropie și zărește, în căruță, bărbatul rănit, vorbește pe un ton calm și schițează un zâmbet de înțelegere. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) 6 puncte

B. **Argumentarea apartenenței la genul epic a textului dat:** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fragmentul selectat din proza lui Ștefan Bănulescu surprinde reacția sau, mai degrabă, lipsa de reacție a unor oameni la aflarea veștii că s-a terminat războiul.

Textul se încadrează în genul epic, date fiind prezența naratorului, a personajelor și a modurilor de expunere specifice. Astfel, un narator obiectiv, impersonal, conturează gesturile unei femei în vârstă, care duce, într-o căruță, un bărbat tânăr, îmbrăcat în tunică militară. Evenimentele se petrec dimineața, la intrarea într-un sat, repere temporale și spațiale oferind structurile *se luminase de ziuă, de-a lungul Dunării, casele unui sat, înșirate pe o luncă.* Narațiunea, modul de expunere definitoriu pentru opera epică, este lentă, realizată

Scanned with OKEN Scanner

prin verbe la persoana a treia. Predominante sunt imperfectul, un timp durativ: *mâna, se mișca, vorbea* și perfectul simplu: *opri, coborî, spuse* etc. În ceea ce privește personajele, se observă că niciunul dintre ele (femeia, bărbatul din căruță, mesagerul), nu are nume și sunt portretizate succint. Despre femeie aflăm, de exemplu, că este bătrână și presupunem că tânărul din căruță îi este foarte apropiat, având în vedere modul afectuos în care îi vorbește. Faptul că el nu îi răspunde și detaliul referitor la paloarea feței sugerează că a devenit o victimă a războiului și că nu mai au cum să-l bucure *veștile de pace*.

Construind personaje simbolice, ale căror gesturi, acțiuni sunt prezentate din perspectiva unui narator obiectiv, textul propus aparține, în mod evident, genului epic.

(numirea a două caracteristici ale operei epice, prezente în textul citat: 2x2p.; ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple din text: 2x2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Ciorile, vrăbiile, guguștiucii și porumbeii sunt păsări cu *„buletin de București"*. Douăzeci și una de specii sunt oaspeți de iarnă în București, în această categorie încadrându-se cocoșarii (Turdus pilaris). 4 puncte

2. Articolul a fost scris de Angela Petrescu și publicat în revista *Planeta albastră*. 4 puncte

3. *de* = prepoziție simplă; *observa* = verb predicativ; *câteva* = adjectiv pronominal nehotărât; *sturz* = substantiv comun. 4 puncte

4. *nostru* = atribut adjectival; *plin* = nume predicativ; 4 puncte

5. *care nu par* = propoziție atributivă; *să se sperie așa ușor* = propoziție predicativă. 4 puncte

6. De exemplu: *Nu-mi place cum te porți.* 4 puncte

B. Redactarea unei compuneri cu titlul ***Cântecul privighetorii:*** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

În spatele cortinei, micuța balerină aștepta încordată. Rumoarea sălii îi provoca, de fiecare dată, aceleași emoții pe care încerca din greu să le controleze. Închise ochii și, ca de obicei, își adună toată ființa undeva, înapoi...

În grădina bunicilor, cântă privighetoarea: primăvara pătrunde prin toate ungherele pământului, strecurându-i în suflet liliacul înflorit, florile de zarzăr, blândețea vântului de mai.

– O auzi, Irina? S-a întors, știe că ai fost cuminte, că ți-ai făcut temele și că ai ascultat-o pe bunica. Acum cântă... Ascultă, Irina, e regina păsărilor. Nimeni nu o întrece.

– Bunico, tu crezi că ea știe? Știe ea că nimeni nu o întrece? Știe cât de frumos cântă?

– Știe, Irina. Când ai un dar, știi pur și simplu... Nu renunți, nu obosești, mergi mereu înainte.

– Să citim povestea cu privighetoarea, bunico! Te rog!

În primele seri de primăvară, stăteau amândouă în pridvorul căsuței albe și bunica îi citea povestea lui Andersen despre împăratul chinez care a izgonit adevărata privighetoare, în schimbul unei păsări din aur și pietre prețioase.

Când cortina s-a ridicat, balerina intră pe scenă într-un lung șir de piruete grațioase izvorâte din control și din emoție. Cântecul privighetorii era acum cântecul Păsării de Foc.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 32

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Există hiat în cuvintele: *aurit, viorele, ceairuri.* (3x2p) 6 puncte

2. Semnul punct și virgulă s-a folosit pentru a despărți ideile în cadrul unei fraze; el marchează o pauză în vorbire mai mare decât la virgulă, dar mai mică decât la punct. (explicarea rolului 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Imagine vizuală: *caii zburdă prin ceairuri; bobocei de aur* etc.; imagine auditivă: *turma zbiară la pășune* (2x3p) 6 puncte

4. Epitet personificator, inversiune: *vesela natură*; epitete cromatice: *aurit, înverzit*; enumerație: *lumină și căldură* etc.2x3p) 6 puncte

5. Versul citat cuprinde o imagine auditivă, realizată cu ajutorul personificării, fiind înfățișate niște mici viețuitoare, *păsărelele*, care își pornesc trilurile în zorii zilei: *își dreg glasul*; atmosfera de veselie și duioșie este subliniată de folosirea formei diminutivale a substantivului. Fundalul naturii este conturat cu ajutorul regionalismului *huceagul*, ce denumește o pădure tânără; *lunca*, amintită și ea, este, desigur, lunca Siretului, spațiu comun multora dintre pastelurile lui Alecsandri. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parșial adecvată sau nerespectarea limitei de spașiu indicate 2p) 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței poeziei ***Dimineața*** la specia literară ***pastel:*** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Vasile Alecsandri a excelat în domeniul pastelului, prin surprinderea schimbărilor produse în natură, pe măsura rotirii anotimpurilor și a momentelor zilei. Poezia *Dimineața* se distinge prin prospețimea imaginilor naturii, prin atmosfera de veselie și optimism pe care o degajă versurile sale.

Pastelul este specia liricii descriptive în versuri, în care se înfățișază un tablou de natură, prin care se

Scanned with OKEN Scanner

comunică direct trăiri, sentimente, impresii. În opera literară *Dimineața* se observă toate aceste trăsături: modul de expunere predominant este descrierea, ce are ca obiect momentul auroral, al trezirii la viață a întregii naturi, într-o zi de primăvară: *Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură*; armonia dintre planul terestru și cel cosmic se realizează prin imaginea blândă a razelor unui soare dulce, care sorb roua de pe *câmpul înverzit*. Soarele este personificat, ca un părinte ce își sărută copiii pentru a-i trezi din somn: *cu raze vii sărută june flori de primăvară,/ Dediței și viorele, brebenei și toporași*; enumerația subliniază varietatea florilor de primăvară. Pe acest fundal al vieții câmpenești, omul se integrează firesc, el trăind după ritmurile naturii: *Muncitorii pe-a lor prispe dreg uneltele de muncă; și o blândă copiliță, torcând lână din fuior, /Paște bobocei de aur lâng-un limpede izvor.*

Dragostea față de natură, față de muncile câmpului din acest anotimp, optimismul sunt sentimentele exprimate în mod direct, ca în orice creație lirică. Regenerarea naturii este celebrată parcă și de activitatea omului, care, ca într-un ritual, arde vechiul pentru a purifica noua față a lumii: *În grădini, în câmpi, pe dealuri, prin poiene și prin vii/ Ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii.* Imaginile vizuale se îmbină cu cele auditive: *turma zbiară la pășune*; sau tactile: *lumină și căldură*, iar ca figuri de stil predomină epitetul ornant, personificarea și enumerația.

Astfel, poezia *Dimineața* este unul dintre cele mai îndrăgite pasteluri ale lui Vasile Alecsandri, prin care acesta aduce un elogiu vieții câmpenești.

(menționarea a două trăsături ale pastelului: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Greutatea unei dropii este de 3,5 - 5 kg, iar a dropioiului este de 10-16 kg. Penajul lor are culori și nuanțe de arămiu, roșcat, negru, al dropioiului fiind mai deschis. Dropiile puteau fi întâlnite în sudul Olteniei, Bărăgan, Câmpia de Vest și Dobrogea. 4 puncte

2. Cauzele vânării dropiilor: *cantitatea mare de carne recoltată de la un singur exemplar; calitatea cărnii unui asemena vânat ales.* 4 puncte

3. *începutul* = substantiv comun; *trecut* = adjectiv propriu-zis; *des* = adverb de mod; *pe* = prepoziție simplă. 4 puncte

4. *păsări* = nume predicativ; *frumoase* = atribut adjectival. 4 puncte

5. *să admirăm o pereche de dropii, fie în cadru natural, fie chiar împăiate* = propoziție atributivă; *că avem de a face cu două specii de păsări total diferite, atât ca înfățișare, cât mai ales ca talie.* = propoziție subiectivă. 4 puncte

6. De exemplu: *Cum n-a învățat, a luat notă mică.* 4 puncte

B. **Exprimarea opiniei în legătură cu dispariția dropiilor din țara noastră:** 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Dispariția unor specii de animale și păsări de pe teritoriul țării noastre este un lucru întristător, mai ales că, de cele mai multe ori, omul, prin acțiunile lui iresponsabile, a fost una dintre cauzele principale ale acestui fenomen.

După cum am putut vedea la Muzeul Grigore Antipa, unde se găsesc câteva exemplare împăiate, dropiile erau păsări cu adevărat impresionante ca dimensiuni, mai ales că puteau zbura: *sunt cele mai grele zburătoare ale lumii.* M-a uimit și disproporția dintre dimensiunea dropioiului, un adevărat uriaș, și perechea sa; am aflat că el putea avea *o lungime de 110 cm*, o greutate de 10-16 kg și o deschidere a aripilor de doi metri, pe când femela ajungea doar la o *greutate cuprinsă între 3,5 - 5 kg.* Penajul lor era interesant, acoperind o paletă largă de culori, de la *arămiu* la *negru și roșcat.* Ele trăiau în stoluri mari, *în Bărăgan, Dobrogea, Oltenia și Câmpia de Vest*, dar au pierit, din cauză că au fost vânate pentru carnea lor de calitate superioară.

Consider că oamenii de știință ar trebui să încerce să reintroducă aceste păsări cu totul deosebite în țara noastră, pentru a recupera această specie pierdută, adevărată bogăție din trecut a faunei românești.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 33

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Transcrierea celor trei cuvinte formate prin procedeele cerute, de exemplu: derivare - *cântătoare; înaripați*; compunere - *decât*; *altădată*; conversiune - *ruptă* etc. (3x2p) 6 puncte

2. Explicarea rolului utilizării ghilimelelor, de exemplu: ghilimelele marchează vorbirea directă, respectiv faptul că Vasilică spune un basm. (explicare completă 6p / explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Selectarea, din text, a două imagini artistice diferite, de exemplu: *cântă numai în văzduh* – imagine auditivă; *un palat de aur pe care-l aprindea în fiecare zi senină soarele* – imagine vizuală etc. (2x3p) 6 puncte

4. Menționarea a două elemente specifice basmului, de exemplu: prezența formulei inițiale: *A fost odată*, *personaje specifice basmului: împărați, zmei*; prezența miraculosului: *cai înaripați, tărâmul celălalt* etc. (2×3p) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

5. Prezentarea, în 3-5 rânduri, a semnificației pe care o are secvența indicată, de exemplu: Secvența selectată are un rol descriptiv, sugerează, printr-o imagine vizuală, frumusețea neobișnuită și bogăția palatului în care crește fata de împărat. Se observă că, în centrul imaginii artistice, se află soarele, laitmotiv al textului, care, metaforic, *aprinde*, în fiecare zi senină, palatul de aur. Cuvintele din câmpul lexical al luminozității: *răsăritul, aur, senină* creează un spațiu feeric, în mod caracteristic basmului. 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței la genul epic a fragmentului dat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Fragmentul selectat din proza lui Ion Agârbiceanu surprinde momentul în care un personaj, Vasilică, se hotărăște să le povestească celorlalți copii un basm prin care s-ar explica de ce anume ciocârlia cântă numai în văzduh, înălțându-se spre soare.

Textul se încadrează în genul epic, date fiind prezența naratorului, a personajelor care participă la acțiune și a modurilor de expunere specifice. Astfel, pot fi identificați, în fragmentul selectat, doi naratori: un narator obiectiv, care surprinde o discuție despre păsările cântătoare și un narator-personaj, Vasilică. Personajele sunt, de asemenea, prezente în cele două secvențe narative, legate prin procedeul inserției, respectiv cei opt copii, dintre care doar trei *umblau la școală*, și personajele specifice basmului, conturate în expoziție: un împărat și o împărătească, fata lor cea *ruptă din soare*, zmeii. Și modurile de expunere sunt caracteristice operei epice: narațiunea, realizată la persoana a treia, dialogul inițiat de Vasilică, descrierea palatului de aur și portretul fetei de împărat.

Având în vedere construirea personajelor prezentate din perspectiva naratorului, fie ele copiii fascinați de cântecul ciocârliei sau personajele miraculoase ale poveștii spuse de Vasilică, fragmentul dat aparține, în mod evident, unei opere epice.

(respectarea convențiilor specifice dialogului: 4p.; valorificarea adecvată a două secvențe/ idei din textul dat: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate; răspuns parțial, referirea la o singură secvență: 2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A.1. Nicolae Tonitza este considerat *pictorul ochilor inocenți și triști*. Ștefan Luchian a pictat anemone, dumitrițe, garoafe, liliac, imortele, trandafiri etc. 4 puncte

2. Cei trei pictori menționați în fragmentul dat sunt Nicolae Tonitza, Ștefan Luchian, Nicolae Grigorescu. 4 puncte

3. *Tonitza* = substantiv propriu; *caracterizând* = verb predicativ; *ceea ce* = pronume relativ; *lor* = pronume personal. 4 puncte

4. *sale* = atribut adjectival; *care* = subiect. 4 puncte

5. *însă mai toate portretele sale sunt străbătute de o undă de melancolie* = propoziție principală; *care se poate citi în ochii personajelor.* = propoziție atributivă. 4 puncte

6. De exemplu: *M-am gândit când voi pleca la munte.* 4 puncte

B. Redactarea unui text despre semnificația titlului *Ochii și florile:* 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Titlul articolului este construit din două substantive comune, la numărul plural, coordonate copulativ. În acest titlu simplu, însă, autorul reunește două cuvinte-cheie pentru universul artistic al celor doi mari pictori, Ștefan Luchian și Nicolae Tonitza.

Fiind un specialist al compozițiilor florale, Ștefan Luchian a fost supranumit *pictorul florilor*. Anemonele, dumitrițele, garoafele, liliacul, imortelele, trandafirii formează lumea picturii sale. Viziunea artistică originală a lui Nicolae Tonitza se conturează îndeosebi în portretele străbătute de o undă de melancolie care se poate citi în ochii personajelor. De aceea, Nicolae Tonitza este considerat *pictorul ochilor inocenți și triști*.

Din titlu reiese, de asemenea, faptul că se stabilește o analogie, un punct în care cele două universuri artistice se întâlnesc. Despre Nicolae Tonitza s-a spus, de altfel, că ar fi un urmaș al lui Ștefan Luchian. Elementul comun tuturor marilor artiști este, însă, impactul asupra privitorului, emoția creată prin opera de artă. Ochii pictați de Tonitza, care ne privesc cu duioșie, și florile pictate de Ștefan Luchian, care ne aduc liniștea sufletească, sunt, așadar, elemente definitorii pentru cele două universuri tematice descrise succint în articol.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 34

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. *mândra* = schimbarea valorii gramaticale; *năltișoară* = derivare cu sufix diminutival.(3x2p) 6 puncte

2. Apostroful marchează dispariția accidentală a unor sunete din vorbire; aici, ajută și la respectarea ritmului și a măsurii. (explicarea rolului 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Trăsături fizice ale fetei: *fața ei ca roua verii; ochii ei ca luna serii.*(2x3p) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

4. Comparație: *E mai repede ca vântul,/ Ca fulgerul și ca gândul*; personificare: *Dorul meu pe unde pleacă/ Nu-i pasăre să-l întreacă;* repetiție: *pân' clipești... pân' clipești.* (2x3p) 6 puncte

5. Potrivit concepției populare, dorul este personificat, ca o ființă ce poartă gândurile celor dragi, aflați la distanță, adevărat mesager al celor îndrăgostiți. Aici, el capătă atribute miraculoase, apropiindu-se de personajele de basm, putând străbate într-o clipă cele mai lungi distanțe: *Dorul meu pe unde pleacă/ Nu-i pasăre să-l întreacă.* (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limiteide spațiu indicate 2p) 6 puncte

B. Argumentarea apartenenței textului reprodus la genul liric: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Textul citat este o doină de dragoste și dor, construită pe baza motivelor lirice specifice legăturii dintre om și natură. Aparține genului liric, deoarece predomină ca mod de expunere descrierea, prin care se realizează portretul unei fete, *mândra mea*, din perspectiva unui flăcău măcinat de dor; ea este descrisă prin intermediul unor imagini vizuale stereotipe, ca ideal al frumuseții feminine: *Mândra mea cea năltișoară/ Cu pasuri de căprioară/ Fața ei ca roua verii,/ Ochii ei ca luna serii*; este prezent, de asemenea, monologul liric: *Dorul meu pe unde pleacă/ Nu-i pasăre să-l întreacă.* Mărcile eului liric sunt reprezentate de adjectivele posesive la persoana I: *meu, mea.* Sentimentele de dragoste și dor se exprimă direct: *Drăgăstoasă-i mândra mea,/Că nu-i alta-n sat ca ea*, prin cuvintele flăcăului. Înflăcărarea sentimentului de dor este descrisă prin imaginea vizuală a dorului călător, pe care nimic nu-l poate opri din drumul său: *Pân' clipești de două ori,/ A ajuns din sus de nori/ și nu-i nimeni să-l oprească/ și la mândra să-l primească.*

Figurile de stil sunt numeroase, comparații (*ca fulgerul și ca gândul*), personificări (*dorul meu pe unde pleacă*), paralelismul sintactic (*Pân' clipești din ochi o dată,/ Înconjoară lumea toată;/ Pân' clipești de două ori,/ A ajuns din sus de nori*). Prozodia este specifică versului popular: nu există strofe, rima este împerecheată, ritmul - trohaic, măsura - de 7 - 8 silabe.

Așadar, poezia citată este o operă lirică, ce întrunește cele mai importante trăsături ale genului.

(prezentarea a două trăsături ale genului liric: 4 puncte; ilustrarea celor două trăsături: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Dobrogea Centrală este alcătuită din șisturi verzi. Calea ferată se construia la Sitorman, lângă comuna Piatra. Constructorii au proiectat o deviere pentru a ocoli caverna cu apă. 4 puncte

2. Articolul se intitulează *Misterul apelor pierdute din Dobrogea*, iar autorul său se numește Cristian Lascu. 4 puncte

3. *golul* = substantiv comun; *părea* = verb copulativ; *capabil* = adjectiv propriu-zis; *orice* = adjectiv pronominal nehotărât. 4 puncte

4. *mai remarcabil* = nume predicativ; *ce* = subiect. 4 puncte

5. *În timp ce făceau o cale ferată la Sitorman, lângă comuna Piatra,* = propoziție circumstanțială de timp; *să dinamiteze o colină calcaroasă.* = propoziție completivă indirectă. 4 puncte

6. De exemplu: *Era să cadă.* 4 puncte

B. Planul de idei principale:

1. Dobrogea Centrală este cel mai vechi teritoriu al României, fiind alcătuită din straturi de șisturi și calcare.
2. Structura terenului i-a determinat pe cercetători să presupună că există ape care circulă în adâncime, într-un loc necunoscut.
3. Răspunsul a fost găsit cu ocazia construirii căii ferate de la Sitorman, când, în urma unor explozii controlate, s-au descoperit mai multe grote cu apă.
4. Craterele formate nu au putut fi astupate, așa încât s-a recurs la o deviere a căii ferate.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 35

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea unui sinonim pentru cuvintele date: *brusc* = subit, inopinat etc.; *farmec* = magie, fascinație etc. (2x3p.) 6 puncte

2. Explicarea rolului utilizării ghilimelelor în enunțul *„Am scăpat-o, se necăji Ene Lelea, dar mâine seară stau la pândă.":* ghilimelele marchează monologul interior, gândurile lui Ene Lelea atunci când constată că vulpea îi dispare din fața ochilor. (explicare completă 6p./ explicare incompletă 2p.) 6 puncte

3. Identificarea a două figuri de stil diferite în secvența *Luna subțire, scorojită ca o lipie arsă, văruia fruntea casei cu cerdac și două turnulețe de tablă*, de exemplu: comparația *scorojită ca o lipie arsă*, epitetul *subțire (luna subțire).* (2x3p.) 6 puncte

4. Selectarea oricărei imagini auditive: *vuietul Buzăului scăpat din ghețuri;* olfactive: *Adulmecându-i izul înțepător și dulce*, vizuale: *Trei stele, așezate în triunghi, scânteiau cu luciri cadențate etc.* (3x2p.) 6 puncte

Scanned with OKEN Scanner

5. Prezentarea, în maximum cinci rânduri, a semnificației titlului, în relație cu ultimul paragraf, de exemplu: La nivelul descriptiv al textului, titlul indică reperul temporal și sugerează intensitatea luminii selenare, prin sintagma *văpaia lunii*. La nivel simbolic, titlul sugerează puterea astrului de a influența percepția omului și de a-i modifica ritmul existenței. Se observă că, în ultimul paragraf citat, titlul este reluat tocmai pentru a accentua antiteza dintre *altădată*, când gospodăria banală lui Ene Lelea nu atrăgea atenția prin nimic, și *acum*, când, *în văpaia lunii*, toate lucrurile au dobândit un farmec neobișnuit. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p./ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p.) **6 puncte**

B. Prezentarea particularităților descrierii artistice în proză, pe baza fragmentului dat: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Fragmentul selectat din creația prozatorului Fănuș Neagu conturează transfigurarea unei grădini *sub văpaia lunii*.

Reperele temporale și spațiale indică momentul înserării și o gospodărie care se află undeva, pe malul Buzăului: *era de cu seară*; *în curtea gospodăriei, asculta vuietul Buzăului scăpat din ghețuri*. Fiind un tablou nocturn, descrierea scoate în evidență, inițial, planul cosmic, luna, stelele, norii. Comparațiile: *luna subțire, scorojită ca o lipie arsă. un nor, ca o culme de negură, zăbovea peste livadă*, imaginile vizuale: *trei stele, așezate în triunghi, scânteiau (...) în dunga de zăpadă de lângă scara magaziei* sunt sugestive pentru faptul că perspectiva îi aparține lui Ene Lelea care, treptat, își coboară privirea spre planul terestru. Predomină în următoarea secvență descriptivă imaginile vizuale și olfactive, prin care se accentuează miracolul primăverii: *mijea firul ierbii; adulmecându-i izul înțepător și dulce*... Elementul care conferă dinamism tabloului este apariția unei vulpi roșcate pe care întrebarea lui Ene Lelea: *Încotro, cumătră?* sau lătratul *hodorogit* al câinelui nu fac decât să o amuze.

Efectul pe care tabloul înserării îl produce, în plan subiectiv, este o *veselie neînțeleasă, farmecul* surprinzător de care este învăluită banala sa gospodărie *uimindu-i sufletul* lui Ene Lelea. Descrierea are ca element central luna, astrul sub *văpaia* căruia oamenii și lumea dobândesc ritmuri de viață inedite.

(numirea a două trăsături ale descrierii artistice, prezente în textul dat: 2x2p.; ilustrarea celor două caracteristici, cu exemple din text: evidențierea a două mijloace artistice: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p./ conținut parțial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Lalelele pestrițe cresc în rezervația botanică Pădurea de Șes, din comuna Cetate. Aceste flori au devenit un simbol al prieteniei. Festivalul Lalelei Pestrițe se organizează în a treia săptămână din luna mai. **4 puncte**

2. Alte trei denumiri ale lalelei pestrițe sunt bibilica, floarea de șah, căldărușa. **4 puncte**

3. *Cetate* = substantiv propriu; *și* = adverb; *numit* = adjectiv provenit din verb la participiu; *a treia* = numeral ordinal cu valoare adjectivală. **4 puncte**

4. *Daria* = atribut substantival apozițional; *alte* = atribut adjectival. **4 puncte**

5. De exemplu: *că a dat lalele unei tinere domnițe* = propoziție completivă directă; *care i-a promis* = propoziție atributivă. **4 puncte**

6. De exemplu: *Nu se știe cum vor proceda.* **4 puncte**

B. Redactarea unei compuneri narative, al cărei final este dat: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Marius este unul dintre cei mai buni și mai vechi prieteni pe care îi am. Pe el îl cunosc de mult mai mult timp decât pe restul colegilor, încă de la grădiniță.

În ultima vreme, nu prea am mai vorbit unul cu celălalt, fără un motiv anume. Trebuie să recunosc, totuși, că mie mi s-a părut, în clasa a opta, preocupat excesiv de note. Pe măsură ce el câștiga tot mai mult laudele profesorilor, eu deveneam opusul lui. Anul acesta, de fiecare dată când se întâmpla ceva rău, eram primul suspect, pe bună dreptate, de obicei.

Într-o zi destul de lungă, așteptam, cu nerăbdare, pauza oferită de ora de sport. Când aceasta a venit, în sfârșit, evident că ne-am pregătit pentru un meci de fotbal, făcând două echipe, nu prea echilibrate, dacă mă întrebați pe mine. Toate bune și frumoase, până când am lovit mingea cât am putut de tare și, după, nu mi-a rămas decât posibilitatea de a urmări balonul cum zboară într-un geam al școlii și îl face țăndări. Imediat au apărut doi profesori cu diriginta alături, ne-au pus în linie dreaptă și au întrebat cine a spart geamul, pentru a fi pedepsit. De data aceasta o cam încurcasem, puteam avea nota scăzută la purtare. Când mă pregăteam să îmi recunosc vina, l-am văzut pe Marius, cu un pas hotărât în față, asumându-și fapta.

Fiind un elev foarte bun, nu a primit cine știe ce pedeapsă, dar a reușit să-mi dea o lecție pe care nu o voi uita o viață. Când l-am întrebat de ce și-a asumat vina pentru mine, a răspuns „pentru că suntem prieteni".

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 36

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Notarea oricăror sinonime pentru cuvintele date: *amurg* = apus, asfințit; *scoarța* = coaja; *stângace* = nesigure. (3x2p.) 6 puncte

2. Explicarea rolului cratimei în structura: *sunt ani de-atunci:* cratima leagă două părți diferite rostite împreună (prepoziția *de* și adverbul *atunci*); s-a folosit pentru evitarea hiatului. (explicarea rolului cratimei 6p/ explicare incompletă 2p) 6 puncte

3. Precizarea a trei cuvinte/ structuri care cuprind repere ale trecutului, prezentului și viitorului, de exemplu: trecutul: *Într-un amurg, sunt ani de-atunci;* prezentul: *azi;* viitorul: *după ani și ani de zile.* (3x2p.) 6 puncte

4. Selectarea, din text, a două figuri de stil diferite, de exemplu: epitete: *stăruitor, stângace, uriașe* etc.; hiperbolă: *din cale-afară, uriașe;* repetiție: *mărunt, mărunt*; comparație: *ca un șfrengar.* (2x3p.) 6 puncte

5. Prezentarea semnificației structurii date, de exemplu: eul liric se adresează direct iubitei, prin vocativul *copilo*, explicându-i că jocul iubirii poate avea consecințe grave, dureroase. Se observă imaginile care trimit la lumea copilăriei și a jocului: *copilo; ca un șfrengar* (comparație). Există o notă de reproș, către iubita care inițiază iresponsabil acel joc al seducției *(așa îți tai și tu copilo numele)* a cărui victimă este inima *supusă* (epitet) a eului liric. (prezentarea adecvată în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p) 6 puncte

B. Exprimarea opiniei despre relația dintre conținutul de idei și forma poeziei citate: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Important poet și filosof român din secolul al XX-lea, Lucian Blaga a adoptat în multe dintre poeziile sale versul liber, pentru ca fluxul gândurilor și al imaginilor poetice să nu mai fie îngrădit de rigorile prozodiei tradiționale. Acesta este și cazul poeziei *Cresc amintirile*, o frumoasă meditație-metaforă pe tema iubirii.

După cum se observă, poezia este astrofică, formată din patru enunțuri, dintre care primele două reprezintă amintirea unui fapt petrecut în copilărie și consecințele lui în prezent: *Într-un amurg, sunt ani de-atunci, mi-am zgâriat/ stăruitor/ în scoarța unui arbor/– numele –/ cu slove mici, stângace și subțiri./ Azi am văzut din întâmplare/ cum slovele-au crescut din cale-afară – uriașe.* Cele două planuri temporale sunt sugerate prin timpurile verbale ale indicativului: prezentul: *sunt* și perfectul compus: *am zgâriat, au crescut* și cu ajutorul adverbelor în relație de antonimie: *atunci - azi.* Arhaismul *slovele* contribuie de asemenea la crearea atmosferei nostalgice.

Trecerea de la scenariul liric inițial la fragmentul meditativ este marcată de adverbul *așa;* verbele din a doua parte sunt la prezent și la viitor: *tai, vei găsi.* Esența acestei meditații poetice este aceea că jocul iubirii poate avea consecințe nebănuite, dureroase, dacă pentru unul dintre cei implicați în cuplu, sub haina inocenței, iubirea rămâne doar un capriciu. Imaturitatea afectivă a iubitei se exprimă prin apelativul *copilo* și prin comparația *ca un șfrengar.*

În concluzie, între forma și conținutul acestei opere literare este o perfectă concordanță, versificația contribuind la impresia de confesiune lirică a poeziei.

(formularea unei opinii argumentate despre relația dintre conținutul și forma poeziei: 4 puncte; evidențierea a două mijloace artistice diferite: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Instituția care organizează *Căsuța din povești* este Muzeul Național al Satului Dimitrie Gusti. Partenerii proiectului sunt Jurnalul Național și Editura Curtea Veche. La deschidere a fost invitată actrița Rodica Mandache. 4 puncte

2. Articolul se intitulează *Căsuța din povești*, iar autoarea se numește Carmen Anghel-Dobre. 4 puncte

3. *apoi* = adverb de timp; *alt* = adjectiv pronominal nehotărât; *dar* = conjuncție coordonatoare adversativă; *vor fi* = verb predicativ. 4 puncte

4. *sunt așteptați* = predicat verbal; *din fața ei* = atribut pronominal. 4 puncte

5. *care au venit la inaugurarea Căsuței din povești* = propoziție atributivă; *să scrie o poveste* = completivă indirectă. 4 puncte

6. De exemplu: *Problema este că greșeala îți aparține.* 4 puncte

B. Redactarea unei compuneri narative: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Cei doi copii rătăciți în pădure au ajuns, spre seară, într-o poiană. Acolo, au zărit o luminiță la geamul unei căsuțe din lemn. Părea căsuță fermecată din povești.

– Ce bine că am ajuns aici! Să batem la ușă, precis ne va deschide o zână bună, a spus optimist băiatul.

– Ba nu, ba nu, a replicat fata, speriată. În basme, uneori, în căsuțele de turtă dulce, cum pare aceasta, trăiesc cele mai cumplite vrăjitoare! Abia așteaptă niște bieți copii ostenți și dezorientați ca noi... În loc să ne ivite la cină, putem fi chiar noi cina ei....

– Ce naivă ești!

Scanned with OKEN Scanner

– Am glumit, dar tot mă tem...
– Hai să cercetăm întâi.
– Hai!

Copiii se apropiară și priviră pe geam. Lângă foc, o femeie bătrână, cu o broboadă pe cap, amesteca ceva într-un ceaun. O pisică neagră își scăpăra ochii alungiți în bătaia flăcărilor. Umbre întunecate jucau pe pereți.

– Ți-am spus eu... Să fugim! Să fugim...

Deodată, două mâini mari, înmănușate, îi țintuiră în loc. Două țipete înfiorară liniștea pădurii.

În clipa următoare însă, râsul calm al omului voinic risipi orice urmă de teamă.

– Trebuie să fiți copiii din tabără! Eu sunt pădurarul Alexa. Am fost anunțat prin stație și am pornit în căutarea voastră. Haideți în casă, să vă încălziți. Mama mea văd că tocmai a luat mâncarea de pe foc, și are și niște plăcinte cu afine - o bunătate!

Pădurarul a anunțat găsirea copiilor, urmând să-i conducă în tabără a doua zi, pe lumină. Copiii au petrecut o seară minunată, ascultând, în jurul focului, povești vânătorești.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 37

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *pruncul, mama, tatăl* etc. (3x2p) **6 puncte**

2. Semnul exclamării marchează finalul unui enunț exclamativ, sugerează tonul mamei care își avertizează băiatul că trebuie să plece la școală. **6 puncte**

3. reper temporal: *toamna anului 1855*; reper spațial: *Humulești;* (2x3p) **6 puncte**

4. Exemple de răspuns: Personajul-narator se autocaracterizează *(eram și eu acum holtei, din păcate!)*, încercând să justifice dorința de a nu pleca la școală, prin faptul că nu mai este un copil, ci un adolescent aflat la vârsta primelor întâlniri. Mama lui Nică, Smaranda, este caracterizată prin limbaj: *Ai să pleci unde zic eu.* Cuvintele sale demonstrează hotărârea fermă de a-și trimite băiatul să învețe carte. **6 puncte**

5. Exemple de răspuns: Prima frază citată conține o triplă comparație *(Cum nu se dă scos ursul din bârlog, țăranul de la munte strămutat la câmp, și pruncul, dezlipit de la sânul mamei sale, așa nu mă dam eu dus din Humulești)*, care scoate în evidență dorința puternică a personajului de a nu-și părăsi satul natal. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) **6 puncte**

B. **Opinia despre semnificațiile sau despre mesajul fragmentului citat:** **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Fragmentul citat narează momentul când Nică se opune plecării la Socola, moment cu semnificații profunde, din punctul meu de vedere: când Nică refuză să plece la școală, nu este vorba doar despre teama lui că s-ar usca de *dorul nu se știe cui*. Personajul refuză să se despartă de familie, de locurile natale, de tot ce-nseamnă lumea copilăriei sale, pentru a pleca într-o lume a necunoscutului: *căci lașii, pe care nu-i văzusem niciodată, nu erau aproape de Neamț*. Sentimentul dezrădăcinării pe care îl trăiește personajul-narator este reliefat, de altfel, prin tripla comparație de la începutul fragmentului citat.

Fragmentul scoate în evidență, de asemenea, atitudinea diferită a membrilor familiei față de învățătură. Superficialitatea specifică vârstei lui Nică este subliniată prin autoironie: *chiteam în mintea mea cea proastă; plângând cu zece rânduri de lacrimi.* El n-are cum să înțeleagă de ce nu se poate trăi la fel de bine și fără școală: *Mai trăiesc ei oamenii și fără popie.* Pe de altă parte, impresionează atitudinea fermă a mamei, evidențiată prin notarea unor elemente paraverbale: *zicându-mi de la o vreme cu asprime; răspunse mama cu nepăsare; zice hotărâtor.*

Amintiri din copilărie este o carte care, așa cum demonstrează fragmentul citat, poate fi citită și ca un roman al formării, al trecerii de la vârsta copilăriei la vârsta adolescenței.

(exprimarea unui punct de vedere argumentat: 4 puncte; evidențierea a două mijloace artistice: adecvată 4p./ parțial adecvată 2p.: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p./ conținut parțial adecvat 1p.: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Vasile Alecsandri era ambasador la Paris. Ședințele societății Junimea se țineau în casa lui Maiorescu. (2x2p) **4 puncte**

2. Portretul lui Vasile Alecsandri este realizat din perspectiva lui N. Petrașcu, un apropiat al poetului.(2x2p) **4 puncte**

3. *tăietura* = substantiv comun; *clasică* = adjectiv propriu-zis; *că* = conjuncție subordonatoare; *el* = pronume personal. **4 puncte**

4. *unei ființe* = atribut substantival genitival; *nu-i* = predicat verbal. **4 puncte**

5. *când scriitorul era ambasador la Paris* = circumstanțială de timp; *ce i-o dedică* = atributivă. **4 puncte**

6. De exemplu: *Mi-a spus că îi place muzica.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Descrierea unei persoane/ personalități - model în viață: **12 puncte**

Exemplu de răspuns

Nu îi spun niciodată *bunico*, pentru că toată familia este obișnuită s-o strige *mami*. De ființa ei se leagă paradisul copilăriei mele, cei șapte ani de-acasă, cum li se spune, și zilele de vacanță petrecute în căsuța înconjurată de dealuri.

Mi-e drag chipul ei blând, brăzdat de trecerea vremii, cu ochii senini, albaștri și zâmbetul îngăduitor. E micuță de statură mami și nu stă niciodată locului. Când se oprește, însă, în fața ta, te scrutează până-n adâncul sufletului și te citește dintr-o privire. Orice minciune nevinovată iese atunci ca lemnul la suprafața apei și sentimentul de rușine copleșitor îți aduce aminte, la următoarea tentativă, că a spune adevărul și a-ți asuma greșelile, sunt singurele soluții demne de ales în viață.

La ea mă duc întotdeauna să cer un sfat, pentru că mă bazez pe înțelepciunea ei și pentru că își găsește răgazul să asculte, simt că îi pasă de ce spun și de ce simt. Am întrebat-o, cândva, dacă nu o plictisesc cu fleacurile mele copilărești și mi-a răspuns cu o îmbrățișare călduroasă.

De la bunica mea am învățat cât de importante sunt familia, liniștea, răbdarea și puterea de a dărui ceva din sufletul tău, celorlalți. O admir și o consider modelul meu, pentru că este cea care mi-a oferit primele lecții de viață, mi-a arătat câtă nevoie am să-mi înfig rădăcinile în pământ pentru a putea visa luminos.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 38

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *se clatină* – se leagănă, *arome* - miresme, *banali* – obișnuiți etc. (3x2p) **6 puncte**

2. Cratima are rolul de a marca elidarea vocalei *î*, duce la evitarea hiatului, indică pronunțarea legată a celor două cuvinte. Se păstrează, astfel, măsura și ritmul, se creează muzicalitatea limbajului artistic. **6 puncte**

3. Exemple de răspuns: comparație: *umbrele căzute pe pajiște par mantii grele*; metaforă: *albii cavaleri* etc. (2X3p) **6 puncte**

4. În opera lirică nu sunt construite personaje, acțiune, narator, principala instanță a comunicării fiind eul liric. În poezia-citată, prezența eului liric este marcată prin verbul la persoana întâi *știu* sau prin adjectivul posesiv *mea*. Limbajul artistic se definește prin expresivitate, sugestie, muzicalitate etc. **6 puncte**

5. Sugestii de rezolvare: Se observă că, în versul citat, adjectivele *albe, roze, dulci* sunt epitete cu rol descriptiv, pentru a contura atmosfera specifică unui bal, prin asocierea unor imagini cromatice cu o imagine artistică olfactivă. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) **6 puncte**

B. Opinia despre semnificațiile sau despre mesajul poeziei citate: **12 puncte**

Exemplu de răspuns

Poezia *Balul pomilor* creează o imagine transfigurată a naturii: sub lumina lunii, banalii pomi din fața casei se metamorfozează în cavaleri și grădina întreagă devine o sală de bal. Textul este construit pe baza unei relații de antiteză între imaginar și real, nocturn și diurn.

În primul rând, titlul se regăsește în text prin cuvinte care aparțin câmpului lexico-semantic al balului: *pas ușor, menuet, dant, ritmic, grații albe* etc. Imaginile artistice dinamice, folosite pentru a sugera mișcările și grația dansului, sunt create prin personificări: *Înveșmântați în haine albe se clatină în fața lunii, Se cată ram cu ram, se-nchină, și-n urmă iarăși vin la loc* etc.

În al doilea rând, enumerația *caișii, zarzării și prunii*, element de recurență în text, creează o compoziție circulară poeziei, fiind repetată în prima și ultima strofă. Adjectivele care descriu pomii stau la baza unor imagini cromatice dominate de alb: *Cochetării și grații albe, și roze gesturi, albii cavaleri, haine albe.*

Prin urmare, lumina lunii aduce în grădină reminiscențe dintr-o sală de bal, banalii pomi din fața casei devin cavaleri eleganți, iar florile de pe ramuri, când se scutură, par mantii grele aruncate de dansatori pentru a nu le îngreuna mișcările. Din păcate, clipa de magie este trecătoare, căci, în lumina soarelui, caișii, zarzării și prunii vor redeveni banalii pomi din fața casei.

(prezentarea semnificației textului: 4 puncte; susținerea opiniei cu sevențe adecvate, valorificând textul: adecvată 4 p/ parțial adecvată 2p: 4 puncte; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate 2p/ conținut parțial adecvat 1p: 2 puncte; respectarea limitei de spațiu indicate: 2 puncte)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Cei trei delfini au fost aduși din China. Scopul aducerii lor este de a susține reprezentații la Delfinariul Constanța. **4 puncte**

2. Titlul articolului este *Delfinii chinezi s-au dat în spectacol!*; articolul a fost publicat în ziarul *Adevărul*. **4 puncte**

3. *un* = numeral cardinal cu valoare adjectivală; *după* = prepoziție; *lui* = articol hotărât; *spectaculoase* = adjectiv propriu-zis. **4 puncte**

4. *sale* = atribut adjectival; *de la Constanța* = atribut substantival prepoziționat. **4 puncte**

5. De exemplu: *în Marea Neagră delfinii sunt specie protejată* = propoziție atributivă; *și nu pot fi capturați nici măcar în scopuri științifice.* = propoziție atributivă. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. De exemplu: *Nu se știe ce se va întâmpla.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei cu privire la spectacolele cu delfini: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Îmi plac foarte mult spectacolele cu delfini, pentru că, spre deosebire de cele de circ, unde animalele sunt deseori chinuite, acestea nu mi-au lăsat deloc această impresie.

În primul rând, se spune că aceste *mamifere marine* au o inteligență ieșită din comun, au un limbaj complex și pot comunica cu oamenii, după cum au dovedit cercetările științifice, mai bine decât câinii sau maimuțele. Chiar în libertate, delfinii sunt foarte prietenoși, încântați de compania omului. Antrenorii delfinilor îi iubesc și le asigură condiții foarte bune, iar în spectacole, delfinii se dovedesc plini de entuziasm la executarea numerelor, ba chiar se întrec în agilitate. *Salturi spectaculoase*, jocuri cu mingea, sărituri prin inele sau peste diverse obstacole fac din delfini adevărați acrobați, spre încântarea spectatorilor de toate vârstele.

Apoi, un alt avantaj este acela că poți admira de aproape aceste minunate vietăți, impresia fiind una foarte puternică, diferită de vizionarea la televizor a emisiunilor despre delfini. Am văzut un singur spectacol la *Delfinariul Constanța*, pe când trăia *delfinul Mark*, care m-a încântat, așa încât abia aștept să pot vedea și noile vedete, aduse tocmai *din China, Ni Ni, Pei Pei și Chen Chen*, care sunt convins că sunt niște vietăți adorabile.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 39

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *începuse* - încetase, *necunoscut* - familiar, *adânc* - superficial. (3x2p) 6 puncte

2. Virgula delimitează o propoziție incidentă, respectiv cuvintele naratorului de cuvintele personajului. 6 puncte

3. Exemple de răspuns: prezența unui narator omniscient și a personajelor care participă la acțiune; modurile de expunere sunt specifice operei epice: narațiunea, dialogul, descrierea etc. (2x3p) 6 puncte

4. Exemple de răspuns: comparație: *se topiră și ele ca și când n-ar fi fost;* metaforă: *liniștea pământului se strecură încet în inima lui Niculae.* (2x3p) 6 puncte

5. Zborul este o metaforă pentru momentul desprinderii de familie, momentul când copilul pornește pe drumul vieții, căutând să-și atingă idealul. Niculae înțelege și că nu a venit încă acel moment pentru el, dar și că zborul nu înseamnă tăierea rădăcinilor. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) 6 puncte

B. Caracterizarea personajului Niculae Moromete, pe baza fragmentului citat: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Niculae este un copil care are darul de a învăța, bucuria cunoașterii. Școala devine, însă, pentru el, un vis în împlinirea căruia trebuie să creadă și să lupte.

Fragmentul citat conturează relația băiatului cu ceilalți membri ai familiei. Frații și surorile îl ironizează, căci, pentru ei, școala era ceva absolut străin și îndepărtat. Mama pare să-l înțeleagă, dar până și ea râde când Moromete glumește pe seama băiatului. Relevantă rămâne, însă, legătura fiu-tată, întrucât tatăl reprezintă, în viziunea copilului, atât obstacolul, cât și calea prin care își poate abandona sau urma visul. De aceea, încearcă să-l înțeleagă și ajunge la concluzia că pe tatăl său nu-l poate convinge decât prin argumente.

Ambiția și voința fermă sunt trăsături ale personajului scoase în evidență prin limbaj: *eu trebuie să mă duc la școală!; O să vedeți că am să mă duc.* De asemenea, naratorul îl caracterizează indirect, insistând asupra inflexiunilor pe care le capătă vocea lui Niculae: *cu un glas dramatic și amenințător; răspunse Niculae (...) cu acea convingere care nu mai avea nevoie să fie dovedită.* Firea analitică a băiatului este reliefată prin folosirea monologului interior.

Personajul Niculae Moromete oferă modelul unui copil pentru care, așa cum mărturisește el însuși, *cartea* înseamnă totul. Ca să deschidă această poartă spre lume însă, trebuie să-și folosească puterea de convingere și inteligența.

(evidențierea a două trăsături ale personajului Niculae: 2x2p.; ilustrarea a două modalități de caracterizare a personajului: 2x2p.; redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate: 2p.; respectarea limitei de spațiu indicate: 2p.)

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Casa Memorială Ion Creangă se află în Humulești, în județul Neamț. Casa a fost construită în anul 1830 de către Petre Ciubotariu, bunicul patern al lui Ion Creangă. 4 puncte

2. *Casa Ion Creangă din Humuleștii Neamțului se situează în topul celor mai vizitate locuri și monumente reprezentative pentru istoria, arta și cultura noastră. În muzeul de la Humulești pot fi admirate obiecte de mare valoare documentară în primul rând privind biografia lui Creangă, dar ele evocă totodată civilizația rurală a unei întregi epoci de câteva secole.* 4 puncte

3. *ele* = pronume personal; *evocă* = verb predicativ; *epoci* = substantiv comun; *câteva* = adjectiv pronominal nehotărât. 4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

4. *din Copou* = atribut substantival; *le* = complement direct. 4 puncte
5. De exemplu: *în care s-a născut* = propoziție atributivă; *că este unul dintre cei mai mari povestitori din literatura universală.* = propoziție completivă directă. 4 puncte
6. De exemplu: *Cine învață constant ajunge la rezultate foarte bune.* 4 puncte

B. Exprimarea opiniei despre importanța Casei Memoriale Ion Creangă: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Amintirile lui Ion Creangă ne-au călăuzit prin labirintul lecturii și ne-au fascinat tuturor copilăria, fie că ne-am regăsit sau nu în năzdrăvăniile lui Nică. Muzeul Memorial Ion Creangă este, în opinia mea, un reper central pe harta identității noastre culturale.

Cine nu își aduce aminte de paginile care descriu cuptorul, stâlpul hornului și sfoara cu motocei la capăt, de evocarea duioasă a Smarandei, mama văzută ca o zeiță protectoare, de atitudinea îngăduitoare a tatălui sau de peripețiile lui Nică de la scăldat și de la furat cireșe? Obiectele care pot fi admirate în casa din Humulești au o mare valoare documentară și afectivă.

Importanța incontestabilă a acestui loc este dovedită de numărul mare de turiști care aleg să o viziteze. Astfel, Casa Ion Creangă, asemenea mănăstirii Voronet sau teiului eminescian din Copou, se situează în topul celor mai vizitate locuri și monumente reprezentative pentru istoria, arta și cultura noastră. Peste 40.000 de turiști români și străini trec, anual, pragul casei din Humulești.

Casa Memorială Ion Creangă este oglinda vie a vieții și operei unuia dintre cei mai mari povestitori din literatura universală.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

TESTUL 40

Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

A. 1. Exemple de răspuns: *vreodată* - cândva, *taină* - mister, *blândă* – lină. (3x2p) 6 puncte
2. Cratima are rolul de a marca elidarea vocalei *e*, pronunțarea legată a celor două cuvinte prin evitarea hiatului. La nivelul versificației, se păstrează, astfel, măsura și ritmul. 6 puncte
3. Exemple de răspuns: *toamna, mâine, întârziată.* (3x2p) 6 puncte
4. Exemplu de răspuns: epitet (personificator): *palidă, despoiată, înfrigurate* etc.; metaforă: *fiorul, cântecu-nvierii* etc. 6 puncte
5. Versurile *Și dac-o blândă-nduioșare/ Ți-a frânt o clipă-n ochi lumina* exprimă emoția copleșitoare pe care o simte eul liric la contemplarea ramurii înflorite a doua oară în pragul toamnei, emoție care îi umple ochii de lacrimi. El intuiește în acest fenomen rar simbolul învierii, care sfidează moartea fizică a făpturii, ținând de domeniul marilor taine ale existenței. (prezentarea adecvată a semnificației, în limitele de spațiu indicate: 6p / prezentare parțial adecvată, în limitele de spațiu: 3p / încercare de prezentare: 1p) 6 puncte

B. Apartenența textului la genul liric: 12 puncte

Exemplu de răspuns:

Poezia *O ramură întârziată*, de Octavian Goga, are la bază corespondența subtilă dintre schimbările naturii și destinul omenesc, concretizată într-o formă artistică de un tulburător lirism. Pornind de la observarea unui aspect insolit din natură, înflorirea târzie a unei ramuri, versurile capătă spre final forma unei meditații pe tema morții și a speranței învierii, încifrată în simbolul ramurii trezite la viață a doua oară.

Poezia aparține genului liric prin modurile de expunere prezente în text: descrierea: *toamna palidă coboară,/ Într-o grădină despoiată* și monologul liric adresat, care are ca mărci formele verbale și pronominale de persoana a II-a: *te-ai oprit, să te întrebi.* Propozițiile interogative și exclamative sunt și ele mărci ale lirismului: *Ai înțeles a cui e vina?* Trăirile și sentimentele se transmit direct: *o blândă-nduioșare.*

Dintre numeroasele figuri de stil și imagini artistice se remarcă epitetul și inversiunea înfrigurate petale, care subliniază ideea că florile târzii vor cădea victimă frigului toamnei și că deși nu vor rodi, ele rămân simboluri ale speranței. Metafora din finalul poeziei, *un strop din cântecu-nvierii* este emoționantă, pentru că transferă asupra destinului tragic al omului, ființă pieritoare, un strop din forța regeneratoare a naturii.

Astfel, poezia *O ramură întârziată* ilustrează liric înfiorarea omului în fața misterului vieții și al morții.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A. 1. Autoarea textului este Herta Müller, iar aceste cuvinte au fost rostite în cadrul discursului rostit la primirea Premiului Nobel pentru Literatură. Pentru fetiță, batista era semnul că mama sa o ocrotește. (2x2p) 4 puncte
2. Propoziția în care autoarea explică semnificația simbolică a sertarului cu batiste este: Sertarul era portretul familiei noastre în format de batistă. 4 puncte
3. *era* – verb copulativ; *dimineața* – adverb de timp; *că* – conjuncție subordonatoare; *mă* – pronume personal. (4x1p) 4 puncte
4. *toate* – atribut adjectival; *existau* – predicat verbal; (2x2p) 4 puncte
5. *batista să se potrivească la culoare cu îmbrăcămintea* – propoziție subiectivă. 4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

6. *Problema este ce ai avut de spus.* **4 puncte**

B. Descrierea unui obiect cu valoare simbolică pentru tine sau familia ta: **12 puncte**

Exemplu de răspuns:

Un obiect cu o valoare simbolică deosebită pentru mine și pentru familia mea este portretul bunicului meu.

Deși bunicul nu mai este printre noi de mulți ani, fotografia sa înrămată, atârnată deasupra biroului la care obișnuia să scrie scrisori sau să citească, ne ocrotește parcă pe toți. Este o fotografie veche, de epocă, în care bunicul era mai tânăr, însă avea aceeași figură fermă și blândă totodată, pe care i-am cunoscut-o în primii ani de viață, când mi-a fost cel mai bun sfătuitor. Rama aurie, patinată de trecerea timpului, îi conferă un aer solemn și ușor nostalgic.

Chiar dacă locuința noastră a fost renovată și modernizată între timp, renunțarea la portretul bunicului ar fi fost un lucru de neconceput pentru noi. Tabloul acesta reprezintă pentru familia mea continuitatea generațiilor, respectul și dragostea care ne leagă, dincolo de timp.

Acordarea punctajului pentru redactarea întregii lucrări - 12 puncte (unitatea compoziției - 1p.; coerența textului - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului - 2p.; ortografia - 3p.; punctuația - 2p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea - 2p.)

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Teste		Răspunsuri	
TESTUL 1	3	TESTUL 1	83
TESTUL 2	5	TESTUL 2	84
TESTUL 3	7	TESTUL 3	85
TESTUL 4	9	TESTUL 4	86
TESTUL 5	11	TESTUL 5	87
TESTUL 6	13	TESTUL 6	88
TESTUL 7	15	TESTUL 7	89
TESTUL 8	17	TESTUL 8	90
TESTUL 9	19	TESTUL 9	91
TESTUL 10	21	TESTUL 10	92
TESTUL 11	23	TESTUL 11	93
TESTUL 12	25	TESTUL 12	94
TESTUL 13	27	TESTUL 13	95
TESTUL 14	29	TESTUL 14	96
TESTUL 15	31	TESTUL 15	97
TESTUL 16	33	TESTUL 16	99
TESTUL 17	35	TESTUL 17	100
TESTUL 18	37	TESTUL 18	101
TESTUL 19	39	TESTUL 19	102
TESTUL 20	41	TESTUL 20	103
TESTUL 21	43	TESTUL 21	104
TESTUL 22	45	TESTUL 22	105
TESTUL 23	47	TESTUL 23	106
TESTUL 24	49	TESTUL 24	107
TESTUL 25	51	TESTUL 25	109
TESTUL 26	53	TESTUL 26	110
TESTUL 27	55	TESTUL 27	111
TESTUL 28	57	TESTUL 28	112
TESTUL 29	59	TESTUL 29	113
TESTUL 30	61	TESTUL 30	114
TESTUL 31	63	TESTUL 31	115
TESTUL 32	65	TESTUL 32	116
TESTUL 33	67	TESTUL 33	117
TESTUL 34	69	TESTUL 34	118
TESTUL 35	71	TESTUL 35	119
TESTUL 36	73	TESTUL 36	121
TESTUL 37	75	TESTUL 37	122
TESTUL 38	77	TESTUL 38	123
TESTUL 39	79	TESTUL 39	124
TESTUL 40	81	TESTUL 40	125

Scanned with OKEN Scanner

Limba şi literatura română

Evaluarea naţională - Teste

Limba şi literatura română - Evaluarea naţională - Teste se adresează în special elevilor de clasa a VIII-a, dar şi profesorilor de limba română, fiind un material auxiliar eficient pentru pregătirea în vederea susţinerii cu succes a acestei probe.

Lucrarea de faţă conţine un număr de **40 de teste de limba română**, alcătuite în conformitate cu programa pentru Evaluarea naţională şi cu modelele de subiecte propuse de MECTS.

Testele vizează evaluarea competenţelor elevilor de receptare a mesajului scris, pe baza unor texte-suport literare şi nonliterare, de exprimare scrisă şi de utilizare corectă şi adecvată a limbii române, în diverse contexte de realizare, urmărindu-se abordarea modernă, funcţională şi aplicativă a elementelor de construcţie a comunicării.

www.booklet.ro

ISBN 978-606-590-128-5

Booklet

Scanned with OKEN Scanner